

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA GMINY ŚWIERZNO

TEKST JEDNOLITY STUDIUM

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 2016

Rady Gminy Świerzno

z dnia ..... 2016 roku

wrzesień 2016 r.

SPIS TREŚCI

01. Przedmiot i cel opracowania	3
<i>WSTĘP III</i>	3
WSTĘP II	3
WSTĘP	5
02. Podstawa opracowania.....	6
03. Metoda i forma opracowania	8
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŚWIERZNO	10
1. Główne uwarunkowania rozwoju	10
1.1. Diagnoza sytuacji wewnętrznej gminy	10
1.1.1. Środowisko przyrodnicze i kulturowe	10
1.1.2. Poziom ekonomiczny gminy	10
1.1.3. Warunki życia mieszkańców	11
1.2. Uwarunkowania zewnętrzne	12
1.2.1. Powiązania przyrodniczo-geograficzne.....	12
1.2.2. Powiązania gospodarcze.....	12
1.2.3. Związki społeczne	12
1.2.4. Powiązania komunikacyjne.....	12
1.2.5. Powiązania inżynierskie	12
2. Ochrona i kształtowanie środowiska	13
2.1. Środowisko przyrodnicze	13
2.1.1. Zasoby i funkcjonowanie środowiska	13
2.1.1.1. Wody podziemne	13
2.1.1.2. Wody powierzchniowe	14
2.1.1.3. Surowce.....	15
2.1.1.4. Użytki rolne	16
2.1.1.5. Lasy	20
2.1.1.6. Obszary i obiekty chronione przepisami szczególnymi.....	21
2.1.2. Zasady ochrony i kształtowania środowiska	23
2.1.2.1. Obszar chronionego krajobrazu	23
2.1.2.2. Użytki ekologiczne	23
2.1.2.3. Pomniki przyrody	25
2.1.2.4. Lasy ochronne	30
2.1.2.5. Ochrona przeciwpowodziowa.....	30
2.2. Krajobraz	30
2.2.1. Zasoby krajobrazowe	30
2.2.2. Zasady ochrony i kształtowania krajobrazu.....	31
2.3. Klimat.....	31
2.4. Środowisko kulturowe	32
2.4.1. Zasoby dóbr kultury materialnej.....	32
2.4.1.1. Zabytki budownictwa, architektury, układów przestrzennych i komponowanej zieleni	32
2.4.1.2. Zabytki archeologiczne	34
2.4.2. Zasady ochrony dóbr kultury materialnej	40
2.4.2.1. Zasady ochrony zabytków budownictwa, architektury, układów przestrzennych i komponowanej zieleni.....	41
2.4.2.2. Zasady ochrony zabytków archeologicznych	43
3. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy	44
3.1. Funkcje gospodarcze	44
3.1.1. Rolnictwo.....	44
3.1.2. Leśnictwo	46
3.1.3. Turystyka (rekreacja).....	46
3.1.4. Produkcja, usługi	48

3.2. Osadnictwo	49
3.3. Wskaźniki zagospodarowania terenów i wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowy wprowadzanych zmianą studium <i>przyjętą Uchwałą Nr XV/101/2016 Rady Gminy Świerzno z dnia 29 kwietnia 2016 roku:</i>	55
4. Komunikacja.....	57
4.1. Uwarunkowania rozwoju	57
4.2. Komunikacja zbiorowa	58
4.3. Urządzenia obsługi ruchu.....	58
4.4. Trasy rowerowe	58
5. Inżynieria.....	59
5.1. Zaopatrzenie w wodę	59
5.2. Odprowadzenie ścieków	61
5.3. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów	64
5.4. Regulacja stosunków wodnych	64
5.5. Zaopatrzenie w gaz.....	66
5.6. Zaopatrzenie w ciepło	66
5.7. Elektroenergetyka	67
5.8. Telekomunikacja	69
6. Prace planistyczne i inne opracowania specjalistyczne	70
7. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany studium <i>przyjętego Uchwałą Nr XV/101/2016 Rady Gminy Świerzno z dnia 29 kwietnia 2016 roku,</i>	73
7a. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany studium	74
1. <i>Przyjęte rozwiązania przestrzenne zmiany studium.</i>	74
2. <i>Synteza zmiany studium.</i>	74

01. Przedmiot i cel opracowania

WSTĘP III

Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno” została wykonana na podstawie Uchwały Nr XXXVII/281/2014 z dnia 19 września 2014 roku "w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno w granicach określonych zgodnie z załącznikiem graficznym", dla obszaru obejmującego teren przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina.

Dokument ten został opracowany w formie tekstu jednolitego ze zmianami zaznaczonymi kolorem czerwonym oraz pogrubieniem i pochyleniem czcionki.

Przedmiotem zmiany Studium, jest punktowa zmiana kierunków studium (zgodnie z przedłożonym załącznikiem graficznym nr 2) z dotychczasowych terenów oznaczonych jako "grunty orne średniokorzystne" na "strefę rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" z pozostawieniem wzdłuż cieku wodnego strefy terenów zielonych "użytków zielonych średniokorzystnych" stanowiących "tereny bytowania zwierząt i występowania roślin gatunków chronionych i rzadkich oraz ważnych dla zachowania bioróżnorodności i walorów krajobrazowych".

Opracowanie wykonane zostało przez:

Zespół Autorski:

Główny Projektant: **mgr Anna Siekierska, upr. nr Z-373**

Współpraca: **mgr inż. arch. Maciej Siekierski upr. nr Z-374**

mgr Jarosław Postaremczak upr. nr Z-367

WSTĘP II

Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno” została wykonana na podstawie Uchwały Nr XXXI/233/2013 Rady Gminy Świerzno z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno.

Dokument ten został opracowany w formie tekstu jednolitego ~~ze zmianami zaznaczonymi kolorem czerwonym oraz pogrubieniem i pochyleniem czcionki~~. Przedmiotem zmiany Studium, zgodnie z Uchwałą Nr XXXI/233/2013 Rady Gminy Świerzno z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno, jest zmiana przeznaczenia terenów **przyjęta Uchwałą Nr XV/101/2016 Rady Gminy Świerzno z dnia 29 kwietnia 2016 roku**, mająca charakter zmian punktowych przedstawionych w załącznikach nr 1 i 2 do w/w uchwały, uzupełniających i precyzujących ustalenia obowiązującego studium, pod funkcje związane z rozwojem budownictwa, infrastruktury technicznej, rekreacji i sportu, leśnictwa, oraz wyznaczenie obszarów dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami ochronnymi (w obszarze określonym na załączniku nr 4 do w/w uchwały) i wyznaczenie strefy ochronnej w związku z planowaną lokalizacją

elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW na terenie sąsiedniej gminy Karnice (w obszarze określonym na załączniku nr 3 do w/w uchwały).

Opracowanie wykonane zostało przez:

Zespół Autorski:

Główny Projektant: mgr inż. arch. Jerzy Wowczak, upr. nr KT432

Współpraca: mgr inż. Anna Maj

mgr inż. arch. Aleksandra Olko

Tekst jednolity uwzględnia zmiany wprowadzone uchwałą .nr XIV/ 62/ 2007 Rady Gminy Świerzno z dnia 10 grudnia 2007 r. w sprawie przyjęcia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno opracowane przez:

Pracownia Projektowa architekt Tomasz Brejda

Zespół autorski:

autor kierujący: mgr inż. arch. Franciszek Raciborski

autorzy: mgr inż. arch. Tomasz Brejda

mgr inż. Wiesław Makay

mgr inż. Bohdan Kosmowski

mgr inż. Ryszard Dobracki

mgr inż. Barbara Ankutowicz

oraz fragmenty nie zmienione opracowane przez autorów studium:

Pracownia Projektowa architekt Tomasz Brejda

Zespół autorski:

autor kierujący: mgr inż. arch. Franciszek Raciborski

autorzy: mgr inż. arch. Tomasz Brejda

mgr inż. Wiesław Makay

mgr inż. Bohdan Kosmowski

mgr inż. Ryszard Dobracki

mgr inż. Barbara Ankutowicz

Integralną częścią zmiany studium jest rysunek studium w skali 1:25000, na którym przedstawiono obszary, których zmiana dotyczy.

WSTĘP¹

Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerznno” została wykonana na podstawie Uchwały Nr XXXII/208/06 Rady Gminy Świerznno z dnia 20 czerwca 2006 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerznno”.

Dokument ten został opracowany w formie tekstu jednolitego ~~z modyfikacjami zaznaczonymi pogrubieniem i pochYLENIEM czcionki~~. Przedmiotem zmiany, **przyjętej Uchwałą Nr XV/101/2016 Rady Gminy Świerznno z dnia 29 kwietnia 2016 roku**, objęte są tereny aktualnie przeznaczone w studium pod zagospodarowanie rolnicze i przekształcenie tych terenów pod lokalizację elektrowni wiatrowych wraz z obszarem przewidywanej uciążliwości.

W studium wyznaczono dwa obszary dopuszczalnych lokalizacji elektrowni wiatrowych, które poddano weryfikacji o strefę uciążliwości. Integralną częścią zmiany studium jest rysunek studium w skali 1:25000, na którym przedstawiono obszary, których zmiana dotyczy.

Przedmiotem opracowania jest obszar gminy Świerznno w jej granicach administracyjnych.

Przy sformułowaniu uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniono również tereny sąsiednich jednostek administracyjnych z uwagi na powiązania przyrodnicze i społeczno-gospodarcze.

Celem opracowania jest określenie:

1. obszarów objętych lub wskazanych do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych,
2. lokalnych wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożeń środowiskowych,
3. obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączonych z zabudowy,
4. obszarów zabudowanych, ze wskazaniem terenów wymagających przekształceń,
5. obszarów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i terenów potencjalnej lokalizacji funkcji komercyjnych,
6. kierunków rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszarów, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków, a także terenów niezbędnych do wytyczania ścieżek rowerowych,
7. obszarów, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania.

Przy formułowaniu kierunków rozwoju przestrzennego dokonano rozpoznania i oceny wewnętrznych uwarunkowań rozwoju gminy w zakresie:

1. środowiska przyrodniczego,

---

1 dotyczy zmiany studium zainicjowanej Uchwałą Nr XXXII/208/06 Rady Gminy Świerznno z dnia 20 czerwca 2006 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerznno przyjętej uchwałą nr XIV/ 62/ 2007 Rady Gminy Świerznno z dnia 10 grudnia 2007 r. w sprawie przyjęcia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerznno

2. środowiska kulturowego,
3. walorów krajobrazowych,
4. turystyki i rekreacji,
5. obsługi komunikacyjnej,
6. gospodarki lokalnej i rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
7. jakości życia mieszkańców,
8. infrastruktury technicznej,
9. struktury przestrzennej pod względem funkcji,
10. zagospodarowania przestrzennego,
11. struktury własności gruntów.

Przeprowadzono również rozpoznanie i ocenę zewnętrznych uwarunkowań rozwoju gminy, a zwłaszcza:

1. przyrodniczych,
2. kulturowych,
3. infrastruktury technicznej i komunikacji,
4. funkcjonalno-przestrzennych,
5. społeczno-ekonomicznych.

Rozpoznano uwarunkowania rozwoju wynikające z opracowań planistycznych i strategicznych o zasięgu wojewódzkim i krajowym:

1. studium zagospodarowania przestrzennego województwa,
2. programów rządowych i wojewódzkich.

02. Podstawa opracowania

Dokumenty formalno-prawne:

- 1. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (~~tekst jednolity: .j. Dz. U. z 2015 r., poz. 199 z późniejszymi zmianami~~) (j. t. Dz. U. z 2016 r. poz.778 z późn. zm.);**
- 2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118 poz. 1233);**
- 3. Uchwała Nr XXIV/183/2001 Rady Gminy Świerzno z dnia 7 marca 2001 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno”;²**
- 4. Uchwała Nr XXXII/208/06 Rady Gminy Świerzno z dnia 20 czerwca 2006 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków**

---

² dotyczy projektu studium przyjętego uchwałą Nr XXXVIII/265/02 Rady Gminy Świerzno z dnia 10 października 2002 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno

zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno”;³

5. Uchwała Nr XXXI/233/2013 Rady Gminy Świerzno z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno;
6. Uchwała Nr XXXVII/281/2014 Rady Gminy Świerzno z dnia 19 września 2014 roku "w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno w granicach określonych zgodnie z załącznikiem graficznym";
7. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020;
8. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego (UCHWAŁA Nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 roku w sprawie uchwalenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego);
9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (~~tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późniejszymi zmianami~~) (j. t. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.);
10. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (~~Dz. U. z 2004 r. Nr 92 poz. 880~~); (~~tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.~~) (j. t. Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.);
11. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (~~tekst jednolity Dz. U. nr 2013 r., poz. 1232 z późniejszymi zmianami~~) (j. t. Dz. U. z 2016 r. poz. 831 z późn. zm.);
12. Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r (~~tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. 1153, z późn. zm.~~) (j. t. Dz. U. z 2015 r. poz. 2100 z późn. zm.);
13. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. 1446, z późn. zm.);
14. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (~~tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 782 z późn. zm.~~) (j. t. Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.);
15. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 909 z późn. zm.);
16. Inne akty prawne powiązane z planowaniem i gospodarką przestrzenną.

Podstawę merytoryczną opracowania stanowią:

1. Szczegółowa inwentaryzacja urbanistyczna, wykonana w okresie lipca-października 2001 roku;
  - 1a. Inwentaryzacja urbanistyczna – wiosna 2014.
  - 1b. Inwentaryzacja urbanistyczna – wiosna 2015, lato 2015, wiosna 2016 rok.**
2. Informacje statystyczne zebrane w Urzędzie Statystycznym w Szczecinie;

---

3 dotyczy projektu zmiany studium przyjętego uchwałą nr XIV/ 62/ 2007 Rady Gminy Świerzno z dnia 10 grudnia 2007 r. w sprawie przyjęcia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno

2a. Informacje statystyczne dostępne na:

http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Swierzo#nieruchomości

3. Informacje z Urzędu Gminy w Świerznie;

4. Wnioski do "Studium ..." złożone po opublikowaniu w "Gazecie Wyborczej" w sierpniu 2001 roku informacji Zarządu Gminy Świerzno o przystąpieniu do opracowania "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno" oraz złożone po wystąpieniu Zarządu Gminy pismem znak: ZG-0055-56/2001 z dnia 05.04.2002 roku do instytucji z informacją o przystąpieniu do opracowania "Studium...".

4a. Wnioski do zmiany Studium złożone przez mieszkańców i instytucje w lutym-marcu 2014r.

4b. Wnioski do zmiany Studium, złożone po opublikowaniu w "Głosie Szczecińskim" w dniu 15.04.2015r. ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno oraz złożone po wystąpieniu Wójta Gminy Świerzno pismem znak: GP.6721.1.2015 z dnia 08.04.2015r. do instytucji z informacją o przystąpieniu do opracowania zmiany Studium.

W niniejszym opracowaniu uwzględniono analizy i wnioski pochodzące z następujących opracowań, które zostały wykonane w ramach prac nad projektem "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno":

- ♣ „Waloryzacja przyrodnicza gminy Świerzno”, wykonana w 2001 roku,
- ♣ „Opracowanie fizjograficzne gminy Świerzno” wykonane w lutym 2002 roku,
- ♣ „Skrócone studium ruralistyczne gminy Świerzno”, opracowane w 2001 roku,
- ♣ „Studium rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Świerzno”, opracowane w 2001 roku,
- ♣ "Studium krajobrazu kulturowego z pradziejów, wczesnego średniowiecza i średniowiecza na terenie gminy Świerzno - wytyczne archeologiczne", opracowane w kwietniu 2002 roku.
- ♣ „Opracowanie ekofizjograficzne do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno” EKOPRZESTRZEŃ mgr inż. Wiesław Zakrzewski Szczecin 2014r.

03. Metoda i forma opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno stanowi syntezę prac analitycznych, obejmujących szeroki wachlarz zagadnień badanych w różnym stopniu szczegółowości, ze szczególnym uwzględnieniem problemów środowiska przyrodniczego i poziomu życia mieszkańców gminy.

Dla potrzeb studium opracowano:

Inwentaryzację urbanistyczną:

- a) ogólną dla całego obszaru gminy,
- b) szczegółową dla wszystkich miejscowości, wraz z dokumentacją fotograficzną.

Materiały te pozwoliły na określenie:

- a) stanu dotychczasowego zagospodarowania gminy,
- b) poziomu życia mieszkańców gminy.

Uwarunkowania fizjograficzne, które określają:

- a) stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego,
- b) występowanie terenów i obiektów chronionych i predysponowanych do ochrony,
- c) degradację środowiska i zagrożenia,
- d) obszary i obiekty do przekształceń.

Wytyczne konserwatorskie i archeologiczne, które:

- a) wyznaczają obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską,
- b) określają sposób ich ochrony.

Studium rolnictwa, które zawiera:

- a) ocenę zainwestowania,
- b) stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- c) możliwości i ograniczenia rozwoju rolnictwa.

Wytyczne z planu regionalnego i innych opracowań planistycznych, które pozwoliły na sformułowanie:

- a) uwarunkowań wynikających z powiązań zewnętrznych,
- b) zadań o znaczeniu ponadlokalnym.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę dla potrzeb zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno dla obszaru obejmującego teren przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina.

Niniejsze opracowanie składa się z dwóch części:

- I. Część - „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno” (podlegające uchwaleniu), składające się z:
  - tekstu (zał. Nr 1 do uchwały),
  - **rysunku studium** w skali 1: 25 000 (zał. Nr 2 do uchwały),
- II. Część - „Dokumentacji formalno-prawnej” (odrębna teczka).

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŚWIERZNO

1. Główne uwarunkowania rozwoju

1.1. Diagnoza sytuacji wewnętrznej gminy

1.1.1. Środowisko przyrodnicze i kulturowe

Zasoby

Do najważniejszych zasobów środowiska należy zaliczyć:

- istniejące kompleksy leśne (las zajmują ponad 30 % powierzchni gminy),
- występowanie wód solankowych w pasie Jatki-Chomino-Mechowo, które mogą być wykorzystywane do celów leczniczych,
- cenne ekosystemy o dużym stopniu naturalności,
- dobre warunki klimatyczne, zbliżone do klimatu nadmorskiego,
- dobra kultura materialnej, szczególnie parki dworskie.

Zagrożenia

Głównymi zagrożeniami dla środowiska na terenie gminy są:

- nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa, szczególnie miejscowości leżących nad rzekami oraz w strefie alimentacji wód podziemnych,
- **wyeksplloatowane złoża** kruszywa naturalnego w Gostyńcu,
- występujące licznie dzikie składowiska odpadów,
- zaniedbania i postępująca dewastacja walorów przyrodniczo-kulturowych parków podworskich na skutek zaniedbań użytkowania niezgodnego z pierwotną funkcją.

1.1.2. Poziom ekonomiczny gminy

Potencjał gospodarczy gminy

Funkcjami gospodarczymi gminy są:

- rolnictwo jako funkcja wiodąca charakteryzujące się średnio korzystnymi warunkami pod względem przydatności rolniczej przestrzeni produkcyjnej (najlepsze gleby gminy skomasowane są w obrębach: Sulikowo, Gostyń, Starza, Stuchowo),
- produkcja - zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego zlokalizowane w Stuchowie, i Świerznie,
- leśnictwo dysponujące znacznym obszarem lasów gospodarczych,
- lokalne uwarunkowania przyrodnicze, liczne tereny zalesione i zadrzewione, brak przemysłu stwarzają warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- doprowadzony na teren gminy gaz ziemny wysokometanowy (do miejscowości: Gostyń, Gostyniec, Świerzno, Stuchowo, Sulikowo, Starza, Trzebieradz, Kępica, Ciesław) umożliwia rozwój szeregu dziedzin działalności opartych na paliwach ekologicznych,

- bliskość pasa nadmorskiego stwarza warunki do specjalizacji gospodarstw w kierunku ogrodnictwa oraz rozwój turystyki, **a także możliwości realizacji tzw. "drugich domów", przez które należy rozumieć domy lub mieszkania nie stanowiące głównego miejsca zamieszkania, natomiast służące celom rekreacyjnym i wypoczynkowym dla mieszkańców innych rejonów kraju.**

Ograniczenia rozwoju

Biorąc pod uwagę środowisko przyrodnicze oraz istniejące zainwestowanie na terenie gminy do głównych ograniczeń w zakresie zagospodarowania należy zaliczyć:

- liczne tereny wskazane przez konserwatora przyrody jako cenne przyrodniczo stwarzają lokalne ograniczenia w intensywnej produkcji rolniczej,
- pokrywanie się stref występowania gleb wysokiej jakości z terenami o korzystnych pod zabudowę warunkach wodno-glebowych
- znaczny udział gruntów o niskich klasach V-VI w ogólnej powierzchni użytków rolnych (ok. 31%),
- lokalizacja poza gminą zakładów obsługujących rolnictwo,
- niewykorzystane w pełni istniejące obiekty hodowlane, bądź wykorzystane niezgodnie z pierwotną funkcją,
- niewystarczające zagospodarowanie turystyczne.

1.1.3. Warunki życia mieszkańców

Pozytywne kryteria oceny poziomu społecznego wyznaczają:

- znaczne zasoby siły roboczej (duży udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym),
- zamieszkiwanie 50 % ludności gminy w trzech wsiach: Stuchowo, Świerzno i Gostyń liczących ponad 500 mieszkańców, z dobrze wykształconą strukturą sieci osadniczej i dobrą dostępnością do usług,
- dobry i na tle miejscowości wiejskich województwa standard wyposażenia mieszkań w podstawową infrastrukturę techniczną.

Do negatywnych zjawisk w sferze poziomu społecznego mieszkańców należą:

- stosunkowo wysoki wskaźnik bezrobocia (największa grupa zawodowa bezrobotnych to pracownicy rolni (dawni pracownicy PGR) i zawody związane z budownictwem),
- znaczne dysproporcje pomiędzy poszczególnymi wsiami w dziedzinie zatrudnienia (najwięcej zatrudnionych jest we wsiach Świerzno, Stuchowo, Gostyń, Starza),
- ujemne saldo migracji,
- niewystarczająca liczba miejsc pracy na terenie gminy – wyjazdy do pracy; (znaczna część mieszkańców dojeżdża do sezonowej pracy w ośrodkach wypoczynkowych na wybrzeżu),
- zagęszczenie mieszkań i niezadowalający stan techniczny zabudowy.

1.2. Uwarunkowania zewnętrzne

1.2.1. Powiązania przyrodniczo-geograficzne

Zewnętrzne uwarunkowania przyrodnicze gminy wyznacza układ geomorfologiczno - hydrograficzny:

- obszar gminy należy do zlewni Dziwny, z wyjątkiem fragmentu w północnej części powiązanego ze zlewnią przymorza.
- ciek gminy: Świniec-Wołcza, Stuchowska Struga oraz Niemica wiążą ze sobą obszar równiny gryfickiej z Zalewem Kamieńskim; od właściwej gospodarki wodno-ściekowej w obrębie zlewni rzek gminy (zarówno w jej granicach jak i poza nimi) zależy zachowanie równowagi głównych ekosystemów występujących na obszarze gminy,
- doliny rzek gminy zwłaszcza Świńca-Wołczy, Stuchowskiej Strugi oraz kanału Łądkowskiego stanowią ważne korytarze ekologiczne; łączą odległe strefy faunistyczne, będące szlakami migracji zwierząt, a także miejscem występowania i rozrodu gatunków wodno-błotnych,
- głównym korytarzem ekologicznym dla organizmów wodno-błotnych na terenie gminy jest dolina Stuchowskiej Strugi, pradolina przymorska oraz doliny Wołczy i w mniejszym stopniu Niemicy.

1.2.2. Powiązania gospodarcze

W odniesieniu do życia gospodarczego, związki gminy z pozostałym obszarem wynikają z:

- zbytu artykułów rolnych i przemysłowych poza obszar gminy,
- kooperacji istniejących zakładów z przedsiębiorstwami leżącymi poza obszarem gminy.

1.2.3. Związki społeczne

W sferze życia społecznego występują następujące korelacje z sąsiednimi jednostkami administracyjnymi:

- zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie usług wyższego rzędu przez infrastrukturę społeczną Kamienia Pomorskiego i Szczecina,
- obsługę mieszkańców sąsiednich gmin przez obiekty usługowe zlokalizowane w miejscowościach na obrzeżu gminy.

1.2.4. Powiązania komunikacyjne

Do głównych powiązań komunikacyjnych gminy należą:

- powiązania gminy w kierunku wschodnim i zachodnim zapewnia droga wojewódzka nr 103 (Kamień Pomorski – Trzebiatów) oraz droga wojewódzka nr 102 (Międzyzdroje – Kołobrzeg) przebiegająca wzdłuż północnej granicy gminy,
- powiązania gminy z południowymi gminami zapewnia droga wojewódzka nr 105 (Świerżno – Brojce – Rzesznikowo) wiążąca jednocześnie gminę z drogą krajową nr 6 Szczecin – Koszalin – Gdańsk.

1.2.5. Powiązania inżynierskie

W zakresie systemów inżynierskich występują następujące związki:

- z miejscowości Gostyń ścieki sanitarne odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej w Pobierowie,

- odpady stałe z terenu gminy wywożone są przez PGK w Kamieniu Pomorskim na wysypisko gminne w **Słajsinie**,
- gaz ziemny wysokometanowy doprowadzony jest do gminy gazociągiem średniego ciśnienia z kierunku Pobierowa do miejscowości Gostyń i dalej do miejscowości Gostyniec, Świerzno, Stuchowo, Sulikowo, Starza, Trzebie radz, Kępica, Ciesław,
- gmina Świerzno zasilana jest napięciem SN-15 kV z sieci energetyki zawodowej ze stacji transformatorowo – rozdzielczej 110/15 kV zlokalizowanych w Kamieniu Pomorskim, Golczewie,
- przez południowy obszar gminy, pomiędzy miejscowościami: Margowo, Chomino, Osiecze, Krzepocin, Ciesław, przebiega linia napowietrzna 110 kV tranzytowo z Kamienia Pomorskiego do Gryfic.
- przez teren gminy przebiegają kable światłowodowe międzycentralowe.

2. Ochrona i kształtowanie środowiska

2.1. Środowisko przyrodnicze

2.1.1. Zasoby i funkcjonowanie środowiska

2.1.1.1 Wody podziemne

Na obszarze gminy Świerzno źródłem wody pitnej są wyłącznie ujęcia wód podziemnych tzw. wgłębnych. Jakość wód podziemnych na terenie gminy wskazuje w niektórych miejscowościach zwiększoną zawartość żelaza (Fe do 1,0 mg/dm³), manganu i jonu Cl oraz podwyższoną barwę i mętność.

Obecnie gmina Świerzno posiada dobrze rozbudowany układ wodociągów obejmujący w 98% całą gminę. Z ogólnej liczby 23 miejscowości i koloni z wodociągów korzystają 21 miejscowości, które zasilane są z wodociągów grupowych, wiejskich, spółdzielczych.

Stan zapotrzebowania w wodę na terenie gminy jest zadowalający i uporządkowany.

W celu ochrony wód podziemnych postuluje się:

- ⤴ dla rozległej strefy alimentacji wód podziemnych należy wprowadzić zakaz zrzutu ścieków, stosowania gnojowicowania, lokalizacji składowisk obornika oraz gromadzenia odpadów. W strefie tej bardzo łatwo dochodzi (brak izolacji) do przenikania zanieczyszczeń z ognisk powierzchniowych do górnego poziomu użytkowego wód podziemnych,
- ⤴ należy prowadzić bardzo racjonalny pobór na ujęciach ujmujących wody poziomu jurajskiego, aby nie dopuścić do nieodwracalnych procesów zasolenia tych wód (zagrożone ujęcia wody: Ciesław, Gostyń, Kępica, Sulikowo i Świerzno),
- ⤴ ujęcia w Chominie, Kępiczy i Ciesławiu wymagają uporządkowania i poprawienia stanu sanitarnego bezpośredniego otoczenia studni,
- ⤴ wskazanym jest, aby na wniosek użytkowników ujęć zostały opracowane i wprowadzone granice terenu pośredniego stref ochronnych ujęć. Dotyczy to głównie ujęć dużych, funkcjonujących w pobliżu ognisk zanieczyszczeń i zagrożonych degradacją poziomu użytkowego (zasoby ilościowe i jakościowe).
- ⤴ należy zlikwidować nieczynne studnie ujęć w Rybicach, Jatkach, Starzy i Duniewie celem

uniemożliwienia funkcjonowania ułatwionych dróg przenikania zanieczyszczeń do wód podziemnych.

2.1.1.2 Wody powierzchniowe

Na terenie gminy Świeržno wody powierzchniowe zajmują 209 ha, co stanowi 1,5 % powierzchni gminy. Wody stojące zajmują 8 ha (0,06 % powierzchni gminy), wody płynące 43 ha (0,31 % powierzchni gminy), rowy 158 ha (1,13 % powierzchni gminy). Tak duży udział powierzchni rowów wynika z budowy geomorfologicznej gminy, tj. z występowania znacznych powierzchni rozległych, zmeliorowanych równin torfowych w dolinie Stuchowskiej Strugi oraz w pradolinie przymorskiej.

W skład wód powierzchniowych gminy Świeržno wchodzi:

- ▲ rzeki: Świniec – Wołcza, Stuchowska Struga, Niemica,
- ▲ kanały: Łądkowski i Dobrzyń,
- ▲ jeziora: Jatkowskie, Chomino,
- ▲ śródpolne i śródleśne oczka wodne i stawy,
- ▲ sieć rowów melioracyjnych w dolinach rzek Świńca – Wołczy, Stuchowskiej Strugi, doliny przymorskiej,

Według podziału hydrograficznego Polski obszar gminy Świeržno położony jest w prawostronnej zlewni rzeki Dziwny (nr zlewni 302), oraz w niewielkiej części na północ od Gostynia do zlewni przymorza od Dziwny do Regi (nr zlewni 304).

Na obszarze gminy funkcjonują 2 obwody rybackie ustanowione Rozporządzeniem Nr 7/2006 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 121 poz. 2528):

- ▲ Obwód rybacki rzeki Świniec – nr 2,
- ▲ Obwód rybacki Jeziora Kołomąc (Kołomąckie) na rzece Wołcza – nr 1.

W celu ochrony wód powierzchniowych należy:

- ▲ uporządkować gospodarkę wodno-ściekową na obszarze gminy, ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości leżących nad rzekami, oraz w strefie alimentacji wód. Dotyczy to zwłaszcza miejscowości: Gostyniec, Jatki, Chomino, Duniewo i Krzepocin. Niezbędne jest jak najszybsze skanalizowanie tych miejscowości poprzez budowę oczyszczalni i przepompowni ścieków,
- ▲ zlikwidować lub zminimalizować odprowadzanie nieczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych,
- ▲ zlikwidować wszelkie źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych i gruntowych (nieprawidłowo eksploatowane szamba, składowiska odpadów, składowiska obornika itp.),
- ▲ zachować wolny dostęp do istniejących na terenie gminy jezior z zakazem zabudowy w strefie skłonu mis jeziornych (szczególnie jeziora koło Chomina),
- ▲ zachować zbiorniki wodne na terenie wsi. Stanowią one istotny element krajobrazu osiedli i pełnią rolę biocenotyczną i zmniejszyć stopień ich zanieczyszczenia,
- ▲ w granicach gminy zachować wszelkie oczka i jeziora śródpolne i śródleśne. Stanowią one ważny czynnik ekosystemów polnych i leśnych, pełniąc rolę krajobrazową, wiatrochronną,

biocenotyczną, oraz wpływają dodatnio na bilans wodny. Stanowią miejsce przebywania i rozrodu licznych gatunków zwierząt,

- ⤴ utrzymać systemy melioracyjne w dolinach rzek, ze szczególnym uwzględnieniem doliny Stuchowskiej Strugi, oraz pradoliny przymorskiej. Pozwoli to na zachowanie tradycyjnej gospodarki łąkarskiej i ekstensywnego wypasu, z zachowaniem istniejących stosunków wodnych, oraz ekosystemów torfowiskowych,
- ⤴ chronić Doliny rzek Świniec – Stuchowska Struga oraz pradolinę przymorską ze względu na pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych przed tworzeniem barier uniemożliwiających migracje zwierząt.

2.1.1.3 Surowce

Ropa naftowa i gaz ziemny. Prowadzone geologiczne prace poszukiwawcze za złożami tych kopalin energetycznych osiągnęły mało obiecujące wyniki (odwierty w rejonie Świerzna). Dalsze prace (w rejonie Kalenia) określiły występowanie złoża o szacunkowych zasobach ropy naftowej w ilości 630 tys. Mg i gazu ziemnego w ilości 370 mln m³. Odwierty przeszły próbną eksploatację. Wydobywanie przemysłowe nie jest prowadzone.

Złoża kruszywa naturalnego. Aktualnie na terenie gminy *nie wydobywa się* kruszywa. **Zasoby złoża w Gostyniu zostały wyczerpane.** W wyrobisku gromadzone są odpady gruzowe oraz odpady bytowe. Nie są prowadzone jakiegokolwiek prace rekultywacyjne. **Ponadto** w kilku punktach na terenie gminy prowadzona była eksploatacja kruszywa. Są to obecnie nieczynne wyrobiska ulegające powolnym procesom renaturalizacji lub wskazane do rekultywacji na cele leśne lub rolne. Znajdują się one w rejonie miejscowości Ugory, Jatki, Będzieszewo, Kępica, Starza i Krzepocin.

W kilku miejscach obszaru gminy, wg obecnego rozpoznania geologicznego stwierdza się możliwości perspektywicznego występowania kruszywa naturalnego i udokumentowania złóż, których zasoby mogłyby być wykorzystywane dla lokalnych, a nawet regionalnych potrzeb w budownictwie i drogownictwie.

Do stref perspektywicznych zaliczono:

- ⤴ obszar na południe od Gostynia (w kierunku osady Dąbrowa),
- ⤴ rejon na południowy-zachód od wsi Jatki,
- ⤴ rejon pomiędzy Kaleniem a Grębicami,
- ⤴ rejon pagórków kemowych na południe od Ciesława (wzdłuż drogi do Mechowa).

Torfy. Na obszarze gminy zostało wstępnie rozpoznanych 9 złóż torfów niskich. Obecnie na żadnym ze złóż nie prowadzi się wydobywania torfów, stare wyrobiska (potorfia) znajdują się na północ od Gostynia oraz w rejonie Trzebieradza i Gostynia. Na terenie torfowisk występują rolnicze użytki zielone na glebach organicznych lub też grunty leśne. Żadne z torfowisk nie jest wskazane do eksploatacji torfów. Objęte są one ochroną ze względu na swe walory przyrodnicze (retencja wód, gleby, siedliska fauny i flory). Zestawienie złóż torfów na terenie gminy przedstawia tabela na stronie 16.

Na terenie gminy stwierdzono występowanie **wód zasolonych** o mineralizacji chlorkowo-sodowo-żelazistej. Brak jest rozpoznania ich właściwości jako zmineralizowanych wód leczniczych. Płytkie

występowanie solanek jurajskich (30-50 m p.p.t.) w pasie Jatki-Chomino-Mechowo (wzdłuż linii uskoku koplńskiego), często z samowypływem, rokuje możliwość ujęcia tych wód dla celów balneologicznych. W oparciu o eksploatacje zmineralizowanych wód jak również warunki klimatyczne i stosowanie terapii ruchowej możliwe wydaje się utworzenie ośrodka przyrodolecznictwa w rejonie Chomina.

W odniesieniu do surowców:

- ▲ ustala się bezwzględny zakaz nielegalnego poboru kruszywa,
- ▲ zakaz eksploatacji torfów w obszarach chronionych oraz urządzenia na ich obszarze stawów hodowlanych,
- ▲ zaleca się przeprowadzenie rozpoznania geologicznego możliwości udokumentowania złoża kruszywa naturalnego,
- ▲ nieczynne wyrobiska poeksploatacyjne należy objąć pracami rekultywacyjnymi (kierunek leśny lub rolny) i zlikwidować funkcjonujące w ich obrębie dzikie wysypiska,
- ▲ stare wyrobiska w obrębie ozów krzepocińskich należy oczyścić i pozostawić procesom renaturalizacji.

2.1.1.4. Użytki rolne

Użytki rolne zajmują w gminie powierzchnię **8561 ha**, co stanowi 61,12% powierzchni gminy. W strukturze użytków rolnych dominują **grunty orne**, zajmujące **5067 ha**, tj. 59,18% użytków rolnych. **Użytki zielone** zajmują stosunkowo dużą powierzchnię **3611 ha** (w tym łąki 2608 ha i pastwiska 863 ha), co stanowi 40,54% (łąki 30,46%, pastwiska 10,08%). Sady zajmują powierzchnię 23 ha (0,26% powierzchni użytków rolnych).

Według gleboznawczej klasyfikacji gruntów w gminie występują gleby od IIIA do VI klasy bonitacyjnej. Udział gleb poszczególnych klas bonitacyjnych w obrębie gruntów ornych i użytków zielonych przedstawia się następująco (IUNG Puławy 1988 rok):

Klasy bonitacyjne	Powierzchnia w ha	Udział procentowy	Charakterystyka
grunty rolne:			
IIIA	527	10,3	Dobre-27,3%
IIIB	873	17,0	
IVA	1105	21,5	Średnie-35,0%
IVB	694	13,5	
V	1456	28,3	Słabe i bardzo słabe-37,7%
VI	435	8,5	
VI Z	48	0,9	
użytki zielone:			

III	315	9,0	Średnie-79,0%
IV	2465	70,0	
V	605	17,2	Słabe i bardzo słabe-21,0%
VI	134	3,8	

Wśród gruntów ornyczych dominują **gleby słabe i bardzo słabe** z przewagą gleb klasy V (ok. 75%), oraz gleby średnie (klasy IVA – 61,4% i IVB – 38,6%) ze zbliżonym udziałem procentowym. Wśród gleb dobrych udział procentowy w klasach IIIA i IIIB wynosi odpowiednio 38% i 62%.

W obrębie użytków zielonych największą powierzchnię zajmują gleby średnie (III i IV klasa) stanowiąc łącznie 79% ich powierzchni z dominacją gleb IV klasy bonitacji – 70% powierzchni użytków zielonych.

Zróżnicowanie środowiska glebowego pod względem potencjału produkcyjnego i ekologicznej różnorodności ekosystemów polnych odzwierciedlają kompleksy glebowo-rolnicze. Na terenie gminy Świerżno występują kompleksy od 2-giego pszenego dobrego po 9-ty pastewny słaby.

W obrębie gruntów rolnych dominują kompleksy żytnie, tj. gleby o lżejszym składzie mechanicznym, z przewagą piasków w warstwach powierzchniowych. Zajmują one ponad 80% powierzchni gruntów ornyczych:

- 4-ty żytni bardzo dobry - 1110 ha (21,8%)
- 5-ty żytni dobry - 855 ha (16,8%)
- 6-ty żytni słaby - 1621 ha (31,9%)
- 7-my żytni bardzo słaby - 504 ha (9,9%)

Kompleksy pszenne, o cięższym składzie mechanicznym przewagą glin zajmują jedynie 10% powierzchni gruntów ornyczych:

- 2-gi pszenne dobry - 487 ha (9,8%)
- 3-ci pszenne wadliwy - 12 ha (0,2%)

Gleby kompleksów zbożowo-pastewnych zajmują 9,6% powierzchni gruntów ornyczych. Są to:

- 8-my zbożowo-pastewny mocny - 110 ha (2,2%)
- 9-ty zbożowo-pastewny słaby - 376 ha (7,4%)

W obrębie użytków zielonych kompleksy glebowo-rolnicze kształtują się następująco:

2z – użytki zielone średnie - 2974 ha (84,4%)

3z- użytki zielone słabe - 550 ha (15,6%)

Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy wynosi 64 pkt i jest niższy od średniej byłego woj. szczecińskiego (70,7 pkt).

Generalnie wśród gleb gminy Świerzno dominują gleby brunatne kwaśne i wylugowane wytworzone z piasków gliniastych mocnych i glin lekkich., a wśród gleb użytków zielonych gleby torfowe.

Rozmieszczenie poszczególnych rejonów przyrodniczo-rolniczych przedstawiono na *rysunku studium*.

Wśród gruntów ornych wyróżniają się następujące reiony:

Gleby bardzo korzystne i korzystne

Są to gleby kompleksu 2-go pszennego dobrego i 4-go żytniego bardzo dobrego.

Do kompleksu 2-go należą gleby IIIA i IIIB klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby brunatne i pseudobielicowe wytworzone na piaskach gliniastych mocnych i glinach lekkich. Większość tych gleb jest średnio ciężka w uprawie i wykazuje dobry stopień kultury. Na terenie gminy występują w kompleksach w okolicach Sulikowa i Gostynia, na pld-wsch od Świerzna, wokół Ciesławia, oraz w mniejszych płatach w okolicy Ugorów i Osieczka.

Do kompleksu 4-go należą gleby IIIB i IV klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby brunatne i pseudobielicowe, wytworzone z piasków gliniastych mocnych na glinie głębiej zalegającej. Są to gleby strukturalne, łatwe do uprawy. Gleby kompleksu 4-go towarzyszą często glebom kompleksu 2-go i na terenie gminy występują w okolicach Sulikowa i Gostynia, Świerzna, Ciesławia, oraz w okolicach Redlin, Ugorów i Margowa.

Ze względu na wysoką jakość gleby kompleksów 2-go i 4-go powinny stanowić podstawowy ekosystem żywicielski i podlegać ochronie przed przekształceniem na cele nierolnicze.

Gleby te wskazano jako obszar rolnictwa intensywnego gdzie obowiązuje, poza terenami wskazanymi, zakaz zabudowy nierolniczej.

Gleby średniokorzystne

Są to gleby kompleksu 3-go pszennego wadliwego, 5-go żytniego dobrego, 8-go zbożowo-pastewnego mocnego i 9-go zbożowo-pastewnego słabego.

Wśród tej grupy gleb największą powierzchnię gleby kompleksu 5-go. Należą do niego gleby IVA i IVB klasy bonitacji. Typologicznie są to gleby brunatne, wytworzone z piasków gliniastych lekkich na glinie. Gleby te są łatwe w uprawie, ale wrażliwe na niedobory opadów atmosferycznych. Gleby kompleksu 5-go występują w okolicach Margowa, Chomina, Osieczka, Ciesławia, Starzy, Jatek, Świerzna, Kalenia, oraz Gostynia i Sulikowa.

Do kompleksu 8-go zaliczane są gleby IVA i V klasy bonitacji, o zwięźlejszym składzie granulometrycznym, okresowo za mokre, położone na terenach płaskich lub w zagłębieniach. Typologicznie są to gleby brunatne, pseudobielicowe i czarne ziemie, wytworzone z piasków gliniastych mocnych na glinie płytko zalegającej i z glin lekkich.

Na ogół wymagają uregulowania stosunków wodnych. Występują na terenie gminy w okolicach Starzy, Ciesławia i miejscami Sulikowa i Gostynia.

Do kompleksu 9-go zaliczane są gleby IVB, V i VI klasy bonitacji, o lżejszym składzie granulometrycznym w stosunku do kompleksu 8-go. Są one okresowo zbyt mokre, położone na terenach o słabym odpływie. Typologicznie są to gleby brunatne i murszowo-mineralne z piasków gliniastych lekkich na glinie głębiej zalegającej i z piasków słabogliniastych na piaskach luźnych. Wymagają one uregulowania stosunków wodnych zarówno w zakresie odwadniania i nawadniania. Na terenie gminy występują w płatach w okolicy Sulikowa i Gostynia, Gostyńca, Starzy oraz Osieczka.

Gleby kompleksu 3-go (erozyjnego) zajmują na terenie gminy najmniejszą powierzchnię. Zalicza się do nich gleby IVA i IVB klasy bonitacyjnej. Są to gleby okresowo suche, położone na skłonach, trudne do uprawy. Występują na terenach silnie urzeźbionych.

W obszarach 1 Rś, 2 Rś wyznaczonych na rysunku studium obowiązują ograniczenia wynikające z ustaleń dla strefy ochronnej SO1.

Gleby niekorzystne

Są to gleby kompleksów 6-go żytniego słabego i 7-go żytniego bardzo słabego. Należą do nich gleby IVB, V i VI klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby piaskowe różnych typów genetycznych i gleby murszowo-mineralne. Wytworzone na ogół z piasków słabogliniastych na piasku luźnym. Są łatwo przepuszczalne, o niskiej pojemności wodnej, okresowo, lub stale za suche i ubogie. Ze względu na małą przydatność dla rolnictwa gleby te powinny być przeznaczane pod zalesianie. Występują one na terenie gminy w okolicach Gostyńca, Kalenia i Grębic, Jatek, Chomina, Margowa, oraz we fragmentach w okolicach Świerzna, Ugorów i innych.

W obszarach 1 Rn, 2 Rn wyznaczonych na rysunku studium obowiązują ograniczenia wynikające z ustaleń dla strefy ochronnej SO1.

Kompleksy trwałych użytków zielonych

Wśród użytków zielonych dominują gleby kompleksu 2z – użytki zielone średnie. Obejmują gleby III, IV i V klasy bonitacyjnej. Wytworzone zostały przeważnie na glebach torfowych torfów niskich (przede wszystkim w dolinach rzecznych), oraz na glebach murszowo-mineralnych, czarnych ziemiach i glebach piaskowych różnych typów genetycznych w obniżeniach terenu na wysoczyźnie. Użytki zielone kompleksu 2z występują w obrębie dolin rzecznych Stuchowskiej Strugi, pradoliny przymorskiej, doliny Wołczy, oraz w podmokłych obniżeniach terenu.

Kompleks 3z - użytków zielonych słabych i bardzo słabych obejmuje gleby V i VI klasy bonitacyjnej. Są to gleby stale zbyt mokre lub za suche. Występują płatami w dolinach rzecznych, oraz na wysoczyźnie.

W celu ochrony **gruntów** rolnych, zgodnie z ich rozumieniem określonym w art. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zaleca się:

- ▲ stosowanie przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych, (~~Tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 121 poz. 1266 z późniejszymi zmianami~~) (**t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 909 z późn. zm.**),
- ▲ gleby wysokiej jakości, obejmujące 2-gi i 4-ty kompleks przydatności rolniczej należy

chronić przed przeznaczeniem na cele nierolnicze (szczególnie cele inwestycyjne i mieszkaniowe). Dotyczy to szczególnie rozległych pól gleb wysokiej jakości występujących w rejonie Sulikowa – Gostynia, Świerzna, Stuchowa – Starzy – Kępicy oraz Osieczka – Duniewa. Gleby te powinny stanowić podstawowy ekosystem żywicielski i naturalną podstawę rozwoju gospodarczego gminy; wykazano je na załączniku graficznym jako obszar rolnictwa intensywnego gdzie obowiązuje, poza terenami wskazanymi, zakaz zabudowy nierolniczej,

- ▲ ze względu na pokrywanie się stref występowania gleb wysokiej jakości z terenami o korzystnych pod zabudowę warunków wodno-glebowych, w wyznaczaniu kierunków zagospodarowania na cele nierolnicze należy zachować daleko idącą ostrożność, wykorzystując w pierwszej kolejności wolne działki siedliskowe w obrębie wsi,
- ▲ na terenach użytkowanych rolniczo, zagrożonych erozją należy wprowadzić odpowiednie zabiegi przeciwozyjne. Część stoków należy zadrzewić, lub użytkować w charakterze pastwiska,
- ▲ gleby o niskiej jakości - 6-go i 7-go kompleksu przydatności rolniczej nie uwzględnione w produkcji rolnej i nie przeznaczone pod zabudowę należy wskazać do zalesienia,
- ▲ użytki zielone należy zachować w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym, ze szczególnym uwzględnieniem rozległych łąk i pastwisk w dolinie Stuchowskiej Strugi, pradolinie przymorskiej, oraz Wołczy. Stanowią one istotny element krajobrazu, pełniąc rolę ważnych dla fauny korytarzy ekologicznych,
- ▲ wskazuje się na potrzebę zachowania wszelkich nieużytków naturogenicznych na terenie gminy. Należą do nich oczka śródpolne i śródleśne, torfowiska, bagna, zarośla i zakrzewienia śródpolne. Odgrywają one ważną rolę biocenotyczną, ekologiczną, krajobrazową i wiatrochronną. Najcenniejsze spośród tych terenów zaproponowane zostały do ochrony jako użytki ekologiczne.

2.1.1.5. Lasy

Zajmują powierzchnię 4138 ha, tj. około 30% powierzchni gminy. Wskaźnik lesistości jest niższy od średniej województwa zachodniopomorskiego wynoszącej ponad 35%. Przeważająca część lasów należy do Skarbu Państwa i jest zarządzana przez Lasy Państwowe - Nadleśnictwo Gryfice, obręb Kamień Pomorski. Jedynie niewielki południowy kraniec gminy należy do Nadleśnictwa Rokity.

W lasach obrębu Kamień Pomorski przeważają drzewostany iglaste (drzewostany z udziałem gatunków liściastych poniżej 25%), zajmujące 57,5% powierzchni. Drzewostany liściaste (udział gatunków iglastych poniżej 25%) zajmują 20% powierzchni. Pozostałe lasy to drzewostany mieszane – 22,5%.

Na obszarze gminy lasy występują w dwóch większych kompleksach rozdzielonych doliną Stuchowskiej Strugi:

- ▲ lasy w południowo-zachodniej części gminy w rejonie Margowa, Chomina i Jatek,
- ▲ lasy w części wschodniej (tzw. Świerzniański Las) w rejonie Świerzna i Gostyńca.

Pozostałe lasy w mniejszych kompleksach występują w południowej części gminy. Część północna (okolice Sulikowa i Gostynia) jest niemal bezleśna.

Lasy gminy pod względem użytkowania należą do lasów gospodarczych. Przydatność lasów gminy z punktu widzenia atrakcyjności krajobrazowej, odporności na antropopresję i dostępności do zagospodarowania i wykorzystania rekreacyjnego jest różna. Lasy tej grupy występują w większych powierzchniach w kompleksie Świerzniańskiego Lasu.

W odniesieniu do lasów i zadrzewień poza lasami:

- ♣ ustala się zachowanie istniejących funkcji lasów w tym ochronnej oraz zwiększenie ogólnej powierzchni terenów leśnych,
- ♣ ustala się zakaz inwestowania w obrębie lasów nie związanego gospodarką ochronną i rozwojem zasobów leśnych gminy,
- ♣ wskazuje się do zalesienia wybrane obszary występowania słabych gleb, z pierwszeństwem w zalesianiu obszarów położonych w sąsiedztwie istniejących lasów, leżących w strefie alimentacji wód podziemnych oraz na obszarach zagrożonych erozją i zdegradowanymi,
- ♣ bezwzględnej ochronie podlegają śródleśne użytki zielone, torfowiska, tereny podmokłe i bagienne. Należy je pozostawić do naturalnej sukcesji w kierunku zbiorowisk leśnych, w celu wzbogacenia bioróżnorodności obszaru gminy i zachowania siedlisk rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt,
- ♣ należy zachować i chronić wszystkie zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne występujące wzdłuż cieków wodnych, rzek i ich dolin, oraz oczek wodnych i terenów podmokłych. Stanowią one istotny czynnik stabilizacji ekologicznej krajobrazu pełniąc rolę krajobrazową, wiatrochronną, będąc ostoją zwierząt oraz biorąc udział w kształtowaniu bilansu wodnego.
- ♣ należy zachować zadrzewienia przydrożne na terenie gminy, szczególnie stare aleje kasztanowcowe i dębowe (część zaproponowano do ochrony), oraz wprowadzić uzupełnienia wypadów, a także brakujące fragmenty alei i szpalerów.
- ♣ należy zachować zadrzewienia na terenie osiedli (aleje, szpalery, zadrzewienia wokół stawów), ze szczególnym uwzględnieniem starodrzewi przykościelnych i cmentarnych oraz pozostałości starych parków,
- ♣ parki zabytkowe w miejscowościach Świerzno, Stuchowo, Gostyń, Sulikowo należy chronić przed postępującą dewastacją. Wymagają one uporządkowania i zagospodarowania na podstawie wytycznych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Obok roli kulturowej i historycznej obiekty te ze względu na występujący w ich granicach starodrzew pełnią ważną rolę ekologiczną, krajobrazową i biocenotyczną. Są to najcenniejsze zadrzewienia występujące w granicach osiedli.

2.1.1.6. Obszary i obiekty chronione przepisami szczególnymi

Obszary Natura 2000:

Obszar Natura 2000 oznaczony symbolem PLB320010 „Wybrzeże Trzebiatowskie” na terenie gminy Świerzno obejmuje prawie całą jej północną część. Jest to obszar specjalnej ochrony ptaków wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z dnia 28 września 2007 r. Nr 179 poz. 1275). Celem wyznaczenia obszaru jest ochrona populacji dziko występujących ptaków oraz utrzymanie

ich siedlisk w nie pogorszonym stanie. Przedmiotem ochrony są gatunki ptaków wymienione w załączniku nr 2 do w/w rozporządzenia. Minister właściwy do spraw środowiska ustanowi dla tego obszaru, w drodze rozporządzenia, plan ochrony uwzględniający ekologiczne właściwości siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla ochrony których obszar ten został wyznaczony.⁴

Pomniki przyrody:

W gminie Świerzno brak obecnie obiektów i obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Istniejące na terenie gminy pomniki przyrody w liczbie 5 szt. utraciły swój status w wyniku zmiany przepisów.

Lasy ochronne:

Według danych Nadleśnictwa Gryfice na terenie gminy status lasów ochronnych posiada fragment położony w kompleksie Świerzniańskiego Lasu, na północ od Stuchowa. Jest to ostoja zwierzyny obejmująca oddział 634 w obrębie Kamień Pomorski o powierzchni 27,53 ha, w tym 1,21 ha z prowadzoną gospodarką leśną.

Miejsca rozrodu i stałego przebywania zwierząt gatunków chronionych:

Przeprowadzona inwentaryzacja i waloryzacja zasobów fauny na terenie gminy nie wykazała potrzeby objęcia jakiegokolwiek gatunku bezkręgowca i kręgowca ochroną gatunkową w oparciu o zapisy art. 27 ust. 3 lub art. 6 i 34 ustawy o ochronie przyrody.

Parki zabytkowe - ochronie konserwatorskiej podlegają następujące parki wpisane do rejestru zabytków woj. zachodniopomorskiego:

L.P.	MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	NR REJESTRU	NR DECYZJI
	Będzieszewo	Park krajobrazowy	894	Kl.I.5340/15/80
	Gostyń	Park krajobrazowy	891	Kl.I.5340/12/80
	Jatki	Park dworski	893	Kl.I.5340/14/80
	Kępica	Park naturalistyczny	888	Kl.I.5340/9/80
	Margowo	Park naturalistyczny	892	Kl.I.5340/13/80
	Stuchowo	Park krajobrazowy	868	Kl.I.5340/33/79

4 UWAGA. Poniższa informacja jest częściowo nieaktualna - W czasie sporządzania projektu zmiany studium w fazie konsultacji społecznych znajdował się projekt zadań ochronnych: dla obszaru Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010, przyjęty zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010.

Niniejsza zmiana studium zgodnie z wolą Rady Gminy wyrażoną w uchwale „startowej” (Uchwała Nr XXXI/233/2013 Rady Gminy Świerzno z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno) jest ograniczona wyłącznie do zakresu określonego przedmiotową uchwałą, w związku z czym nie odnosi się do pełnego zakresu problematyki określonego w Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w Art 10 ust 1 i 2.

Z analizy ustaleń obowiązującego studium wynika, że niektóre problemy w nim poruszone straciły na aktualności (m.in. chronionych siedlisk przyrodniczych i gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000), zaleca się więc jego zaktualizowanie w tym zakresie.

	Sulikowo	Park podworski	194	KI.V-O/197/56
	Świerzno	Park <i>dworski</i>	176	KI.V-O/45/55

2.1.2. Zasady ochrony i kształtowania środowiska

W odniesieniu do elementów i zespołów przyrodniczych chronionych przepisami szczególnymi ustala się bezwzględne przestrzeganie zawartych w nich nakazów i zakazów. W oparciu o opracowanie: "Waloryzacja przyrodnicza gminy Świerzno", proponuje się następujące formy ochrony dla zachowania unikatowych wartości ekosystemów przyrodniczych i cennych elementów środowiska.

Obszary i obiekty występujące na terenie gminy Świerzno zasługujące na prawną ochronę i powołanie na podstawie **ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody** to: **obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne i pomniki przyrody.**

2.1.2.1. Obszar chronionego krajobrazu

OChK - 1 - cała północna część gminy oraz centralna z zachodu na wschód – celem ochrony jest zachowanie walorów krajobrazowych i geomorfologicznych pradoliny pomorskiej na całej długości jej przebiegu przez gminę oraz doliny Stuchowskiej Strugi. Wprowadzenie formy ochrony w postaci Obszaru Chronionego Krajobrazu następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub uchwały Rady Gminy. Postuluje się utworzenie jednego całego międzygminnego Obszaru Chronionego Krajobrazu gmin: Rewal, Trzebiatów i Karnice. W odniesieniu do Obszaru Chronionego Krajobrazu zaleca się:

- ⤴ *wprowadzić ograniczenia dotyczące:*
- ⤴ *zmiany przeznaczenia terenu z użytków zielonych w użytki rolne,*
- ⤴ *dalszych melioracji osuszających, swobodnej zabudowy krawędzi dolin i ich wysoczyzn, w szczególności dotyczy to elektrowni wiatrowych, linii wysokiego napięcia, osad i osiedli,*
- ⤴ *uporządkować gospodarkę ściekową w obrębie zlewni cieków wchodzących w skład OChK.*

W granicach OChK -1, w jego północnej części, plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego zakłada utworzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Pas Nadmorski Rewalско-Trzebiatowski". W związku z tym zasadnym jest utworzenie jednego międzygminnego OChK w powiązaniu z innymi terenami chronionymi i proponowanymi do ochrony.

OChK - 2 - na terenie gminy (niewielki obszar w zachodniej części) przebiega granica Obszaru Chronionego Krajobrazu "Ujścia Odry". Obszar ten został przewidziany do utworzenia w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego. W granicach tego obszaru na terenie gminy Świerzno obowiązują zalecenia, jak dla obszaru OChK-1.

2.1.2.2. Użytki ekologiczne

- ⤴ **UE-1** "Świneckie Podmoklisko" dolina Świńca pomiędzy Strzeżewem a Świńcem.

Przekształcona dolina rzeczna niegdyś intensywnie użytkowana rolniczo. Obecnie teren od lat nie użytkowany rolniczo, stąd też powstała ostoja zwierząt. Występuje tu arcydzięgiel litwor a z

fauny: żaby brunatne i zielone, rzekotka, kumak, ropucha szara i zielona, zaskroniec kaczki, gęgawa, bocian biały, błotniaki, chruszciele, siewkowce, dudek, ptaki śpiewające.

▲ **UE-2** położone w Oddziale 657f, 658d oraz 664a Nadleśnictwa Gryfice.

Śródleśne bagna i torfowiska z udziałem łożowisk i trzcinowiska oraz zarośli brzoźowych. Ostoja zwierzyny oraz miejsce występowania i rozrodu ptaków, płazów i gadów.

▲ **UE-3** "Bagno Dzików" położone w oddziale 660-661 Nadleśnictwa Gryfice.

W skład użytku wchodzi trzy obiekty leżące w bezpośrednim sąsiedztwie. Są to lokalne obniżenia terenu. Jednym z nich jest śródleśny zbiornik wodny, który uległ całkowitemu przekształceniu w torfowisko przejściowe. Z flory stwierdzono tu występowanie m.in.: modrzewnicy zwyczajnej, turzycy dziubkowatej, wełnianki wąskolistnej i pochwowatej, bagna zwyczajnego, bobrka trójlistkowego i żurawiny błotnej. Z fauny stwierdzono, że obiekt ten pełni funkcję miejsca rozrodu i przebywania płazów, a przede wszystkim ropuchy szarej i żab zielonych.

▲ **UE-4** położone w Oddziale 678h, 690c oraz 691f Nadleśnictwa Gryfice.

Bagno śródleśne, mozaika zbiorowisk roślinności bagiennej z udziałem szuwaru trzcinowego, miejsce występowania i rozrodu ptaków, płazów i gadów.

▲ **UE-5** "Leśne Bagno" położone na południe od Stuchowskiej Strugi.

Las bagienny rosnący na torfowisku niskim z bogatą i rzadką szatą roślinną. Stwierdzono tu występowanie takich gatunków roślin jak: kruszczyk błotny, wąkrota zwyczajna, listera jajowata, podkolan biały, siedmiopalecznik błotny.

▲ **UE-6** położone w Oddziale 715 Leśnictwa Gryfice.

Bagno śródleśne, zespół zbiorowisk terenów podmokłych z charakterystyczną roślinnością, miejsce występowania i rozrodu ptaków, płazów i gadów.

▲ **UE-7** "Świerzniańskie Mszary" położone w oddziale 713-717 Leśnictwa **Gryfice**.

Śródleśne oczka wodne o charakterze dystroficznym, częściowo pokryte pływającym płem. Stwierdzono tu rzadkie i ginące gatunki roślin, w tym storczyka błotnego. Stwierdzono tu występowanie m.in. czernieni błotnej, turzycy sztywnej i dzióbkowatej, rosiczki okrągłolistnej, kruszczyka błotnego, bagna zwyczajnego, żurawiny błotnej, grzybienia białego, wełnianki wąskolistnej, pochwowatej i szerokolistnej, i in. W zakresie fauny stwierdzono, że obiekty te pełnią funkcję miejsc rozrodu i stałego przebywania dla ropuchy szarej, żab zielonych i brunatnych oraz żurawia.

▲ **UE-8** "Łabędzie bagno" położone w oddziale 706 Nadleśnictwa Gryfice oraz grunty **ANR**.

Łabędzie Bagno położone jest na obszarze dwóch gmin: Kamień Pomorski i Świerzno. Obiekt leży w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Wołczy. Jest to jeden z najciekawszych obiektów w gminie Świerzno. Jego powierzchnia wynosi 60 ha. Obszar obejmuje zarówno małe zbiorniki wodne oraz drzewostany, w tym porastające torfowisko. Jest to rozległe obniżenie terenu otoczone mieszanym lasem z brzozą brodawkowatą i różnowiekową sosną zwyczajną. Od północy znajduje się torfowisko wysokie. Obniżenie terenu stanowi torfowisko przejściowe przecięte rowem melioracyjnym. Na dnie dominuje *Sphagnum palustre* z towarzyszącą czernienią błotną a na obrzeżach pod sosną zwyczajną wśród żurawiny błotnej łany

modrzewnicy zwyczajnej i wrzośca bagiennego. W trakcie inwentaryzacji określono kilka różnych mikrobiotopów: torfowisko wysokie, torfowisko niskie wykorzystywane dla celów rolniczych jako pastwisko, las, zagłębienie szuwarowe, zarośnięte oczko wodne, jeziorka, okresowe rozlewiska, kanały. W zakresie fauny stwierdzono bardzo bogaty skład. Do szczególnie interesujących gatunków należy zaliczyć: tygryka paskowanego, skakuna, trzmiele, ropuchę szarą, żaby zielone i brunatne, kumaka nizinnego, zaskrońca, jaszczurkę zwinkę, łabędzia niemego, perkoza, błotniaka stawowego, kszyka, wodniczka, brodzca samotnego. Jest to również miejsce kąpieliskowe dzików.

Utworzenie użytków ekologicznych następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub uchwałą rady gminy. Po podjęciu stosownego aktu prawnego użytki ekologiczne uwzględnia się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i dokonuje się stosownego wpisu w ewidencji gruntów.

Na terenie użytków ekologicznych obowiązuje:

- ▲ utrzymanie obecnego charakteru siedliska,
- ▲ zakaz zmiany stosunków wodnych,
- ▲ zakaz zabudowy i grodzenia terenu,
- ▲ zakaz gromadzenia śmieci,
- ▲ zakaz wznoszenia urządzeń łowieckich.

2.1.2.3. Pomniki przyrody

Do tej formy ochrony zakwalifikowano w oparciu o waloryzację przyrodniczą gminy 31 obiektów obejmujących pojedyncze stare drzewa i grupy drzew, oraz aleje (19 pojedynczych drzew, 10 alei oraz 2 grupy drzew).

Poniżej przedstawiono wykaz proponowanych pomników przyrody:

Nr na rysunku	Lokalizacja	Gatunek	Obwód w cm
PP-6	PGR Świerzo	kasztanowiec zwyczajny	422
PP-7	S od Świerzna	jesion wyniosły	377
PP-8	Stuchowo - park	dąb szypułkowy	408
PP-9	Stuchowo obok parku	dąb szypułkowy	521
PP-10	Torfowisko między Stuchowem a Kępicą	dąb szypułkowy	429
PP-11	Torfowisko między Stuchowem a Kępicą	dąb szypułkowy	397
PP-12	Torfowisko między Stuchowem a Kępicą	buk zwyczajny	392

PP-13	W od Stuchowa	2 dęby szypułkowe	440-444
PP-14	Torfowisko między Stuchowem a Kępicą	dąb szypułkowy	380
PP-15	Stuchowo - park	buk zwyczajny dąb szypułkowy	370-442
PP-16	W od Stuchowa	dęb szypułkowe	482
PP-17	S od Stuchowa przy zagłębieniu polnym	dąb szypułkowy	505
PP-18	Kępica – zabudowania PGR	modrzew sp.	326
PP-19	S od Stuchowa przy drodze do Mechowa przy oczku wodnym	dąb szypułkowy	370
PP-20	S od Stuchowa – wyschnięte obniżenie śródpolne	buk zwyczajny	625
PP-21	Kępica niedaleko gorzelni	topola biała	430
PP-22	PGR Kępica	dąb szypułkowy	335
PP-23	E od Trawnej Góry	dąb szypułkowy	408
PP-24	L-ctwo Chomino oddz. 728	dąb szypułkowy	bd
PP-25	N od Szumiącej	świerk sp.	291
PP-26	N od Ciesławia	dąb szypułkowy	400
PP-27	Ugory-Świniec	aleja kasztanowców	śr 300
PP-28	Świerzno – skraj parku	aleja dębowa	406-621
PP-29	Świerzno – pomiędzy szosą do Ugorów a parkiem	aleja z przewagą kasztanowców białych	183-457
PP-30	Świerzno – droga główna na W	aleja kasztanowców	bd
PP-31	PGR Starze wzdłuż bezimiennego ciek wodnego	aleja kasztanowców	śr 300
PP-32	PGR Starze przy małych oczkach wodnych	aleja kasztanowców	śr 300

PP-33	Wzdłuż bezimiennego cieką wodnego pomiędzy Kępicą a Stuchowem	aleja dębów szypułkowych	500-600
PP-34	S od Stuchowa – droga polna	aleja dębowo-klonowa	bd
PP-35	N od Szumiącej w kierunku St. Margowa	aleja kasztanowców	bd
PP-36	N od Ciesławia	aleja kasztanowców	bd

Utworzenie pomników przyrody następuje w drodze rozporządzenia wojewody.

W odniesieniu do pomników przyrody obowiązują:

- ⤴ sporządzenie metryczki według wzoru stosowanego w dokumentacji pomników przyrody (w zasobach Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody),
- ⤴ oznakowanie i ochrona obiektu przed wycięciem i uszkodzeniem.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE GMINY ŚWIERZNO W KONTEKŚCIE PRZEPISÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Wynikiem dążeń Unii Europejskiej do ochrony i zachowania zasobów przyrodniczych na terenach krajów wspólnotowych jest szereg konwencji i dyrektyw dostosowujących prawo unijne do potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego.

Do najważniejszych należą dwie dyrektywy:

1. *Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków, której celem jest ochrona wszystkich gatunków ptaków i ich siedlisk.*

Obszarami szczególnie cennymi z punktu widzenia tej Dyrektywy są miejsca występowania rzadkich gatunków ptaków: bociana białego, kani czarnej i kani rudej, bielika, błotniaka stawowego, łąkowego i zbożowego, orlika, derkacza, żurawia, zimorodka, dzięcioła czarnego i dzierzby gąsiorka.

Na terenie gminy do obszarów występowania tych gatunków należą:

- ⤴ pradolina pomorska obejmująca dolinę Kanału Łądkowskiego oraz dolinę Stuchowskiej Strugi;
  - ⤴ dolina Wołczy i Świńca;
  - ⤴ dolina Niemicy;
  - ⤴ Puszcza Niczonowska, lasy na Starym Margowie i Ruiny Leśne,
  - ⤴ Łabędzie Bagno.
2. *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory, (Dyrektywa Habitatowa), której celem jest zachowanie bioróżnorodności w obrębie europejskiego terytorium państw członkowskich poprzez ochronę siedlisk naturalnych, oraz dzikiej flory i fauny. Jednym z jej głównych celów jest*

podjęcie działań w celu ustanowienia Europejskiej Sieci Ekologicznej, która otrzymała nazwę „Natura 2000”.

Obszarami specjalnej troski według Dyrektywy Habitatowej są miejsca rozrodu i bytowania zwierząt wymienionych w załącznikach, dla ochrony których wymagane jest wyznaczanie obszarów chronionych.

W gminie Świerzno takimi obszarami są:

- ▲ doliny cieków Stuchowskiej Strugi, Łądkowskiego Kanału, Wołczy i Świńca, które są miejscem bytowania minogów, wydry, żerowania nietoperzy,
- ▲ lokalne podmokłości, które są miejscem bytowania kumaka,

Warto nadmienić, że na obszarze tej gminy stwierdzono oprócz wyżej już wymienionych, gatunki zwierząt wykazane w załączniku IV. Należą do nich rzekotka, żaba trawna, żaba jeziorkowa i grzebiuszka, oraz ropuchy paskówka i zielona. Gatunki te podlegają szczególnej ochronie na podstawie tej Dyrektywy.

W zakresie flory obszarami specjalnej troski z punktu widzenia tej Dyrektywy są:

- ▲ siedliska naturalne ważne dla miejscowych społeczności, których ochrona wymaga wyznaczenia obszarów szczególnie chronionych (Załącznik I),
- ▲ gatunki roślin będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów chronionych (Załącznik II),
- ▲ gatunki roślin będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony (Załącznik IV),
- ▲ gatunki roślin będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, których pozyskanie ze stanu dzikiego i eksploatacja mogą podlegać działaniom w zakresie zarządzania (Załącznik V).

Inwentaryzacja szaty roślinnej przeprowadzona w tej gminie pozwala na następujące wnioski:

- ▲ mając na uwadze zapisy Załącznika III należy stwierdzić, że pomimo obecności na obszarze gminy kilku siedlisk wymienionych w Załączniku I takich jak nizinne łąki kośne, las bukowy *Luzulo – Fagetum*, las bukowy *Asperulo – Fagetum*, lasy grądowe *Stelario - Carpinetum*, torfowisk wysokich, przejściowych i trzęsawisk, lasy bagienne ich ochrona poprzez wyznaczenie obszarów szczególnie chronionych winna mieć miejsce jedynie w stosunku do torfowisk wskazanych do ochrony jako użytki ekologiczne,
- ▲ mając na uwadze zapisy Załącznika III należy stwierdzić, że pomimo obecności na obszarze gminy kilku gatunków roślin, takich jak: przebiśnieg, widłak jałowcowaty oraz torfowców, ich ochrona poprzez wyznaczenie obszarów szczególnie chronionych winna mieć miejsce jedynie w stosunku do torfowisk wskazanych do ochrony jako użytki ekologiczne,
- ▲ mając na uwadze zapisy Załącznika IV należy stwierdzić, że na obszarze gminy nie ma gatunków roślin, które wymagają ścisłej ochrony.

W oparciu o wyniki waloryzacji przyrodniczej gminy oraz uwzględniając przepisy Unii Europejskiej, wydzielono na terenie gminy (wskazane na załączniku graficznym) obszary ważne dla zachowania

różnorodności biologicznej (miejsca występowania i rozrodu cennych gatunków roślin i zwierząt) oraz jej walorów krajobrazowych, niekwalifikujące się jednak do objęcia formami ochrony prawnej.

Wyznaczone tereny dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych znajdują się poza granicami obszarów Natura 2000. Usytuowanie tych terenów w stosunku do obszarów Natura 2000 jest następujące:

a) „Wybrzeże Trzebiatowskie” PLB320010:

- ▲ teren w rejonie miejscowości Rybice – Sulikowo – Dąbrowa – Gostyń, położony jest w sąsiedztwie obszaru,
- ▲ teren w rejonie miejscowości Starza – Stuchowo – Kępica – Ciesław, położony jest w odległości ok. 2400 m w linii prostej od najbliższej przebiegającej granicy obszaru;

b) „Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski” PLH320017:

- ▲ teren w rejonie miejscowości Rybice – Sulikowo – Dąbrowa – Gostyń, położony jest w odległości ok. 4500 m w linii prostej od najbliższej przebiegającej granicy obszaru,
- ▲ teren w rejonie miejscowości Starza – Stuchowo – Kępica – Ciesław, położony jest w odległości ok. 8500 m w linii prostej od najbliższej przebiegającej granicy obszaru;

c) „Wolin i Uznam” PLH320019:

- ▲ teren w rejonie miejscowości Rybice – Sulikowo – Dąbrowa – Gostyń, położony jest w odległości ok. 14800 m w linii prostej od najbliższej przebiegającej granicy obszaru,
- ▲ teren w rejonie miejscowości Starza – Stuchowo – Kępica – Ciesław, położony jest w odległości ok. 20000 m w linii prostej od najbliższej przebiegającej granicy obszaru.

Dla planu lub projektu przedsięwzięcia o potencjalnym bezpośrednim lub pośrednim wpływie na stan obszaru Natura 2000, należy stosować postępowanie w sprawie oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 i uzyskać zezwolenie wojewody, zgodnie z art. 33 i 34 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 92 poz. 880).

Wyznaczone obszary dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych znajdują się poza granicami obszarów Natura 2000. Usytuowanie tych terenów w stosunku do najbliższych położonych obszarów Natura 2000 oraz innych obszarów cennych przyrodniczo jest następujące:

	odległość od najbliższego obszaru	
	symbol obszaru	orientacyjna odległość
„Wybrzeże Trzebiatowskie” PLB320010	1R/EW	2,3 km
proponowany użytek ekologiczny „Łabędzie Bagno”	5R/EW	0,02km
proponowany zespół przyrodniczo- krajobrazowy „Dolina Niemicy”	3R/EW	0,9km
proponowany zespół przyrodniczo- krajobrazowy „Meandry Niemicy”	3R/EW	0,4km

Wyznaczony obszar strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej położony przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000. Odległość od najbliższego obszaru Natura 2000, „Wybrzeże Trzebiatowskie” PLB320010 wynosi ok. 30m w kierunku północnym (szerokość linii rozgraniczających drogi wojewódzkiej nr 103.

2.1.2.4. Lasy ochronne

Proponuje się nadanie statusu lasów ochronnych kompleksom leśnym położonym:

- ▲ pomiędzy miejscowościami Świerzno – Kaleń,
- ▲ w skrajnej południowej części gminy,

ze względu na miejsca ostoi zwierząt.

2.1.2.5. Ochrona przeciwpowodziowa

Gmina Świerzno znajduje się w zlewni rzeki Świniec i zasilana jest przez rzeki Stuchowska Struga i Wołcza, które w ujściowym odcinku są obwałowane, aby chronić użytki zielone przed podtopieniem.

Część terenu gminy położona jest w obszarze zagrożonym powodzią wodami Kanału Łądkowskiego i Stuchowskiej Strugi. Obszary te pokazano na rysunku studium. Po zatwierdzeniu „Studium bezpośredniego zagrożenia powodzią na obszarze RZGW Szczecin”, obszary te stanowią będą obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią, na których będą obowiązywały zakazy określone w art. 40 ust. 1 pkt 3 oraz w art. 82 ust. 2 ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 239 poz. 2019 z późniejszymi zmianami).

Dla Wyznaczonego obszaru strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej położonego przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina, należy w przypadku realizacji zabudowy wyznaczyć w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego granice obszaru zagrożonego dla rządnej wody powodziowej około 5,5 m n.p.m.

W przypadku przepływów maksymalnych, w celu ochrony przeciwpowodziowej wykorzystuje się tereny zalewowe Strzeżewo oraz częściowo tereny zalewowe Chrzastowo, odwadniane przez dwie stacje pomp.

2.2. Krajobraz

2.2.1. Zasoby krajobrazowe

Na obszarze gminy występują dwa typy krajobrazu naturalnego: krajobraz równin morenowych i tarasów z wydmami. Krajobraz gminy jest mało urozmaicony; teren jest stosunkowo równinny, płasko ukształtowany zaznaczony niewielkimi wyniesieniami.

W obrębie miejscowości Starza, Sulikowo i Kaleń występują fragmenty terenów o rzeźbie falistej i łagodnie nachylonych stokach. Najniżej położony obszar znajduje się w zachodniej części obrębu Sulikowa i ma wysokość 0,8 m n.p.m. Najwyższe wzniesienie terenu znajduje się w południowo-wschodniej części wsi Starza i wynosi 45,1 m n.p.m. Urozmaiceniem dość monotonnej rzeźby terenu są enklawy leśne, nieregularnie porastające teren gminy. W rejonie miejscowości Gostyń,

Gostyniec i Sulikowo na skutek transgresyjnej działalności morza powstały tereny bagienne. Są to obszary wykształcenia torfowisk.

2.2.2. Zasady ochrony i kształtowania krajobrazu

Wyróżniające się najbardziej atrakcyjne elementy krajobrazowe wymagające ochrony to:

- ▲ krawędź doliny przymorskiej: zakaz wprowadzania zabudowy „dywanowej” oraz lokalizacji dużych ferm siłowni wiatrowych, możliwe zalesienia i pojedyncza zabudowa turystyczno-rekreacyjna,
- ▲ rynna subglacjalna rzeki Niemicy oraz dolina (częściowo rynnowa) rzeki Wołczy: potencjalne szlaki turystyki wodnej, nie wprowadzać zabudowy nadbrzeżnej, wskazana restauracja dawnego zagospodarowania (stopień i młyn wodny w Krzepocinie) oraz możliwość urządzenia zbiornika wodnego pomiędzy Duniewem a Chominem i pola biwakowego w Szumiącej,
- ▲ ozy Krzepocińskie: proponowane jako geotop (cenne poznawczo stanowisko geologiczne zawierające informacje o rozwoju litosfery i stanowiące naturalną cechę krajobrazu polodowcowego), zakaz eksploatacji kruszywa, wymagana rekultywacja starych wyrobisk,
- ▲ pagór moreny kemowej na północ od Gostyńca stanowiący dominantę krajobrazową, także proponowany geotop: wymagana rekultywacja i zagospodarowanie wyrobiska. Niewskazana lokalizacja siłowni wiatrowych,
- ▲ wał moreny czołowej Kaleń: wyraźna dominanta w krajobrazie wschodniej części gminy, utrzymać dotychczasowe zagospodarowanie, wprowadzić dolesienia, możliwość lokalizacji kilku masztów siłowni wiatrowych.

Przy lokalizacji elektrowni wiatrowych należy tak dobrać ich rozmieszczenie i wysokość aby ich wpływ na cenne elementy krajobrazu kulturowego był możliwie niewielki. W studium wpływu siłowni wiatrowych na krajobraz z uwzględnieniem powiązań widokowych należy uwzględnić wpływ na ekspozycję wsi Margowo (elektrownie nie mogą dominować w tle zabytkowego zespołu dworsko-parkowego w widoku z drogi prowadzącej do miejscowości i z alei prowadzącej do dworu.)

2.3. Klimat

Klimat na terenie gminy przypomina klimat nadmorski, złagodzony buforowym działaniem kompleksów leśnych oraz odległego o 10 km na zachód Zalewu Kamieńskiego.

Wg danych ze stacji meteorologicznej w Kamieniu Pomorskim wynika, że średnia roczna temperatur wynosi 8,3 °C, najcieplejszym miesiącem jest sierpień, a najchłodniejszym styczeń.

Roczna suma opadów w rejonie gminy jest wyższa niż dla miejscowości położonych na Wybrzeżu.

Analiza dziesięcioletnich obserwacji prowadzonych w stacji meteorologicznej w Kamieniu Pomorskim wskazuje, że najczęściej występuje wiatr z kierunku południowo-zachodniego i północno-zachodniego, których nasilenie zmienia się w znacznym stopniu w różnych porach roku. W okresie jesienno-zimowym zaznacza się przewaga wiatru od lądu z południowego zachodu, południowego wschodu i południa, co oznacza mniejszy udział wiatru od morza. Wiosną i latem przeważa wiatr z północnego zachodu i północnego wschodu, przyczyniając się do

wyraźnych wpływów bliskiego Bałtyku. Występują sprzyjające warunki dla rozwoju energetyki wykorzystującej siłę wiatru.

Świerzno i okoliczne wsie w porównaniu z innymi miejscowościami położonymi nad samym morzem charakteryzuje się stosunkowo dużą zaciszą. Posiada korzystne warunki topoklimatyczne, które wyrażają się w bardziej wyrównanych niż na sąsiednich obszarach amplitudach temperatur rocznych i dobowym dobrym nasłonecznieniu i przewietrzaniu oraz stosunkowo niskiej wilgotności powietrza.

2.4. Środowisko kulturowe

2.4.1. Zasoby dóbr kultury materialnej

2.4.1.1. Zabytki budownictwa, architektury, układów przestrzennych i komponowanej zieleni

Gmina Świerzno charakteryzuje się stosunkowo ubogim nasyceniem walorami zabytkowymi, chociaż istnieją na jej terenie zarówno pojedyncze obiekty, jak i zespoły o wartościach unikatowych podlegające już ochronie prawnej, bądź do takiej ochrony typowane.

a/ Obiekty kultury materialnej wpisane do rejestru zabytków występują we wsiach:

- ▲ kościół: Świerzno (nr rej. 334),
- ▲ dwory: Świerzno (nr rej. 20) i Margowo (nr rej. 437),
- ▲ pałac: Stuchowo (nr rej. 816),
- ▲ parki zabytkowe dworskie: Świerzno (nr rej. 176), Będzieszewo (nr rej. 894), Gostyń (nr rej.891), Jatki (nr rej. 893), Stuchowo (nr rej. 868), Sulikowo (nr rej. 194), Kępica (nr rej. 888), Margowo (nr rej. 892).

b/ Obiekty proponowane do wpisu do rejestru zabytków znajdują się:

- ▲ dwory we wsiach: Chomino (obecnie budynek mieszkalny), Ciesław, Jatki, Sulikowo,
- ▲ pałac w Gostyniu,
- ▲ kościół we wsi Gostyń,
- ▲ budynek mieszkalny nr 4 we wsi Kaleń.

c/ Obiekty objęte w ewidencji konserwatorskiej znajdują się we wsiach:

- ▲ Chomino: budynki mieszkalne nr 9 i 45,
- ▲ Ciesław: dawna kuźnia (obecnie budynek gospodarczy nr 19), zagroda nr 29 (budynek mieszkalny i budynek gospodarczy),
- ▲ Duniewo: dawna sezonówka (obecnie budynek mieszkalny nr 1), dawna szkoła (obecnie budynek mieszkalny nr 11), budynek gospodarczy nr 11,
- ▲ Gostyniec: sala wiejska, budynek mieszkalny nr 3, 10, 20, 40, dawna szkoła (obecnie budynek mieszkalny nr 33),
- ▲ Gostyń: budynki mieszkalne nr 10, 13, 49, 62, zagroda nr 12 (budynek mieszkalny, gospodarczy i dawna kuźnia), część południowego założenia folwarcznego (rządówka, tj. budynek nr 17, budynek inwentarski nr 71, stodoła nr 71),

- ▲ Jatki: budynki mieszkalne nr 1, 2 i 25, dawny budynek kolejowy (obecnie budynek mieszkalny nr 34), sala wiejska, szkoła,
- ▲ Kaleń: zagroda nr 1/1a(budynek mieszkalny, budynek stodołno-inwentarski), stodoła, budynek gospodarczy) i zagroda nr 7 (budynek mieszkalny i budynek stodołno-inwentarski),
- ▲ Kępica: dawna szkoła – obecnie budynek mieszkalny nr 13,
- ▲ Krzepocin: dawny dwór – obecnie budynek mieszkalny nr 22,
- ▲ Margowo: dawna zabudowa zespołu folwarcznego (obora, stajnia, chlewnia, stodoła, spichlerz i stolarnia, powozownia, kuźnia, magazyn),
- ▲ Stuchowo: młyn wodny, mleczarnia,
- ▲ Świerzo: budynki mieszkalne nr 14, 16, 26, 49.

d/ Zabytkowe układy przestrzenne proponowane do objęcia strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej występują we wsiach :

- ▲ Gostyń: założenie pałacowo-parkowe (działka nr 236/3-7),
- ▲ Kępica: park wraz z dworem i dziedzińcem,
- ▲ Margowo: dwór i park,
- ▲ Stuchowo: założenie pałacowo-parkowe (działki nr 12 i 37/4 z wydzieleniem terenu oczyszczalni ścieków i drogi dojazdowej do drogi wiejskiej),
- ▲ Świerzo: zespół zabudowy podworskiej, założenie parkowe, kościół wraz z cmentarzem przykościelnym.

e/ Zabytkowe układy przestrzenne proponowane do objęcia ochroną konserwatorską (strefa „B” ochrony układów przestrzennych) występują we wsiach:

- ▲ Chomino: otulina dworu,
- ▲ Gostyń: kościół wraz z cmentarzem poewangelickim,
- ▲ Jatki: zespół dworsko-pałacowy,
- ▲ Kaleń: założenie przestrzenne wsi,
- ▲ Margowo: dziedziniec folwarczny wraz z zabudową,
- ▲ Starza: założenie folwarczne,
- ▲ Sulikowo: dwór i założenie parkowe.

f/ Zabytkowa zieleń komponowana i układ przestrzenny proponowane do objęcia strefą "K" ochrony konserwatorskiej występuje we wsiach:

- ▲ Będzieszewo: park podworski (działka nr 3/27) i cmentarz poewangelicki,
- ▲ Chomino: cmentarz,
- ▲ Ciesław: cmentarz poewangelicki i szpaler jesionów,
- ▲ Duniewo: aleja lipowa, aleja jesionowa, aleja kasztanowców,
- ▲ Gostyniec: plac wiejski oraz szpaler brzoźowy,
- ▲ Gostyń: pierwotny cmentarz przykościelny na historycznym nawsiu,

- ▲ Jatki: cmentarz poewangelicki,
- ▲ Kępica: cmentarz,
- ▲ Krzepocin: cmentarz XX wieczny, cmentarz przy drodze do Duniewa,
- ▲ Starza: cmentarz XIX wieczny,
- ▲ Stuchowo: cmentarz przykościelny i cmentarz rodowy,
- ▲ Sulikowo: aleja lipowa i szpaler lipowy, założenie parkowe (działka 75/3),
- ▲ Świerzno: cmentarz grzebalny.

g) miejsca ekspozycji cennych układów przestrzennych proponuje się objąć strefą "E" we wsiach:

- ▲ Chomino: widok w kierunku dworu od strony drogi,
- ▲ Kaleń: ochrona ekspozycji wsi od południowego zachodu.

2.4.1.2. Zabytki archeologiczne

Wytyczne archeologiczno-konserwatorskie opracowano w oparciu o zaewidencjonowane na terenie gminy Świerzno ślady osadnicze związane z działalnością człowieka od epoki kamienia do średniowiecza.

Specyfika ochrony zabytków archeologicznych polega między innymi na ograniczeniu zbędnych działań inwestycyjnych na terenach zabytkowych. Traktując zabytki kultury materialnej, jakimi są stanowiska archeologiczne za nieodłączny składnik krajobrazu, należy dążyć przede wszystkim do ich zachowania w środowisku, w którym powstały i spełniały niegdyś określone funkcje, a w najgorszym przypadku do przeprowadzenia interwencyjnych badań archeologicznych celem ich udokumentowania w źródłach naukowo-konserwatorskich.

W oparciu o materiał źródłowy, jakim jest rejestr zabytków województwa oraz ewidencja stanowisk archeologicznych wyróżniono trzy strefy ochrony konserwatorskiej:

- ▲ strefę „W.I.” – pełnej ochrony, do której zaliczono 5 stanowisk archeologicznych,
- ▲ strefę „W.II.” – częściowej ochrony, zaklasyfikowano 34 stanowiska,
- ▲ strefę „W.III.” – ograniczonej ochrony ze 138 stanowiskami.

Strefa „W.I.” - pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, wykluczającej wszelką działalność inwestycyjną i inną.

Strefa „W.I.” obejmuje stanowiska wpisane do rejestru zabytków i ujęte w ewidencji służby ochrony zabytków.

1. Kępica, stan. 4 (AZP: 19-09/41) – cmentarzysko kurhanowe,
2. Starza, stan. 2 (AZP: 19-10/72) – cmentarzysko kurhanowe, wpisane do rejestru zabytków pod nr 721 decyzją z dnia 17 sierpnia 1972 r., znak: Kl.I.6801/3/72;
3. Starza, stan. 6 (AZP: 19-10/37) – cmentarzysko (kurhany), wpisane do rejestru zabytków pod nr 723 decyzją z dnia 15 sierpnia 1972 r., znak: Kl.I.6801/5/72;
4. Stuchowo, stan. 1 (AZP: 19-10/25) - grodzisko z wczesnego średniowiecza wpisane do rejestru zabytków pod nr 695 decyzją z dnia 10 listopada 1971 r., znak: Kl.I.6801/15/71;
5. Stuchowo, stan. 1a (AZP: 19-10/79) – zamek (?), grodzisko (?) ze średniowiecza.

Strefa „W.II.” - częściowej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, dopuszczającej inwestowanie pod określonymi warunkami. Strefa „W.II.” obejmuje stanowiska ujęte w ewidencji służby ochrony zabytków.

Wykaz stanowisk archeologicznych w ramach strefy „W.II.”:

1. Będzieszewo, stan. 3 (AZP: 19-09/40);
2. Białobudź, stan. 2 (AZP: 17-09/8);
3. Chomino, stan. 2 (AZP: 20-09/55);
4. Chomino, stan. 6 (AZP: 20-09/12);
5. Duniewo, stan. 1 (AZP: 20-09/58);
6. Gostyniec, stan. 1 (AZP: 18-09/47);
7. Gostyniec, stan. 2 (AZP: 18-09/49);
8. Gostyniec, stan. 4 (AZP: 18-09/52);
9. Gostyń, stan. 3 (AZP: 18-09/38);
10. Gostyń, stan. 9 (AZP: 18-09/41);
11. Gostyń, stan. 11 (AZP: 18-09/43);
12. Grębowo, stan. 1 (AZP: 19-09/12);
13. Jatki, stan. 1 (AZP: 19-09/6);
14. Jatki, stan. 3 (AZP: 19-09/7);
15. Jatki, stan. 4 (AZP: 19-09/4);
16. Jatki, stan. 10 (AZP: 19-09/11);
17. Krzepocin, stan. 2 (AZP: 20-09/63);
18. Margowo, stan. 2 (AZP: 20-09/19);
19. Margowo, stan. 4 (AZP: 19-09/20);
20. Margowo, stan. 6 (AZP: 20-09/6);
21. Margowo, stan. 7 (AZP: 20-09/7);
22. Margowo, stan. 8 (AZP: 20-09/8);
23. Starza, stan. 1 (AZP: 19-10/45);
24. Starza, stan. 3 (AZP: 19-10/75);
25. Starza, stan. 9 (AZP: 19-10/46);
26. Starza, stan. 11 (AZP: 19-10/71);
27. Starza, stan. 21 (AZP: 20-10/36);
28. Stuchowo, stan. 7 (AZP: 19-10/32);
29. Sulikowo, stan. 21 (AZP: 18-09/33);
30. Świerzno, stan. 4 (AZP: 19-09/29);
31. Świerzno, stan. 5 (AZP: 19-09/24);

32. Świerzno, stan. 13 (AZP: 19-09/33);
33. Świniec, stan. 4 (AZP: 18-09/62);
34. Świniec, stan. 5 (AZP: 18-09/63).

Strefa „W.III.” – ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, polegającej na prowadzeniu interwencyjnych badań archeologicznych w przypadku podejmowania prac ziemnych. Strefa „W.III.” obejmuje stanowiska ujęte w ewidencji służby konserwatorskiej.

Wykaz stanowisk archeologicznych w ramach strefy "W.III.":

1. Będzieszewo, stan. 1 (AZP: 19-09/37);
2. Będzieszewo, stan. 2 (AZP: 19-09/39);
3. Będzieszewo, stan. 4 (AZP: 19-09/38);
4. Białobudź, stan. 1 (AZP: 17-09/7);
5. Białobudź, stan. 3 (AZP: 17-09/9);
6. Białobudź, stan. 5 (AZP: 17-09/11);
7. Chomino, stan. 1 (AZP: 20-09/49);
8. Chomino, stan. 3 (AZP: 20-09/16);
9. Chomino, stan. 4 (AZP: 20-09/15);
10. Chomino, stan. 5 (AZP: 20-09/13);
11. Chomino, stan. 7 (AZP: 20-09/52);
12. Chomino, stan. 11 (AZP: 20-09/50);
13. Chomino, stan. 12 (AZP: 20-09/14);
14. Chomino, stan. 13 (AZP: 20-09/17);
15. Ciecimierz, stan. 15 (AZP: 18-10/50);
16. Ciesław, stan. 1 (AZP: 20-10/11);
17. Ciesław, stan. 3 (AZP: 20-10/5);
18. Ciesław, stan. 4 (AZP: 20-10/6);
19. Ciesław, stan. 5 (AZP: 20-10/7);
20. Ciesław, stan. 6 (AZP: 20-10/8);
21. Ciesław, stan. 7 (AZP: 20-10/9);
22. Ciesław, stan. 8 (AZP: 20-10/10);
23. Duniewo, stan. 2 (AZP: 20-09/61);
24. Duniewo, stan. 3 (AZP: 20-09/59);
25. Duniewo, stan. 4 (AZP: 20-09/60);
26. Duniewo, stan. 6 (AZP: 20-09/57);
27. Gostyniec, stan. 3 (AZP: 18-09/50);
28. Gostyniec, stan. 5 (AZP: 18-09/53);

29. Gostyń, stan. 1 (AZP: 17-09/20);
30. Gostyń, stan. 2 (AZP: 18-09/39);
31. Gostyń, stan. 4 (AZP: 17-09/18);
32. Gostyń, stan. 5 (AZP: 17-09/19);
33. Gostyń, stan. 6 (AZP: 17-09/22);
34. Gostyń, stan. 6a (AZP: 17-09/21);
35. Gostyń, stan. 7 (AZP: 17-09/23);
36. Gostyń, stan. 8 (AZP: 17-09/24);
37. Gostyń, stan. 10 (AZP: 18-09/42);
38. Gostyń, stan. 13 (AZP: 18-09/45);
39. Gostyń, stan. 14 (AZP: 18-09/46);
40. Gostyń, stan. 15 (AZP: 17-09/17);
41. Gostyń, stan. 16 (AZP: 17-09/25);
42. Gostyń, stan. 17 (AZP: 17-09/26);
43. Gostyń, stan. 18 (AZP: 18-09/34);
44. Gostyń, stan. 20 (AZP: 18-09/36);
45. Grębowo, stan. 12 (AZP: 19-09/13);
46. Jatki, stan. 2 (AZP: 19-09/10);
47. Jatki, stan. 5 (AZP: 19-09/5);
48. Jatki, stan. 6 (AZP: 19-09/9);
49. Jatki, stan. 7 (AZP: 19-09/8);
50. Jatki, stan. 8 (AZP: 19-09/23);
51. Jatki, stan. 9 (AZP: 19-09/22);
52. Kaleń, stan. 1 (AZP: 19-10/1);
53. Kaleń, stan. 2 (AZP: 19-10/2);
54. Kaleń, stan. 4 (AZP: 19-10/4);
55. Kaleń, stan. 6 (AZP: 19-10/6);
56. Kaleń, stan. 8 (AZP: 19-10/8);
57. Kępica, stan. 1 (AZP: 19-10/24);
58. Kępica, stan. 2 (AZP: 19-09/42);
59. Kępica, stan. 5 (AZP: 19-09/43);
60. Kępica, stan. 6 (AZP: 19-10/26);
61. Krzepocin, stan. 1 (AZP: 20-09/66);
62. Krzepocin, stan. 3 (AZP: 20-10/2);
63. Krzepocin, stan. 5 (AZP: 20-09/62);

64. Krzepocin, stan. 7 (AZP: 20-10/1);
65. Margowo, stan. 1 (AZP: 20-09/3);
66. Margowo, stan. 3 (AZP: 20-08/82);
67. Margowo, stan. 5 (AZP: 19-09/21);
68. Margowo, stan. 9 (AZP: 20-09/9);
69. Margowo, stan. 10 (AZP: 20-09/10);
70. Margowo, stan. 11 (AZP: 20-09/2);
71. Margowo, stan. 12 (AZP: 20-09/1);
72. Margowo, stan. 13 (AZP: 20-09/4);
73. Margowo, stan. 14 (AZP: 20-09/5);
74. Margowo, stan. 15 (AZP: 20-09/11);
75. Margowo, stan. 16 (AZP: 20-09/18);
76. Margowo, stan. 17 (AZP: 20-09/22);
77. Margowo, stan. 18 (AZP: 20-09/23);
78. Margowo, stan. 20 (AZP: 20-09/26);
79. Margowo, stan. 21 (AZP: 20-09/24);
80. Margowo, stan. 22 (AZP: 20-09/27);
81. Margowo, stan. 23 (AZP: 20-09/28);
82. Rybice, stan. 1 (AZP: 18-09/13);
83. Rybice, stan. 2 (AZP: 18-09/11);
84. Rybice, stan. 3 (AZP: 17-09/16);
85. Rybice, stan. 4 (AZP: 18-09/10);
86. Rybice, stan. 5 (AZP: 18-09/12);
87. Starza, stan. 4 (AZP: 19-10/35);
88. Starza, stan. 5 (AZP: 19-10/36);
89. Starza, stan. 7 (AZP: 19-10/42);
90. Starza, stan. 8 (AZP: 19-10/44);
91. Starza, stan. 10 (AZP: 19-10/73);
92. Starza, stan. 12 (AZP: 19-10/34);
93. Starza, stan. 13 (AZP: 19-10/38);
94. Starza, stan. 14 (AZP: 19-10/39);
95. Starza, stan. 15 (AZP: 19-10/40);
96. Starza, stan. 16 (AZP: 19-10/41);
97. Starza, stan. 17 (AZP: 19-10/43);
98. Starza, stan. 18 (AZP: 19-10/47);

99. Starza, stan. 19 (AZP: 19-10/70);
100. Stuchowo, stan. 2 (AZP: 19-10/28);
101. Stuchowo, stan. 3 (AZP: 19-10/65);
102. Stuchowo, stan. 4 (AZP: 19-10/66);
103. Stuchowo, stan. 5 (AZP: 19-10/29);
104. Stuchowo, stan. 6 (AZP: 19-10/31);
105. Stuchowo, stan. 8 (AZP: 19-10/33);
106. Stuchowo, stan. 9 (AZP: 19-10/27);
107. Stuchowo, stan. 11 (AZP: 19-10/67);
108. Stuchowo, stan. 12 (AZP: 19-10/70);
109. Sulikowo, stan. 1 (AZP: 18-09/31);
110. Sulikowo, stan. 2 (AZP: 18-09/30);
111. Sulikowo, stan. 3 (AZP: 18-09/19);
112. Sulikowo, stan. 4 (AZP: 18-09/27);
113. Sulikowo, stan. 5 (AZP: 18-09/28);
114. Sulikowo, stan. 6 (AZP: 18-09/22);
115. Sulikowo, stan. 7 (AZP: 18-09/21);
116. Sulikowo, stan. 9 (AZP: 18-09/14);
117. Sulikowo, stan. 11 (AZP: 18-09/16);
118. Sulikowo, stan. 12 (AZP: 18-09/17);
119. Sulikowo, stan. 13 (AZP: 18-09/18);
120. Sulikowo, stan. 14 (AZP: 18-09/20);
121. Sulikowo, stan. 15 (AZP: 18-09/23);
122. Sulikowo, stan. 16 (AZP: 18-09/24);
123. Sulikowo, stan. 17 (AZP: 18-09/25);
124. Sulikowo, stan. 18 (AZP: 18-09/26);
125. Sulikowo, stan. 19 (AZP: 18-09/29);
126. Sulikowo, stan. 20 (AZP: 18-09/32);
127. Świerzno, stan. 1 (AZP: 19-09/35);
128. Świerzno, stan. 2 (AZP: 19-09/34);
129. Świerzno, stan. 3 (AZP: 19-09/32);
130. Świerzno, stan. 7 (AZP: 19-09/25);
131. Świerzno, stan. 8 (AZP: 19-09/26);
132. Świerzno, stan. 9 (AZP: 19-09/27);
133. Świerzno, stan. 10 (AZP: 19-09/28);

- 134. Świerzno, stan. 12 (AZP: 19-09/31);
- 135. Świerzno, stan. 11 (AZP: 19-09/1);
- 136. Ugory, stan. 1 (AZP: 18-09/64);
- 137. Ugory, stan. 2 (AZP: 19-09/3);
- 138. Ugory, stan. 3 (AZP: 19-09/2).

2.4.2. Zasady ochrony dóbr kultury materialnej

Warunki ochrony obowiązują:

- ⤴ organy administracji rządowej,
- ⤴ organy administracji samorządowej,
- ⤴ służby komunalne,
- ⤴ państwowe jednostki organizacyjne,
- ⤴ samorządowe jednostki organizacyjne,
- ⤴ osoby prawne,
- ⤴ osoby fizyczne.

Podmioty w/w zobowiązane są w stosunku do dóbr kultury do:

- ⤴ zapewnienia im warunków trwałego zachowania, konserwacji, rekonstrukcji i odbudowy na zasadach naukowych;
- ⤴ uzgadniania ze służbą konserwatorską – Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków założeń, projektów inwestycyjnych, planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- ⤴ uzyskania zezwolenia służby konserwatorskiej na wszelkie prace i roboty w obrębie obiektów objętych ochroną lub w granicach stref ochrony konserwatorskiej;
- ⤴ zawiadomienia służby konserwatorskiej o wydarzeniach mogących mieć ujemny wpływ na stan zachowania dóbr kultury;
- ⤴ zawiadomienia służby konserwatorskiej w ciągu jednego miesiąca o zmianie właściciela bądź użytkownika obiektu lub terenu objętego granicami strefy ochrony konserwatorskiej;
- ⤴ ujawnienia w księgach wieczystych na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wpisów do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego.

Warunki ochrony konserwatorskiej winny być przestrzegane przy:

- ⤴ stanowieniu praw miejscowych i przepisów gminnych;
- ⤴ opracowywaniu planów realizacyjnych zagospodarowania przestrzennego;
- ⤴ wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleniu na budowę;
- ⤴ wydawaniu decyzji dot. gospodarki terenami i podziałów własnościowych;
- ⤴ wydawaniu decyzji dot. sposobu użytkowania i eksploatacji terenu objętego ochroną konserwatorską.

2.4.2.1. Zasady ochrony zabytków budownictwa, architektury, układów przestrzennych i komponowanej zieleni

W odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków i wytypowanych do wpisu do rejestru zabytków

a) ochronie podlega:

- ⤴ forma architektoniczna obiektu we wszystkich jej elementach (wysokość, forma dachu, kompozycja elewacji wraz z detalem architektonicznym i stolarką, materiał budowlany);
- ⤴ funkcja obiektu, której ewentualna zmiana wymaga zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków;

b) warunki ochrony:

- ⤴ trwałe zachowanie obiektu wpisanego do rejestru zabytków;
- ⤴ utrzymanie otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem (np. cmentarza w otoczeniu kościoła);
- ⤴ uzgadnianie z wojewódzkim konserwatorem zabytków wszelkich zmian w obiekcie zabytkowym;
- ⤴ prowadzenie wszelkich inwestycji jedynie za zgodą wojewódzkiego konserwatora zabytków.

W odniesieniu do obiektów ujętych w ewidencji konserwatorskiej

a) ochronie podlega:

- ⤴ zasadnicza forma architektoniczna obiektu (gabaryty wysokościowe, forma dachu, kompozycja elewacji) ;

b) warunki ochrony:

- ⤴ utrzymanie tradycyjnej kompozycji architektonicznej obiektu;
- ⤴ opiniowanie przez wojewódzkiego konserwatora zabytków działań mających wpływ na wygląd obiektu;
- ⤴ opracowanie dokumentacji konserwatorskiej obiektu w przypadku jego rozbiórki.

W odniesieniu do ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów, w obrębie których zachowało się w dużym stopniu historyczne rozplanowanie i zabudowa o lokalnych wartościach kulturowych objętych **strefą "B"**

a) ochronie podlega:

- ⤴ rozplanowanie ulic i placów wraz z ich nawierzchniami (m.in. zachowanymi nawierzchniami kamiennymi);
- ⤴ rozplanowanie zabudowy siedlisk gospodarstw chłopskich z tradycyjnym układem zabudowy, w tym budynku mieszkalnego;
- ⤴ szerokości frontów zagród;
- ⤴ formy architektoniczne zabudowy mieszkalnej i gospodarczej (w tym gabaryty wysokościowe, formy dachów, tradycyjnie stosowany materiał budowlany); szczególnej ochronie podlegają obiekty wymienione w załączniku nr 1 do karty informacyjnej

miejsowości; w przypadku budowy nowych obiektów w obrębie strefy obowiązuje nawiązanie do form i gabarytów zabudowy tradycyjnie występującej we wsi;

- ▲ zieleń komponowana w postaci alejowych lub szpalerowych obsadzeń ulic i placów oraz tzw. bram zielonych (para drzew przed frontem zagrody).

b) warunki ochrony:

- ▲ zachowanie i rewitalizacja zasadniczych w/w elementów zagospodarowania wsi;
- ▲ usunięcie lub przebudowa obiektów kolidujących z historycznym układem i lokalną architekturą ;
- ▲ dostosowanie nowych obiektów do historycznej kompozycji przestrzennej i architektury dominującej w miejscowości;
- ▲ stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych (m.in. ceramiczna dachówka, drewniana stolarka) przy budowie nowych obiektów oraz modernizacjach istniejącej zabudowy;
- ▲ opiniowanie dokumentacji projektowej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

W odniesieniu do ochrony krajobrazu związanego integralnie z zabytkowym układem lub obszaru obsadzonego zielenią, ukształtowanego w wyniku działalności człowieka, tj. parków, cmentarzy, obsadzeń ulic wiejskich i traktów objętych **strefą "K"**

a) ochronie podlega:

- ▲ historycznie ukształtowana granica założeń zieleni komponowanej;
- ▲ kompozycja (rozplanowanie i skład gatunkowy zieleni);
- ▲ rozplanowanie dróg i ścieżek;
- ▲ układ kwater cmentarnych;
- ▲ mała architektura, tj. ogrodzenia, bramy, i in.;
- ▲ zabytki sepulkralne (nagrobki, ogrodzenia grobów, i in. elementy urządzenia cmentarzy).

b) warunki ochrony:

- ▲ zachowanie i rewitalizacja w/w elementów zagospodarowania założeń zieleni;
- ▲ wyłączenie spod zabudowy terenów parków i cmentarzy;
- ▲ oznakowanie cmentarzy, jako historycznego miejsca pochówków miejscowej ludności;
- ▲ opiniowanie dokumentacji projektowej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

W odniesieniu do ochrony ekspozycji sylwety zabytkowego układu przestrzennego lub jego fragmentu (np. dominanty) objętych **strefą "E"**

a) ochronie podlega:

- ▲ teren stanowiący zabezpieczenie widoku na sylwetę układy przestrzennego;

b) warunki ochrony :

- ▲ wyłączenie terenu spod wszelkiej zabudowy zakłócającej wgląd na sylwetę miejscowości lub jej fragmentu;
- ▲ uzgadnianie z wojewódzkim konserwatorem zabytków wszelkich działań inwestorskich związanych z zabudową w strefie.

2.4.2.2. Zasady ochrony zabytków archeologicznych

Obowiązujące rygory w strefie „**W.I.**”:

- ⤴ Zakaz wszelkiej działalności inżynierskiej, budowlanej i innej związanej z pracami ziemnymi (np. kopanie studni, melioracji, karczunku i nasadzania drzew itd.).
- ⤴ Zachowanie istniejącego układu topograficznego wraz z obiektem wpisanym do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji.
- ⤴ W przypadku podjęcia jakiejkolwiek działalności na terenie objętym granicami strefy, a wynikającej ze sposobu użytkowania terenu obowiązuje występowanie o szczegółowe wytyczne do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Obowiązujące rygory w strefie „**W.II.**”:

- ⤴ Zachowanie stanowiska ujętego w ewidencji służby ochrony zabytków.
- ⤴ Uzgadnianie i opiniowanie wszelkich poczynań inżynierskich, budowlanych i innych przez służbę ochrony zabytków. Obowiązuje każdorazowo występowanie o szczegółowe wytyczne konserwatorskie i opinie przed podjęciem decyzji o jakiejkolwiek działalności.
- ⤴ W przypadku podjęcia decyzji o realizacji inwestycji na terenie objętym granicami strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych obowiązuje przeprowadzenie badań ratunkowych na koszt Inwestora, wyprzedzających proces przygotowania inwestycji. Właściciele, użytkownicy terenu i inwestorzy zobowiązani są do zawiadomienia służby ochrony zabytków o podjęciu działań inwestycyjnych lub remontowych i innych związanych z pracami ziemnymi z wyprzedzeniem minimum 3-miesięcznym w celu umożliwienia wykonania archeologicznych badań ratunkowych oraz zsynchronizowania robót inwestycyjnych z nadzorem archeologiczno-konserwatorskim. Badania archeologiczne mają charakter sezonowy, w okresie od maja do końca września.
- ⤴ Rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją inwestycji uzależnia się od uzyskania stosownego zezwolenia od służby ochrony zabytków.

Obowiązujące rygory w strefie „**W.III.**”:

- ⤴ Uzgadnianie i opiniowanie wszelkich poczynań inżynierskich, budowlanych i innych podejmowanych w obrębie granic strefy ochrony stanowiska archeologicznego przez służbę konserwatorską.
- ⤴ W przypadku podjęcia realizacji inwestycji obowiązuje przeprowadzenie interwencyjnych badań archeologicznych na koszt Inwestora. Właściciele, użytkownicy terenu i inwestorzy zobowiązani są do zawiadomienia służby ochrony zabytków o podjęciu działań inwestycyjnych, remontowych lub innych związanych z robotami ziemnymi z wyprzedzeniem minimum 2-tygodniowym.
- ⤴ Rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją inwestycji uzależnia się od uzyskania stosownego zezwolenia od służby ochrony zabytków. Badania archeologiczne mają charakter sezonowy, w okresie od maja do października.

3. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

3.1. Funkcje gospodarcze

Nie przewiduje się zasadniczych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy. W odniesieniu do funkcji gospodarczych, biorąc pod uwagę prognozowane trendy rozwojowe, zaleca się następująca hierarchię:

- ▲ rolnictwo,
- ▲ turystyka,
- ▲ produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych;
- ▲ produkcja (przetwórstwo rolno-spożywcze, składowanie),
- ▲ leśnictwo.

Zakłada się lokalizowanie funkcji gospodarczych na terenach rezerwowanych pod te cele w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy bądź w ich sąsiedztwie oraz w "podwiązaniu" do głównych dróg komunikacji drogowej gminy:

- ▲ do drogi powiatowej nr 0100Z skupiającej ruch podróżnych w okresie letnim z kierunku Szczecin w kierunku Pobierowa,
- ▲ drogi wojewódzkiej nr 103 (Kamień Pomorski – Trzebiatów), zapewniającej obsługę komunikacyjną gminy w kierunku wschodnim i zachodnim
- ▲ drogi wojewódzkiej nr 102 (Międzyzdroje – Kołobrzeg) przebiegającej wzdłuż północnej granicy gminy.

W "Planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego" teren gminy zaliczono do jednostki strukturalno-przestrzennej IB – tj. do pasa nadmorskiego Kołobrzeko-Kamieńskiego, a jego główne funkcje to bezpośrednie zaplecze gospodarcze, infrastrukturalne i rekreacyjne dla gmin leżących w strefie przy morskiej.

3.1.1. Rolnictwo

Uwarunkowania rozwoju

O możliwościach rozwoju funkcji rolniczej na terenie gminy decydują:

- ▲ udział w gminie 61% użytków rolnych nadający gminie charakter rolniczy,
- ▲ średnio korzystne warunki do produkcji rolniczej,
- ▲ korzystne warunki klimatyczne do uprawy roślin,
- ▲ funkcjonowanie dużych gospodarstw dzierżawnych specjalizujących się zarówno w produkcji roślinnej oraz zwierzęcej,
- ▲ korzystne położenie gminy w stosunku do pasa nadmorskiego, co daje możliwość zbytu produkcji ogrodniczej,
- ▲ możliwość rozwoju produkcji ekologicznej żywności z uwagi na czyste środowisko,
- ▲ duży potencjał ludności rolniczej w wieku produkcyjnym.

Do czynników ograniczających rozwój rolnictwa należą:

- ⤴ występowanie obszarów wymagających ochrony z uwagi na strefy zasilania odpowierzchniowego wód podziemnych oraz ze względu na cenne walory przyrodnicze,
- ⤴ duży udział gospodarstw małych (30% to gospodarstwa nierentowne o powierzchni do 5 ha),
- ⤴ niski stopień sprywatyzowania gruntów (ponad 64 % użytków rolnych stanowi własność **ARN**),
- ⤴ nie w pełni wykorzystane obiekty inwentarskie i przestarzała baza zaplecza produkcyjnego,
- ⤴ lokalizacja zakładów obsługujących rolnictwo poza terenem gminy.

Kierunki rozwoju rolnictwa na terenie gminy:

1. Ubojnia w Stuchowie oraz masarnia w Świerznie umożliwiają specjalizację gospodarstw w kierunku produkcji zwierzęcej. Wysoki udział użytków rolnych mógłby preferować ekstensywny chów bydła mięsnego.
2. Bliskość pasa nadmorskiego stwarza warunki do specjalizacji gospodarstw w kierunku ogrodnictwa.
3. Lokalne uwarunkowania przyrodnicze, liczne tereny zalesione i zadrzewione, brak przemysłu stwarzają warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego. Za tym typem produkcji przemawiają również wskazania ujęte w waloryzacji przyrodniczej, stąd gmina powinna wspierać pojawiające się wśród producentów rolnych inklinacje do wprowadzania ekologicznych metod produkcji rolniczej.
4. Zlokalizowanie intensywnej produkcji w obrębach Starza, Stuchowo, Rybice, Gostyń – na gruntach będących w uprawie dużych spółek rolniczych.
5. Wprowadzanie do uprawy na gruntach o niższej jakości bonitacyjnej roślin energetycznych, zarówno na cele paliwowe (rzepak) jak również opałowe (np. malwy pensylwańskiej, energetycznych upraw wierzby).
6. Ekstensywne utrzymanie łąk i użytków zielonych na obszarze pradoliny pomorskiej, w dolinie Łądkowskiego Kanału i Stuchowskiej Strugi oraz dolin Wołczy, Niemicy i Świńca w celu zachowania cennych gatunków ptaków i roślin. Uwzględnienie tych terenów w rolnych programach prośrodowiskowych – ochrony przyrody poprzez ekstensywne użytkowanie łąk, w celu zachowania bioróżnorodności gatunkowej zapewniającej roślinom i zwierzętom szanse przystosowania do zmieniających się warunków środowiska.
7. Zatrzymanie tendencji przekształcania użytków zielonych w grunty orne (konsekwencją jest przyspieszenie murszenia (degradacji) gruntów składających się przede wszystkim z torfów niskich.
8. Wyłączenie obszarów pradolin z melioracji osuszających oraz terenów torfowisk, odtworzenie stosunków wodnych na zniszczonych obszarach torfowiskowych.
9. Wysoka lesistość terenu gminy, bliskość morza stwarzają dla wielu gospodarstw rolnych warunki do rozwoju działalności agroturystycznej. Z reguły niska dbałość o wizerunek estetyczny wsi powinna zdomingować do poszukiwania możliwości uczestniczenia w programach odnowy wsi, których to zadaniem jest aktywizacja mieszkańców środowisk wiejskich oraz poprawa estetyki obejść.

3.1.2. Leśnictwo

Uwarunkowania rozwoju.

Lasy zajmują powierzchnię 4218 ha, tj. ponad 30 % powierzchni gminy. Największe zwarte kompleksy leśne występują na wschód i północny wschód od Świerzna jako Świerzniański Las i Nicznowska Puszcza; na zachód od Świerzna nad Wołczą; na południowy-wschód od Stuchowa.

Gospodarkę leśną prowadzą dwa nadleśnictwa: Nadleśnictwo Gryfice, obręb Kamień Pomorski, a w niewielkim południowym krańcu gminy Nadleśnictwo Rokity.

W strukturze użytkowania dominują lasy gospodarcze, część z nich szczególnie w okolicach Świerzniańskiego Lasu charakteryzujące się dużym udziałem siedlisk leśnych przydatnych do penetracji turystycznej.

Zasady gospodarowania

W odniesieniu do leśnictwa zakłada się:

- ▲ prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planami urządzeniowymi lasów Nadleśnictwa Gryfice i Nadleśnictwa Rokity,
- ▲ prowadzenie zalesień na gruntach o niskiej przydatności dla rolnictwa:
  - w sąsiedztwie istniejących kompleksów leśnych,
  - w strefie alimentacji wód podziemnych,
  - na terenach zagrożenia erozyjnego,
  - na terenach zdegradowanych,
  - obszar zalesień (ZL) wyznaczony w miejscowości Krzepocin,
- ▲ ochronę zasobów, jak określono w pkt 2.1.1.5.

Dla obszarów ZL - obszary zalesień (w granicach zmiany studium) ustala się:

- a) lasy i zalesienia, obiekty związane z gospodarką leśną (w tym parkingi leśne i urządzenia turystyczne),
- b) prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z zasadami określonymi w planach urządzenia lasów na podstawie przepisów odrębnych o lasach.

Propozycje zalesienia obszarów gminy przedstawiono na **rysunku** Studium w skali 1:25000.

3.1.3. Turystyka (rekreacja)

Uwarunkowania.

Położenie gminy, dogodne połączenie komunikacyjne z miejscowościami nadmorskimi oraz jej warunki klimatyczne, przyrodnicze i krajobrazowe sprzyjają wszelkim formom turystyki (pobykowa, krajoznawcza, turystyka czynna: konna, rowerowa piesza).

Kierunki i zasady rozwoju.

Proponuje się rozwój wszelkich form turystyki w gminie traktując ją jako funkcję gospodarczą o zasadniczym znaczeniu dla rozwoju pozarolniczych form działalności gospodarczej:

- ▲ turystyka pobykowa jako zaplecze w postaci bazy noclegowej dla terenów nadmorskich oraz agroturystyka – szczególnie w odniesieniu do miejscowości położonych najbliżej pasa

nadmorskiego: Gostyń, Rybice, Redliny, Trzebieradz, Kaleń. W miejscowościach tych nie wskazuje się terenów o funkcji wyłącznie rekreacyjnej. Zakłada się wykorzystanie istniejących obiektów jako bazy noclegowej (wymagane jest zapewnienie odpowiedniego standardu wypoczynku) oraz określa się tereny pod rozwój tej funkcji w ramach wyznaczonych stref rozwoju funkcji osadniczo-mieszkaniowej. Zaleca się w odniesieniu do zabudowy rekreacyjnej-letniskowej realizowanej na w/w terenach:

- wyznaczanie działek o powierzchni powyżej 1000 m²,
  - zachowanie proporcji powierzchni zabudowy w stosunku do ogólnej powierzchni działki na poziomie poniżej 30 %.
- ▲ turystyka krajoznawcza dla miejscowości o walorach krajoznawczo-historycznych – (Świerzno, Stuchowo, Margowo, Gostyń, Sulikowo – parki, zabytki),
- ▲ turystyka czynna: konna, rowerowa, piesza – okolice o urozmaiconym krajobrazie, doliny rzek (Stuchowska Struga, Wołcza, Niemica), lasy (rejon Świerzna, Gostynica, Stuchowa, Margowa, Jatek i in.), obszary o zróżnicowanej rzeźbie terenu (Gostyniec, Chomino, Starza, Kaleń),
- ▲ gmina Świerzno nie posiada dużych bądź średnich zbiorników wodnych będących istotną atrakcją i ważnym punktem koncentracji ruchu turystycznego. Istniejące w gminie jeziora są niewielkie, o małej pojemności turystycznej, słabym dostępie do wody i znaczeniu najwyżej lokalnym. Ze względu na warunki posiadane przez jeziora ich funkcje rekreacyjne ograniczają się do wędkarstwa (jez. Jatkowskie) oraz funkcji miejscowego kąpieliska dla jez. Chomino. Ze względu na położenie jez. Chomino w obrębie proponowanego użytku ekologicznego nie przewiduje się w sąsiedztwie jeziora lokalizacji zabudowy letniskowej oraz infrastruktury rekreacyjnej,
- ▲ w ramach zagospodarowania turystycznego proponuje się wytyczenie i przygotowanie trzech szlaków rowerowych zaproponowanych w ten sposób, żeby w jak największym stopniu przebiegały poza podstawowym układem drogowym gminy, a jednocześnie łączyły najbardziej atrakcyjne elementy zagospodarowania gminy (zabytkowe parki, pomniki przyrody, drzewostan o charakterze parkowym). Proponowane trasy nawiązują do przebiegów ścieżek rowerowych wynikających ze „Studium komunikacji rowerowej dla województwa szczecińskiego” i stanowią jego rozwinięcie.

Proponuje się następujące przebiegi tras rowerowych:

- trasa nr 1, o przebiegu równoleżnikowym – Kamień Pomorski – Świerzno. Trasa we wschodnim fragmencie przebiega pośladzie zlikwidowanej linii kolejowej i dalej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 103, przy której wskazana byłaby budowa wydzielonej ścieżki rowerowej. Następnie do miejscowości Gostyniec wzdłuż drogi powiatowej **0031Z** i dalej wzdłuż drogi leśnej i po śladzie zlikwidowanej linii kolejowej (poza granicami gminy) w kierunku miejscowości Karnice.
- trasa nr 2 północ – południe – od granicy gminy Golczewo poprzez Krzepocin, Kępicę, Stuchowo i dalej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 105, nr 103 i drogi powiatowej **0031Z** (do miejscowości Gostyniec. Dalszy przebieg drogą gminną

4153001 i wzdłuż drogi powiatowej **0100Z** do Pobierowa i połączenia z trasą nadmorską,

- trasa nr 3 północ – południe, stanowi uzupełnienie trasy nr 2. Trasa przebiega od miejscowości Kępica poprzez Będzieszewo i Jatki i dalej wzdłuż drogi powiatowej **0021Z** i po dawnej drodze zakładowej do miejscowości Sulikowo i tam rozgałęzia się w kierunku wschodnim, wzdłuż drogi powiatowej **0100Z** do połączenia z trasą nr 2 w Gostyniu i w kierunku zachodnim do Strzeżewa (poza granicami gminy) i dalej do Łukęcina.

▲ dla obsługi ruchu turystycznego zakłada się:

- utrzymanie istniejącej stacji paliw w Chominie. Stacja ta powinna być rozbudowana i wyposażona w pełny asortyment paliw; pożądana jest lokalizacja parkingu,
- wskazuje się lokalizację miejsca obsługi podróżnych (MOP) przy drodze wojewódzkiej nr 103 po zachodniej stronie Świerzna, wraz ze stacją paliw oraz parkingiem dla samochodów ciężarowych i osobowych,
- proponuje się utrzymanie niewielkiego parkingu leśnego przy drodze wojewódzkiej nr 103 po wschodniej stronie Świerzna
- wyznacza się obszary usług turystyki (1Ut) na terenie dawnego wyrobiska w Gostyńcu,
- obszary usług obsługi ruchu drogowego (1Ukt) przy drodze wojewódzkiej nr 105 w Stuchowie, z możliwością lokalizacji moteli, obiektów gastronomicznych, stacji obsługi samochodów, stacji paliw, zespołów parkingów ogólnodostępnych, dworców autobusowych, obiektów związanych z utrzymaniem dróg, obiektów związanych z obsługą ruchu turystycznego.

3.1.4. Produkcja, usługi

Proponuje się następującą hierarchię funkcji produkcyjno-usługowej na obszarze gminy:

▲ przemysł rolno-spożywczy:

- a) zlokalizowanie intensywnej produkcji w obrębach Starza, Stuchowo, Rybice, Gostyń – na gruntach będących w uprawie dużych spółek rolniczych,
- b) na bazie istniejącej ubojni w Stuchowie oraz masarni w Świerźnie specjalizację gospodarstw w kierunku produkcji zwierzęcej;

▲ przemysł, drobna wytwórczość i usługi związane z produkcją rolną i obsługą ruchu turystycznego:

- a) do wykorzystania wskazuje się istniejące nie w pełni wykorzystane obiekty i tereny w miejscowościach: Świerzno, Gostyń, Rybice, Sulikowo, Chomino;
- b) wskazuje się potencjalne możliwości nowych lokalizacji w ramach tzw. stref rozwoju funkcji aktywności gospodarczej w następujących miejscowościach:
  - Świerzno (tereny w sąsiedztwie oczyszczalni i teren na północ od drogi wojewódzkiej 103 w kierunku Kamienia Pomorskiego – pod lokalizację stacji paliw wraz z obiektami towarzyszącymi dla obsługi ruchu);

- Gostyń (teren w sąsiedztwie byłych obiektów PGR),
  - Kaleń (w północnej części wsi, przy drodze wojewódzkiej 103 w kierunku Świerzna,
  - Jatki (teren pomiędzy drogą wojewódzką nr 103 Kamień Pomorski – Świerzno a nasypem kolejowym),
  - Krzepocin (na północ od drogi powiatowej nr **0025Z** w kierunku Chomina),
  - Gostyńcu (na południe od drogi gminnej nr 4153002 w kierunku Dąbrowy),
  - w Chominie (na wschód od drogi powiatowej **0042Z** w kierunku Świerzna);
- ▲ wyznacza się obszary usług, z możliwością lokalizacji obiektów handlowo-usługowych o powierzchni sprzedaży do 1000m², usług turystycznych i gastronomicznych - opisane szczegółowo w rozdziale 3.3;
- ▲ prognozowany przemysł wydobywczy na bazie istniejących zasobów: - kruszywa naturalnego o znaczeniu lokalnym - do stref perspektywicznych dla udokumentowania złóż wskazuje się:
- obszar na południe od Gostynia (w kierunku osady Dąbrowa),
  - rejon na południowy-zachód od wsi Jatki,
  - rejon pomiędzy Kaleniem a Grębicami,
  - rejon pagórków kemowych na południe od Ciesława (wzdłuż drogi do Mechowa);
  - wskazuje się potencjalne możliwości lokalizacji przyrodolecznictwa w rejonie wsi Chomino na bazie stwierdzonego występowania wód leczniczych (wymagane rozpoznanie właściwości jako zmineralizowanych wód leczniczych);
- ▲ produkcja energii ze źródeł odnawialnych
- w rejonie miejscowości Rybice – Gostyń – Sulikowo oraz Stuchowo – Starza – Kępica – Ciesław wskazano tereny dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami uciążliwości oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą;
  - wyznacza się obszary dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami ochronnymi, w tym wyznacza się strefy ochronne w związku z planowaną lokalizacją elektrowni wiatrowych na terenie sąsiedniej gminy Karnice. Ustalenia dla przedmiotowych obszarów znajdują się w rozdziale 5.7 Elektroenergetyka.

3.2. Osadnictwo

Uwzględniając obecną strukturę sieci osadniczej oraz konieczność poprawy standardu obsługi ludności uważa się za niezbędne:

- ▲ dalsze umacnianie rangi ośrodka gminnego, poprzez lokalizację w miejscowości Świerzno miejsc pracy związanych z produkcją i usługami o charakterze publicznym i komercyjnym,
- ▲ zaleca się aby wsie Stuchowo i Gostyń pełniły rolę ośrodków pomocniczych w stosunku do ośrodka gminnego w Świerznie, ze względu na dobrze wykształconą strukturę sieci osadniczej i dobrą dostępność do usług oraz dogodne połączenia komunikacyjne,
- ▲ wykorzystanie na cele inwestycyjne w pierwszej kolejności istniejących rezerw terenowych na obszarach zainwestowanych i w ich sąsiedztwie,

- ▲ adaptacje istniejących obiektów na inne, zgodne z warunkami ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- ▲ koncentrację urzędzeń usługowych w Świerznie oraz w Stuchowie i Gostyniu.

Przyjmuje się możliwość lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami wyznaczonymi w „Studium ...”, o charakterze ekstensywnym, przy spełnieniu wymogów środowiska przyrodniczego.

Kierunki rozwoju przestrzennego wsi

Formułując i wyznaczając kierunki rozwoju miejscowości gminy, kierowano się:

- ▲ uwarunkowaniami fizjograficznymi i przyrodniczymi oraz istniejącym stanem zagospodarowania i władania gruntami,
- ▲ stworzeniem możliwości rozwoju funkcji rekreacyjno wypoczynkowych dla miejscowości położonych w sąsiedztwie pasa nadmorskiego, poprzez wskazanie terenów pod te funkcje w ramach wyznaczonych stref rozwoju funkcji osadniczo-mieszkaniowej, z warunkami określonymi w pkt 3.1.3,
- ▲ zasadą „elastycznego i otwartego” formułowania zapisu graficznego i tekstowego w zakresie kierunków przestrzennego rozwoju poszczególnych miejscowości gminy; wskazano możliwości rozwoju wszystkich wsi, uwzględniając dotychczasowe ich funkcje oraz możliwe kierunki zmian.

Przyjmuje się następujące kierunki rozwoju dla poszczególnych jednostek osadniczych gminy:

- ▲ zachowanie wiodącej funkcji administracyjno-usługowej dla Świerzna, z rozwojem funkcji turystycznej i usługowo-komercyjnej (przemysł rolno-spożywczy i obsługujący sektor rolnictwa) i osadnictwo,
- ▲ dla miejscowości położonych najbliżej pasa nadmorskiego: Gostyń, Rybice, Redliny, Trzebieradz, Kaleń, zachowanie funkcji rolniczej z możliwością rozwoju turystyki pobytowej (baza noclegowa dla terenów nadmorskich) oraz agroturystyki,
- ▲ zachowanie funkcji rolniczej we wszystkich wsiach z możliwością rozwoju funkcji osiedleńczych i aktywności gospodarczej.
- ▲ poprawienie warunków rekreacji i wypoczynku – stworzenie nowych lub rozbudowę istniejących obiektów sportu i rekreacji, zieleni urządzonej itp w miejscowościach,
- ▲ pobudzenia życia kulturalnego we wsi poprzez lokalizację obiektów kultury itp również w mniejszych miejscowościach.

Dla poszczególnych miejscowości zakłada się następujące kierunki rozwoju przestrzennego, przy założeniu istniejących uwarunkowań:

Świerzno - miejscowość położona w centrum gminy, o walorach krajoznawczo-historycznych (zespół zabudowy podworskiej, założenie parkowe, kościół wraz z cmentarzem przykościelnym) oraz urozmaiconym krajobrazie (sąsiedztwo lasów), o liczbie 698 mieszkańców, siedziba władz gminy, ośrodek obsługi gminy, z racji pełnionej funkcji (siedziba władz gminy) zlokalizowane są tu podstawowe funkcje publiczne. W centrum miejscowości przy drodze wojewódzkiej nr 103 wyznaczono obszar usług kultury (2Uk), a przy drodze wojewódzkiej nr 105 wyznaczono obszar zieleni urządzonej (1ZP). Zakłada się zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów i obiektów nie w pełni wykorzystanych oraz wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania

przestrzennego. Wskazuje się możliwość przeznaczenia pod funkcje aktywności gospodarczej terenu w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków oraz lokalizację miejsca obsługi podróżnych (MOP) przy drodze wojewódzkiej nr 103 po zachodniej stronie Świerzna, wraz ze stacją paliw oraz parkingiem dla samochodów ciężarowych i osobowych. Wyznaczono również obszar usług (1U) i obszar usług sportu i rekreacji (4US) na południowy wschód od miejscowości, przy drodze wojewódzkiej nr 105.

Stuchowo - jest największą wsią gminy (po byłym PGR) 830 mieszkańców, położona w południowo-wschodniej części gminy, przy drodze Gryfice – Świerzno, z cennym założeniem pałacowo-parkowym, bliskie sąsiedztwo lasów (walory krajoznawcze), o funkcji rolniczej, posiada dobre wyposażenie w ośrodki obsługi ludności. Zakłada się zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów i obiektów nie w pełni wykorzystanych oraz rezerwowanych pod funkcje osiedleńcze i przemysłowe w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczono obszar usług obsługi ruchu drogowego przy drodze nr 0032Z (1Ukt), oraz obszary usług sportu i rekreacji w północno-zachodniej części miejscowości (5,6 US) oraz na północny wschód od miejscowości (7US).

W rejonie miejscowości położenie terenów dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami uciążliwości oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą.

Gostyń - miejscowość położona w północnej części gminy, u zbiegu dróg Wrzosowo – Pobierowo i Trzebieradz – Białobudz, 673 mieszkańców, o funkcji rolniczej i o walorach krajoznawczo-historycznych (założenie pałacowe), jedna z trzech największych wsi gminy o dobrym nasyceniu w obiekty obsługi mieszkańców. Wskazuje się nowe tereny pod lokalizację funkcji osadniczej (w południowej części wsi, po zachodniej stronie drogi powiatowej nr **0031Z** w kierunku Gostyńca) oraz w zachodniej części wsi (przy drodze powiatowej nr **0023Z** w kierunku Rybic) oraz strefę rozwoju funkcji aktywności gospodarczej w sąsiedztwie istniejących terenów. Wyznaczono również obszar usług sportu i rekreacji (1US) w pobliżu istniejącej szkoły oraz obszar usług kultury (1Uk) -przy drodze powiatowej nr 0100Z.

Chomino - miejscowość o liczbie 290 mieszkańców, położona w południowo-zachodniej części gminy, w dolinie Wołczy (okolice o urozmaiconym krajobrazie); o funkcji rolniczej, z niewielkim zapleczem dla obsługi mieszkańców. Pod rozwój osadnictwa, wskazuje się tereny przy drodze powiatowej nr **0026Z** w kierunku Jatek oraz tereny pod lokalizację funkcji aktywności gospodarczej położone przy drodze powiatowej nr **0042Z** w kierunku Świerzna. Wyznaczono również obszar usług sportu i rekreacji (10US) we wschodniej części miejscowości. Istnieją potencjalne możliwości lokalizacji przyrodolecznictwa w rejonie wsi Chomino na bazie stwierdzonego występowania wód leczniczych (wymagane rozpoznanie właściwości jako zmineralizowanych wód leczniczych).

Na zachód od miejscowości wyznaczono obszar dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych (5R/EW), wraz ze strefami ochronnymi elektrowni SO1 i SO2 (ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z planowaną lokalizacją elektrowni wiatrowych przedstawiono w rozdziale 5.7. Elektroenergetyka).

Ciesław - miejscowość położona na południowo-wschodnim krańcu gminy, przy drodze Stuchowo – Golczewo, 234 mieszkańców, o funkcji rolniczej o dominującej roli indywidualnych gospodarstw, z niewielkim zapleczem obsługi ludności. Zakłada się zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów i obiektów nie w pełni wykorzystanych oraz wyznaczonych na lokalizację funkcji

osadniczej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczono obszar usług sportu i rekreacji (12US) przy drodze nr 0032Z.

Sulikowo - miejscowość położona na północno-zachodnim krańcu gminy, przy drodze Wrzosowo – Pobierowo, 222 mieszkańców, o funkcji rolniczej (typowa wieś popegeerowska) o znaczącym bezrobociu, większość obiektów gospodarczych jest zdewastowana i popada w ruinę, grunty **ANR**, o walorach krajoznawczo-historycznych (dwór i założenie parkowe). Zakłada się zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów i obiektów nie w pełni wykorzystanych. Kierunkowo wskazuje się możliwość lokalizacji nowych terenów pod funkcje osadnicze w sąsiedztwie istniejącej zabudowy na terenie miejscowości oraz wskazuje się w zachodniej części miejscowości strefę rozwoju funkcji aktywności gospodarczej. **W rejonie miejscowości położenie terenów dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami uciążliwości oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą.**

Starza - miejscowość położona na wschodnim krańcu gminy, w obszarze o zróżnicowanej rzeźbie terenu (walory krajobrazowe), wzdłuż drogi do Stuchowa, 176 mieszkańców, o silnej funkcji rolniczej (wieś popegeerowska), z dawnym zespołem folwarcznym (o walorach krajoznawczo-historycznych). Nie wskazuje się na terenie wsi nowych terenów pod urbanizację, zakłada się zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów i obiektów nie w pełni wykorzystanych. Natomiast wyznaczono obszar usług sportu i rekreacji (8US) w centrum miejscowości.

W rejonie miejscowości położenie terenów dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami uciążliwości oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą.

Gostyniec - miejscowość położona w północno-wschodniej części gminy, na obszarach o zróżnicowanej rzeźbie terenu (walory krajobrazowe), wzdłuż drogi Gostyń – Świerzno, 177 mieszkańców, o funkcji: rolniczej (dominują gospodarstwa indywidualne), o słabej kondycji gospodarczej, bez zaplecza obsługi dla ludności. Wskazuje się możliwość nowych lokalizacji terenów pod funkcje osadnicze (przy skrzyżowaniu dróg gminnych nr 4153002 i 4153004 oraz po wschodniej stronie drogi powiatowej nr **0031Z** w kierunku wsi Gostyń. Dla lokalizacji funkcji aktywności gospodarczej wskazuje się teren na zapleczu istniejącej zabudowy, po przeciwnej stronie drogi gruntowej przebiegającej przy **wyeksplotowanym** wyrobisku złoża kruszywa naturalnego. Należy opracować projekt rekultywacji. W wyrobisku nie powinny być gromadzone odpady bytowe. Na terenach po dawnym wyrobisku wyznaczono obszar usług turystyki (1Ut).

Margowo - miejscowość położona na zachodnim krańcu gminy w dolinie rzeki Wołcza, w sąsiedztwie lasów (walory krajobrazowe), 123 mieszkańców, o funkcji rolniczej, słabej kondycji ekonomicznej, większości grunty **ANR**, bez zaplecza obsługi ludności, z cennym nieznacznie zmienionym zabytkowym zespołem rezydencyjno-gospodarczym (walory krajoznawczo-historyczne). Nie wskazuje się na terenie wsi nowych terenów pod urbanizację, zakłada się zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów i obiektów nie w pełni wykorzystanych. Natomiast wyznaczono obszar usług kultury (3Uk) w wschodniej części miejscowości.

Na południe i południowy zachód od miejscowości wyznaczono obszary dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych (1-5R/EW), wraz ze strefami ochronnymi elektrowni SO1 i SO2 (ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z planowaną lokalizacją elektrowni wiatrowych przedstawiono w rozdziale 5.7. Elektroenergetyka).

Jatki - miejscowość położona w środkowej części gminy przy jej zachodniej granicy, w dolinie rzeki Wołczy, w sąsiedztwie lasów (walory krajobrazowe), o liczbie ~~146~~ **159** mieszkańców, o funkcji rolniczej (wieś popegeerowska, z przeważającymi gruntami **ANR**), zabudowania historyczne (dawny folwark częściowo zdewastowany i opuszczony, dwór wymaga rewaloryzacji, dobrze zachowany park). Zakłada się zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów i obiektów opuszczonych, nie w pełni wykorzystanych. Kierunkowo wskazuje się możliwość lokalizacji funkcji osiedleńczej w sąsiedztwie istniejącej zabudowy w centrum miejscowości oraz w północnej części wsi, po zachodniej stronie drogi powiatowej nr **0021Z** w kierunku na Ugory, **a także na obszarze "strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina przy jednoczesnym pozostawieniu wzdłuż ciek wodnego strefy terenów zielonych "użytków zielonych średniokorzystnych" stanowiących "tereny bytowania zwierząt i występowania roślin gatunków chronionych i rzadkich oraz ważnych dla zachowania bioróżnorodności i walorów krajobrazowych"**. Przy drodze wojewódzkiej nr 103 Kamień Pomorski – Świerżno istnieją warunki dla lokalizacji strefy rozwoju aktywności gospodarczej (w sąsiedztwie istniejącej przystanku autobusowego PKS).

Kępicza - miejscowość położona w południowo-wschodniej części gminy, o liczbie 103 mieszkańców, o funkcji rolniczej (grunty popegeerowskie), **produkcja drobiu**, dobrze zachowany zespół dworsko-parkowy i dawna szkoła, słabo rozwinięta sieć obsługi mieszkańców. Nie wskazuje się nowych obszarów pod urbanizację miejscowości, zakłada się zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów i obiektów nie w pełni wykorzystanych. Wyznaczono również obszar usług sportu i rekreacji (9US) w centrum miejscowości. W rejonie miejscowości położenie terenów dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami uciążliwości oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą. W obrębie Kępicza, na południowy-zachód od miejscowości dopuszcza się również występowanie ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z planowaną lokalizacją elektrowni wiatrowych w obrębie Osiecze – obowiązują ustalenia dla strefy ochronnej SO₂ określone w rozdziale 5.7. Elektroenergetyka.

Krzepocin - miejscowość położona na południowym krańcu gminy w dolinie rzeki Wołcza, o liczbie 132 mieszkańców, o funkcji rolniczej, wieś jest o słabej kondycji ekonomicznej, część gruntów jest odłogowana, większość gospodarzy to rolnicy indywidualni-dwuzawodowcy, wieś bez zaplecza dla obsługi ludności. Wskazuje się możliwość lokalizacji funkcji osadniczo-mieszkaniowej w sąsiedztwie istniejącej zabudowy (po obu stronach drogi gruntowej w kierunku Krzemykowa) oraz teren pod lokalizację strefy rozwoju funkcji aktywności gospodarczej przy drodze powiatowej nr **0025Z** w kierunku Chomina. Wyznaczono również obszar usług sportu i rekreacji (13US) przy drodze nr 0025Z oraz obszar usług kultury (4Uk) na północ od miejscowości. Na północny-zachód od miejscowości dopuszcza się również występowanie ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z planowaną lokalizacją elektrowni wiatrowych w obrębach Osiecze i Będziszewo – obowiązują ustalenia dla strefy ochronnej SO₂ określone w rozdziale 5.7. Elektroenergetyka.

Kaleń - miejscowość położona w środkowej części gminy po jej wschodniej stronie, w obszarach o zróżnicowanej rzeźbie terenu (walory krajobrazowe), zamieszkiwana przez 105 mieszkańców, zasiedlona przez rolników indywidualnych, głównie repatriantów ze wschodu; w latach ubiegłych była mocną gospodarczo wsią, przodującą w gminie, obecnie podupada

z powodu braku następców, **działa tutaj ferma drobiu – produkcja jaj**. Uwzględniając położenie wsi przy drodze wojewódzkiej nr 103 Świerzno – Kamień Pomorski zaproponowano na południe od tej drogi rezerwę terenu pod lokalizację strefy aktywności gospodarczej. Wyznaczono również obszar usług sportu i rekreacji (3US) w centrum części miejscowości. W obrębie Kaleń, na północ od miejscowości dopuszcza się występowanie ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z planowaną lokalizacją elektrowni wiatrowych na terenie Gminy Karnice – obowiązują ustalenia dla strefy ochronnej SO2 określone w rozdziale 5.7. Elektroenergetyka.

Trzebieradz - miejscowość położona na północno-wschodnim krańcu gminy, wzdłuż drogi Gostyń – Trzebieradz, którą zamieszkuje 85 mieszkańców rolników indywidualnych. Ze względu na niewielką odległość od terenów nadmorskich istnieje możliwość rozwoju agroturystyki na bazie istniejących gospodarstw lub zagospodarowanie na cele letniskowe terenów w obrębie wsi.

Duniewo - miejscowość położona na południowym krańcu gminy, przy brukowanej drodze, w kierunku Krzemkowa, w której mieszka 83 osób, zajmujących się rolnictwem. Dla tej wsi proponuje się zachować dotychczasowy układ przestrzenny. Nie wskazuje się nowych obszarów pod urbanizację miejscowości, zakłada się zagospodarowanie wolnych przestrzeni w obrębie wsi. Natomiast wyznaczono obszar usług sportu i rekreacji (14US) przy drodze 0044Z.

Rybice - miejscowość najbardziej wysunięta na północ gminy, obecnie zanikająca osada popegeerowska, o najsłabszej kondycji ekonomicznej na terenie gminy, większości grunty **ANR** dzierżawione, bez zaplecza obsługi mieszkańców. Dogodne położenie wsi (w dogodnej odległości od terenów nadmorskich) stwarza możliwość przekształcenia jej w osadę letniskową lub stanowiącą zaplecze przechowalnictwa spożywczego dla terenów nadmorskich. Wskazuje się możliwość lokalizacji na terenie wsi strefy rozwoju funkcji osadniczej i mieszkaniowej (w tym letniskowej) położone po wschodniej stronie drogi powiatowej nr **0023Z** w kierunku wsi Białobudź i strefy rozwoju funkcji aktywności gospodarczej, położone po zachodniej stronie tej drogi.

Będziszewo - miejscowość położona na południe od Świerzna, wieś popegeerowska o niewielkiej liczbie mieszkańców (47), bez obiektów obsługi ludności, o funkcji rolniczej (specjalistyczna produkcja brojlerów). Nie wskazuje się nowych obszarów pod urbanizację miejscowości, zakłada się zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów w obszarze wsi i obiektów nie w pełni wykorzystanych. W obrębie Będziszewo, na południe od miejscowości wyznaczono obszary dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych (6R/EW), wraz ze strefami ochronnymi elektrowni SO1 i SO2 (ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z planowaną lokalizacją elektrowni wiatrowych ustalono w rozdziale 5.7. Elektroenergetyka).

Ugory - wieś usytuowana przy zachodniej granicy gminy, w dolinie rzeki Wołcza, wzdłuż drogi Borucin – Jatki, niewielka (52 mieszkańców) wieś rolników indywidualnych, podupadająca gospodarczo. W wyniku analizy warunków gruntowo-wodnych i fizjograficznych wskazano możliwość zachowania na terenie wsi rezerwy terenu pod lokalizację strefy rozwoju funkcji osadniczo-mieszkaniowej, położone po zachodniej stronie drogi powiatowej nr **0021Z** przebiegającej przez wieś.

Osiecze - miejscowość położona w południowej części gminy, o niewielkiej liczbie mieszkańców (43), o rozwijającej się funkcji rolniczej. Nie wskazuje się nowych obszarów pod urbanizację

miejsowości, zakłada się zagospodarowanie w pierwszej kolejności terenów w obszarze wsi. Natomiast wyznaczono obszar usług sportu i rekreacji (11US) przy drodze powiatowej 0025Z .

Na północ od miejscowości wyznaczono obszary dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych (7R/EW), wraz ze strefami ochronnymi elektrowni SO1 i SO2 (ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z planowaną lokalizacją elektrowni wiatrowych ustalono w rozdziale 5.7. Elektroenergetyka).

Redliny - niewielka (13 mieszkańców) wioska rolników indywidualnych położona w północnej części gminy, wzdłuż drogi Gostyniec-Gostyń, z dobrze prosperującym gospodarstwem agroturystycznym (jazda konna, mini golf). Z uwagi na zainteresowanie mieszkańców wsi możliwością prowadzenia gospodarstw agroturystycznych wskazuje się możliwość lokalizacji funkcji osadniczo-mieszkaniowej (w tym tereny lotniskowe) po wschodniej stronie drogi gminnej nr 4153001 w kierunku wsi Gostyń.

Krzemykowo - jedna z najmniejszych wsi gminy (21 mieszkańców – rolnicy indywidualni), położona na południowym krańcu gminy, o słabych warunkach do produkcji rolniczej. Proponuje się zachować dotychczasowy układ przestrzenny, zakładając zagospodarowanie wolnych przestrzeni w obrębie wsi. Wyznaczono obszar usług sportu i rekreacji (15US) w centrum miejscowości.

Dąbrowa - obecnie wieś o najmniejszej liczbie gospodarstw w gminie (3 gospodarstwa), położona północnej części gminy, przy drodze Gostyniec – Gostyń, o liczbie 27 mieszkańców. W wyniku analizy warunków gruntowo-wodnych i fizjograficznych wskazano możliwość zachowania na terenie wsi rezerwy terenu pod lokalizację strefy rozwoju funkcji osadniczo-mieszkaniowej, po zachodniej stronie drogi gminnej nr 4153001 przebiegającej przez wieś. Wyznaczono również obszar usług sportu i rekreacji (2US) przy drodze gminnej.

3.3. Wskaźniki zagospodarowania terenów i wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowy wprowadzanych zmianą studium *przyjętą Uchwałą Nr XV/101/2016 Rady Gminy Świerzno z dnia 29 kwietnia 2016 roku:*

Na rysunku projektu zmiany studium *przyjętej Uchwałą Nr XV/101/2016 Rady Gminy Świerzno z dnia 29 kwietnia 2016 roku*, wyszczególniono następujące obszary zainwestowane lub dopuszczone do zainwestowania:

1. Uł- obszary usług turystyki, dla których ustala się:
  - 1) kierunki zagospodarowania:
    - a) zabudowa usług turystycznych i gastronomicznych,
    - b) realizacja obiektów w otoczeniu zieleni komponowanej,
    - c) obiekty i urządzenia towarzyszące;
  - 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy:
    - a) maksymalna powierzchnia zabudowy - do 30% powierzchni działki,
    - b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 60% powierzchni działki,
    - c) maksymalną wysokość zabudowy - nie więcej niż 7 m.
2. US – obszary usług sportu i rekreacji, dla których ustala się:
  - 1) kierunki zagospodarowania - obiekty sportu i rekreacji (boiska, hale sportowe itp), place gier i zabaw dziecięcych z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi i zielenią;

- 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy:
  - a) maksymalna powierzchnia zabudowy - do 50% powierzchni działki,
  - b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 40% powierzchni działki,
  - c) maksymalną wysokość zabudowy - nie więcej niż 12 m.
3. U - obszary usług, dla których ustala się:
  - 1) kierunki zagospodarowania:
    - a) obiekty handlowo-usługowe o powierzchni sprzedaży do 1000m², usług turystycznych i gastronomicznych,
    - b) obiekty i urządzenia towarzyszące;
  - 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy:
    - a) minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 20% powierzchni obszaru,
    - b) maksymalną wysokość zabudowy - nie więcej niż 12 m.
4. Uk - obszary usług kultury, dla których ustala się:
  - 1) kierunki zagospodarowania:
    - a) obiekty kultury (gminne ośrodki kultury, świetlice wiejskie, itp.)
    - b) obiekty i urządzenia towarzyszące;
  - 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy:
    - a) maksymalna powierzchnia zabudowy - do 50% powierzchni działki,
    - b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 30% powierzchni działki,
    - c) maksymalną wysokość zabudowy - nie więcej niż 12 m.
5. Ukt- obszary usług obsługi ruchu drogowego, dla których ustala się:
  - 1) kierunki zagospodarowania:
    - a) obiekty usług związane z obsługą ruchu kołowego: stacje obsługi samochodów, stacje paliw, motele, obiekty gastronomiczne, zespoły parkingów ogólnodostępnych, dworce autobusowe, obiekty związane z utrzymaniem dróg, obiekty związane z obsługą ruchu turystycznego,
    - b) dopuszcza się lokale mieszkalne funkcyjne,
    - c) obiekty i urządzenia towarzyszące;
  - 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy:
    - a) maksymalna powierzchnia zabudowy - do 50% powierzchni działki,
    - b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 20% powierzchni działki,
    - c) maksymalną wysokość zabudowy - nie więcej niż 12 m.
    - d) stacje paliw i stacje obsługi pojazdów lokalizować we wschodniej części terenu, z zastosowaniem pasów zieleni od strony drogi wojewódzkiej, zasłaniających je w widoku od strony zabytkowego pałacu.
6. Dla obszarów ZP – obszary zieleni urządzonej ustala się kierunki zagospodarowania - zagospodarowanie rekreacyjne w zieleni leśnej.

3.4. Wskaźniki zagospodarowania terenów i wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru "strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" położonej przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina wprowadzonego zmianą studium:

- 1) kierunki zagospodarowania:

- a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami towarzyszącymi,*
- b) realizacja obiektów w otoczeniu zieleni komponowanej,*
- c) obiekty i urządzenia towarzyszące;*
- 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy:**
  - a) maksymalna powierzchnia zabudowy - do 30% powierzchni działki,*
  - b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 40% powierzchni działki,*
  - c) maksymalną wysokość zabudowy - nie więcej niż 10 m,*
  - d) minimalna wielkość działek 800 m².*

4. Komunikacja

4.1. Uwarunkowania rozwoju

Gmina Świerzno leży poza układem dróg krajowych. Przez obszar gminy, ani w jej najbliższym sąsiedztwie, nie przebiegają żadne linie kolejowe. Mimo tego dość dobrze rozwinięty układ dróg wojewódzkich i powiatowych umożliwia łatwe skomunikowanie poszczególnych miejscowości na obszarze gminy jak i zapewnia sprawną obsługę głównych kierunków przemieszczeń wiążących gminę z powiatem, siedzibą województwa i sąsiednimi gminami. Powiązania gminy w kierunku wschodnim i zachodnim zapewnia droga wojewódzka nr 103 (Kamień Pomorski – Trzebiatów). Istotną rolę w powiązaniach zewnętrznych na tym kierunku spełnia także droga wojewódzka nr 102 (Międzyzdroje – Kołobrzeg) przebiegająca wzdłuż północnej granicy gminy. Powiązania gminy z południowymi gminami zapewnia droga wojewódzka nr 105 (Świerzno – Brojce – Rzesznikowo) wiążąca jednocześnie gminę z drogą krajową nr 6 Szczecin – Koszalin – Gdańsk.

Szerokości jezdni na drogach wojewódzkich i powiatowych odgrywających podstawową rolę w obsłudze gminy odpowiadają standardom wynikającym z rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 43 poz. 430). Nawierzchnie tych dróg gminy są na ogół w dobrym stanie i nie powodują ograniczeń w funkcjonowaniu gminy. Na terenach zabudowy szerokości jezdni, zarówno w wypadku dróg wojewódzkich jak i powiatowych, z reguły nie odpowiadają wymaganym klasom „G” (główne) czy „Z” (zbiorcze). Podobnie jest w wypadku szerokości jezdni pozostałych dróg powiatowych, które odbiegają znacząco od w/w standardów. W przypadku dróg gminnych wszystkie nie spełniają wymogów wynikających z w/w rozporządzenia.

Dominującą rolę w przewozach pasażerskich odgrywa komunikacja autobusowa PKS, która obejmuje swoim zasięgiem praktycznie wszystkie miejscowości. Obecna sieć drogowa i jej stan nie stwarza ograniczeń w funkcjonowaniu komunikacji autobusowej.

Kierunki rozwoju

Podstawowy układ drogowy gminy oparty będzie o istniejącą sieć drogową. Zakłada się, że układ ten stanowić będą drogi wojewódzkie:

- ▲ nr 103 Kamień Pomorski – Trzebiatów,
- ▲ nr 105 Świerzno – Gryfice – Brojce – Rzesznikowo,

oraz drogi powiatowe nr **0100Z** Pobierowo – Wrzosowo, **0025Z** Jaroszewo – Popiele, **0026Z** Jatki – Śniatowo, **0031Z** Gostyń – Świerzno, **0032Z** Stuchowo – Golczewo. Układ ten, w powiązaniu z drogą wojewódzką nr 102 Międzyzdroje – Kołobrzeg przebiegającą na granicy gminy, w wystarczającym stopniu zapewnia powiązania pomiędzy poszczególnymi miejscowościami i powiązania zewnętrzne. Biorąc pod uwagę parametry dróg, proponuje się sklasyfikowanie dróg

wojewódzkich jako głównych (G), a w/w dróg powiatowych jako zbiorczych (Z). Pozostałe drogi powiatowe odgrywać będą drugorzędną rolę w obsłudze gminy i stanowić będą głównie dojazdy do pojedynczych miejscowości. Zakłada się utrzymanie tych dróg jako powiatowych i proponuje się sklasyfikować je jako lokalne (L). Powyższe nie dotyczy drogi powiatowej **0030Z** Krzepocin – Osiecze. Droga ta nie **ma** żadnego znaczenia w obsłudze gminy, a jej rolę spełnia droga, proponowana jako gminna Osiecze – Kolonia Osiecze.

Proponuje się włączenie następujących istniejących dróg w układ dróg gminnych:

- ♣ droga Stuchowo – Kępica – Będziszewo – do połączenia z drogą powiatową **0042Z**,
- ♣ droga do miejscowości Starza i dalej (poza granicami gminy) do Witna,
- ♣ droga łącząca Margowo z drogą powiatową **0025Z**,
- ♣ droga Osiecze – Kolonia Osiecze,
- ♣ droga łącząca Duniewo z miejscowością Krzemykowo.

Wszystkie te drogi nie są obecnie zaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych, pełnią natomiast istotną funkcję w obsłudze miejscowości Kępica, Będziszewo, Krzemykowo, Margowo i stanowią praktycznie jedyne dojazdy do wspomnianych miejscowości. Proponuje się je sklasyfikować jako drogi dojazdowe (D).

Drogi powiatowe proponowane jako lokalne i wszystkie drogi gminne stanowić będą uzupełniającą sieć dróg. Zakłada się stopniową modernizację i doprowadzenia ich do standardów wynikających z obowiązujących przepisów.

Zakłada się, że wszystkie miejscowości powinny być wyposażone w chodniki wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych.

Propozycja klasyfikacji sieci drogowej na terenie gminy przedstawiona została na załączniku graficznym nr 1 natomiast schemat powiązań układu drogowego z układem zewnętrznym na załączniku nr 2.

4.2. Komunikacja zbiorowa

Zakłada się, że podstawowym środkiem komunikacji publicznej w gminie pozostanie autobus. W celu podniesienia standardu obsługi jak i ze względów bezpieczeństwa ruchu drogowego zakłada się sukcesywne uzupełnianie przystanków w wiaty oraz zatoki autobusowe.

4.3. Urządzenia obsługi ruchu

Zakłada się utrzymanie istniejącej stacji paliw w Chominie. Stacja ta powinna być rozbudowana i wyposażona w pełny asortyment paliw. Wskazana jest lokalizacja parkingu.

Zakłada się budowę miejsca obsługi podróżnych (MOP) przy drodze wojewódzkiej nr 103 po zachodniej stronie Świerzna, wraz ze stacją paliw oraz parkingiem dla samochodów ciężarowych i osobowych. Proponuje się utrzymanie niewielkiego parkingu leśnego przy drodze wojewódzkiej nr 103 po wschodniej stronie Świerzna.

4.4. Trasy rowerowe

Ważnym elementem systemu transportowego będą trasy rowerowe. Będą to ciągi głównie o charakterze turystycznym. Proponowane trasy nawiązują do przebiegów ścieżek rowerowych

wynikających ze „Studium komunikacji rowerowej dla województwa szczecińskiego” i stanowią jego rozwinięcie. Trasy zaproponowano w ten sposób żeby w jak największym stopniu przebiegały one poza podstawowym układem drogowym gminy, a jednocześnie łączyły najbardziej atrakcyjne elementy zagospodarowania gminy (zabytkowe parki, pomniki przyrody, drzewostan o charakterze parkowym).

Proponuje się następujące przebiegi tras rowerowych:

- ▲ trasa nr 1, o przebiegu równoleżnikowym – Kamień Pomorski – Świerzno. Trasa we wschodnim fragmencie przebiega pośladzie zlikwidowanej linii kolejowej i dalej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 103, przy której wskazana byłaby budowa wydzielonej ścieżki rowerowej. Następnie do miejscowości Gostyniec wzdłuż drogi powiatowej **0031Z** i dalej wzdłuż drogi leśnej i po śladzie zlikwidowanej linii kolejowej (poza granicami gminy) w kierunku miejscowości Karnice.
- ▲ trasa nr 2 północ – południe – od granicy gminy Golczewo poprzez Krzepocin, Kępicę, Stuchowo i dalej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 105, nr 103 i drogi powiatowej **0031Z** do miejscowości Gostyniec. Dalszy przebieg drogą gminną 4153001 i wzdłuż drogi powiatowej **0100Z** do Pobierowa i połączenie z trasą nadmorską.
- ▲ trasa nr 3 północ – południe, stanowi uzupełnienie trasy nr 2. Trasa przebiega od miejscowości Kępica poprzez Będziszewo i Jatki, dalej wzdłuż drogi powiatowej **0021Z** i po dawnej drodze zakładowej do miejscowości Sulinowo, tam rozgałęzia się, w kierunku wschodnim wzdłuż drogi powiatowej **0100Z** do połączenia z trasą nr 2 w Gostyniu i w kierunku zachodnim do Strzyżewka (poza granicami gminy) i dalej do Łukęcina.

5. Inżynieria

5.1. Zaopatrzenie w wodę

Uwarunkowania

Na obszarze gminy Świerzno źródłem wody pitnej są wyłącznie ujęcia wód podziemnych tzw. wgłębnych.

Obszar gminy Świerzno znajduje się w obrębie jednostki hydrogeologicznej regionu szczecińskiego gdzie występują dwa piętra wodonośne: czwartorzędowe i jurajskie. Czwartorzędowy poziom wodonośny jest głównym poziomem użytkowym na terenie gminy i występuje na głębokości 12,0 – 45,0 m p.p.t. o wydajności rzędu 30,0 m³/h. Studnie ujmujące wodę z utworów piętra jurajskiego posiadają wydajność w granicach 20,0 – 35,0 m³/h.

Na całym obszarze gminy użytkowa warstwa wodonośna posiada izolację odpowierzchniową (warstwa glin o miąższości do 12,0 – 30,0 m).

Jakość wód podziemnych na terenie gminy wskazuje w niektórych miejscowościach zwiększoną zawartość żelaza (Fe do 1,0 mg/dm³), manganu i jonu Cl oraz podwyższoną barwę i mętność.

Obecnie gmina Świerzno posiada dobrze rozbudowany układ wodociągów obejmujący w 98% całą gminę. Stan zapotrzebowania w wodę na terenie gminy jest zadowalający i uporządkowany.

Z ogólnej liczby **22** miejscowości i koloni z wodociągów korzysta 21 miejscowości, które zasilane są z wodociągów grupowych, wiejskich, spółdzielczych.

Na obszarze gminy stworzony został spójny system zaopatrzenia w wodę, tj. wodociągów grupowych, na bazie istniejących wodociągów lokalnych. Studnie o złym stanie technicznym oraz o podwyższonej zawartości związków azotu na skutek nadmiernego nawożenia w przeszłości wyłącza się z eksploatacji.

Żadne z ujęć nie posiada wyznaczonych i zatwierdzonych stref ochrony pośredniej. Elementem mającym bezpośredni wpływ na sposób zagospodarowania obszaru (obszarów) są strefy ochronne źródeł i ujęć wody służących do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do picia, potrzeb gospodarczych oraz do produkcji artykułów żywnościowych (**ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r., Dz. U. z 2005 r. Nr 239 poz. 2019 z późniejszymi zmianami**).

W północno-zachodnim obszarze gminy Świerzno zlokalizowane jest ujęcie wody Strzeżewo użytkowane przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Dziwnowie. Ujęcie wody w całości składa się z trzech członów: A, B, C. Na terenie gminy Świerzno zlokalizowany jest człon „B” ujęcia, którego studnie zlokalizowane są w dolinie rzeki Świniec. W skład członu „B” wchodzi studnie o numerach: 7a, 8, 9, 10, 11a, 12, 13, 14. Nieczynne są studnie o numerach 9 i 10. Jest to ujęcie nadglinowe, bez izolacji od powierzchni terenu. Problemem zasadniczym jest jakość wody z ujęcia członu „B” zawierającej bardzo duże ilości związków żelaza i manganu oraz zwiększonym zasoleniem. Ujęcie posiada zatwierdzone strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej wewnętrznej oraz zewnętrznej.

Ujęcie wody Strzeżewo posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w ilości $Q - 170 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji 2,6 – 8,2 m (zawiadomienie o przyjęciu dokumentacji geologicznej z dnia 23 sierpnia 2002 r. znak: SR-G4-7441/7/2002).

Kierunki rozwoju

Przyjęto następujące zasady i kierunki rozwoju zaopatrzenia w wodę:

- ♣ uporządkowanie stanu formalno-prawnego ujęć i źródeł wody;
- ♣ ustanowienie pośrednich stref ochronnych ujęć wody;
- ♣ zabezpieczenie nieeksploatowanych studni na nieczynnym ujęciu wody w miejscowości: Rybice, Jatki, Starza, Duniewo;
- ♣ pełne zaopatrzenie ludności gminy w wodę systemem wodociągów grupowych;
- ♣ uporządkowanie i poprawa stanu sanitarnego ujęć wody w miejscowości: Chomino, Kępica, Ciesław, wyznaczono obszary infrastruktury technicznej – wodociągi w miejscowościach Sulikowo (1ITw) i Chomino (2ITw), dla których ustalenia znajdują się w podrozdziale 5.1.1
- ♣ modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości: Stuchowo – Starza, Ciesław – Krzepocin, Kępica – Będzieszewo;
- ♣ likwidacja małych ujęć wody i podłączenie wodociągów w tych miejscowościach do następujących wodociągów gminnych i grupowych:
- ♣ wodociąg Jatki – podłączenie do wodociągu gminnego w Świerznie, **oraz rozbudowa systemu w celu obsługi terenu "strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" położonego przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina,**
- ♣ wodociąg Sulikowo - podłączenie do wodociągu grupowego w Gostyniu,
- ♣ wodociąg Gostyniec - podłączenie do wodociągu grupowego w Gostyniu,

- ▲ wodociąg Kępica - podłączenie do wodociągu grupowego w Stachowie;
- ▲ doprowadzenie wody do wszystkich obiektów w miejscowościach objętych siecią wodociągową.
- ▲ niezależnie od sieci wodociągowej należy przewidzieć zaopatrzenie ludności w wodę z awaryjnych studni publicznych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa OCK, szefów obrony cywilnej województw, powiatów, gmin (Dz. U. Nr 96 poz. 850).

Systemem wodociągów grupowych objęte są miejscowości:

1. Chomino – Margowo – Osiecze – Duniewo. Ujęcie wody zlokalizowane jest w miejscowości Chomino.
2. Gostyń – Rybice – Trzebieradz. Ujęcie wody w miejscowości Gostyń.
3. Gostyniec – Redliny – Dąbrowa. Ujęcie wody w miejscowości Gostyniec.
4. Kaleń. Ujęcie wody w miejscowości Kaleń.
5. Stuchowo - Starza. Ujęcie wody w miejscowości Stuchowo.
6. Kępica – Będziszewo. Ujęcie wody w miejscowości Kępicy.
7. Ciesław – Krzepocin. Ujęcie wody w miejscowości Ciesław.

Wodociągi gminne:

1. Świerzno.
2. Jatki.
3. Sulinowo.

Celem kierunkowym, jeśli warunki hydrotechniczne na to pozwolą, jest podłączenie wodociągów gminnych do wodociągów grupowych. Stworzy to system wodociągów grupowych będących we władaniu samorządu gminy.

5.1.1. Dla obszarów ITW - obszary infrastruktury technicznej – wodociągi ustala się:

- 1) kierunki zagospodarowania - obiekty i urządzenia zaopatrzenia w wodę (ujęcia wody i stacje pomp i uzdatniania wody), z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi ;
- 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy - maksymalna powierzchnia zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej i maksymalna wysokość zabudowy - na zasadach ustalanych indywidualnie, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5.2. Odprowadzenie ścieków

Obecnie na obszarze gminy Świerzno na ogólną liczbę **22** miejscowości, urządzenia kanalizacyjne funkcjonują w miejscowości: Świerzno, Stuchowo – Kępica, Starza, Gostyń.

W miejscowości Świerzno funkcjonuje kanalizacja sanitarna wraz z oczyszczalnią ścieków mechaniczno – biologiczną o przepustowości $Q = 360 \text{ m}^3/\text{d}$ obsługująca zabudowę mieszkaniową (wielorodzinną). Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są do rowu melioracyjnego i dalej do rzeki Stuchowska Struga.

W miejscowości Stuchowo funkcjonuje kanalizacja sanitarna grupowa wraz z oczyszczalnią ścieków mechaniczno-biologiczną o przepustowości $Q = 160 \text{ m}^3/\text{d}$ obsługująca zabudowę mieszkaniową (wielorodzinną). Na oczyszczalnię odprowadzane są ścieki sanitarne z miejscowości Kępica. Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są do rowu melioracyjnego i dalej do rzeki Stuchowska Struga.

W miejscowości Starza funkcjonuje kanalizacja sanitarna wraz z oczyszczalnią ścieków mechaniczną typu Imhoff o przepustowości $25 \text{ m}^3/\text{d}$. Na oczyszczalnię odprowadzane są ścieki produkcyjne oraz sanitarne z zabudowy mieszkaniowej. Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są do rowu melioracyjnego.

Z miejscowości Gostyń ścieki sanitarne odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej w Pobierowie.

Ze względu na brak przemysłu potencjalnymi źródłami ścieków na obszarze gminy są:

- ▲ ludność stała – ścieki bytowo-gospodarskie,
- ▲ hodowla zwierząt.

Rozpatrując obszar gminy pod względem kształtowania systemów kanalizacyjnych proponuje się utworzenie dwóch odrębnych systemów, obejmujących tereny na północ i południe gminy, a wynikające z naturalnego rozdziału obszaru gminy.

Kierunki rozwoju:

Przy ograniczeniach wynikających z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 24.07.2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137 poz. 984), przyjmuje się poniższe zasady i kierunki rozwoju obsługi w zakresie odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków:

- ▲ likwidacja głównych źródeł zanieczyszczeń poprzez uporządkowanie gospodarki ściekowej i wyposażenie wiejskich jednostek osadniczych w systemy kanalizacyjne,
- ▲ przyjęto zasadę wyłączenia z eksploatacji istniejących oczyszczalni ścieków w Stuchowie i Starzy,
- ▲ wyodrębnienie dwóch niezależnych systemów grawitacyjno-pompowych obejmujących cały obszar gminy.

System kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni obejmuje:

- ▲ utworzeniu dwóch niezależnych systemów kanalizacyjnych:
- ▲ północnego opartego na przesyle ścieków do kanalizacji sanitarnej w Pobierowie,
- ▲ północno-południowego opartego na przesyle ścieków na oczyszczalnię w Świerznie;
- ▲ funkcjonowaniu na obszarze gminy jednej oczyszczalni:
- ▲ obecnie już funkcjonującej oczyszczalni w Świerznie, która po rozbudowie oczyszczać będzie ścieki sanitarne z miejscowości na terenie gminy (m. in. w tym celu wyznaczono obszar infrastruktury technicznej – kanalizacja (2ITk) dla którego ustalenia znajdują się w podrozdziale 5.2.1.);
- ▲ pozostałych oczyszczalni ścieków (w miejscowościach Stuchowo, Sulikowo, Trzebieradz); dla oczyszczalni w Sulikowie ujętej w zakresie niniejszej zmiany studium wyznaczono

obszar infrastruktury technicznej – kanalizacja (1ITk) dla którego ustalenia znajdują się w podrozdziale 5.2.1.

- ▲ budowie na obszarze gminy głównych ciągów przesyłowych:
- ▲ jednego „ciągu” związanego z systemem północnym i przesyłem na oczyszczalnię w Świerznie:
- ▲ Dąbrowa – Redliny – Gostyniec - Świerzno,
- ▲ trzech „ciągów” związanych z systemem wschodnim i przesyłem na oczyszczalnię w Świerznie:
- ▲ Kaleń – Świerzno,
- ▲ Ciesław – Starza – Stuchowo – Świerzno,
- ▲ Będzieszewo – Kępica – Stuchowo – Świerzno;
- ▲ trzech „ciągów” związanych z systemem zachodnio - południowym i przesyłem na oczyszczalnię w Świerznie:
- ▲ Krzepocin – Osiecze – Chomino – Jatki – Świerzno, **wraz z obsługą terenu "strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" położonego przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina,**
- ▲ Duniewo – Osiecze,
- ▲ Margowo – Chomino;
- ▲ budowie przydomowych oczyszczalni lub zbiorników bezodpływowych w:
  - ▲ Krzemykowie i Ugorach;
  - ▲ w miejscowościach na terenie gminy, w których brak będzie kanalizacji sanitarnej a ścieki sanitarne odprowadzane będą do zbiorników bezodpływowych przewiduje się wdrożenie kontrolowanego opróżniania zbiorników przez specjalistyczną jednostkę;
  - ▲ wyłączenie z eksploatacji istniejących oczyszczalni ścieków w Stuchowie i Starzy lub ich przeznaczenie do innych celów niż oczyszczanie ścieków bytowo – gospodarczych np. podczyszczanie ścieków produkcyjnych lub opadowych;
  - ▲ wody opadowe z terenów utwardzonych (dróg, ulic) w poszczególnych miejscowościach odprowadzane są i będą kanalizacją deszczową po podczyszczeniu do rowu melioracyjnego.

5.2.1.Dla obszarów ITk - obszary infrastruktury technicznej – kanalizacja ustala się:

- 1) kierunki zagospodarowania - oczyszczalnie i przepompownie ścieków z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi;
- 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy - maksymalna powierzchnia zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej i maksymalna wysokość zabudowy - na zasadach ustalanych indywidualnie, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5.3. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów

Na terenie gminy brak jest wysypiska odpadów stałych. Odpady stałe z terenu gminy wywożone są przez PGK w Kamieniu Pomorskim na wysypisko gminne w **Słajsinie**.

Nieczystości płynne ze zbiorników bezodpływowych wywożone są do punktu zlewnego na oczyszczalni ścieków w Stuchowie i **Mokrawicy (gm. Kamień Pomorski)**. W gminie Świerżno brak składowiska odpadów toksycznych.

Kierunki rozwoju

- ▲ utrzymywanie wywozu odpadów stałych na wysypisko gminne w **Słajsinie**,
- ▲ likwidacja istniejących „dzikich” wysypisk i wylewisk nieczystości występujących na terenie gminy,
  - ▲ prowadzenie rejestracji ilości odpadów dla określenia wielkości problemu i ekonomicznego uzasadnienia ewentualnego powstania Zakładu Komunalnego w gminie,
  - ▲ konieczność opracowania gminnego planu gospodarki odpadami,
  - ▲ opracowanie i wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy.

5.4. Regulacja stosunków wodnych

Pod względem topograficznym obszar gminy stanowi teren o niewielkim zróżnicowaniu wysokościowym, raczej płaski o stałym nachyleniu w kierunku rzeki Świniec, Stuchowska Struga i Wólcza oraz istniejących kanałów.

Generalnie stwierdza się, że obszar gminy charakteryzuje się dość dobrze rozwiniętą siecią hydrograficzną i niewielkim stopniem jeziorności.

Do elementów hydrografii w gminie należą:

- ▲ rzeki:
  - ▲ Świniec,
  - ▲ Stuchowska Struga w gm. Świerżno – 17,1 km,
  - ▲ Wólcza w gm. Świerżno – 22,3 km;
- ▲ kanały:
  - ▲ Chrząstowo B,
  - ▲ Strzeżewo – Radawka,
  - ▲ Świniec, Sulikowo,
  - ▲ Rybice – Dreżewo,
  - ▲ Gostyniec – Kaleń,
  - ▲ Ciećmierz – Kaleń,
  - ▲ Margowo,
  - ▲ Ciesław – Dobrzyń;
- ▲ jeziora:
  - ▲ Jatkowskie o pow. ok. 4,9 ha,

- ▲ Chomino o pow. 2,7 ha;
- ▲ rowy melioracyjne o długości 361,4 km;
- ▲ pompownie melioracyjne szt. 2: Sulikowo i Strzeżewo;
- ▲ wały przeciwpowodziowe o łącznej długości 7,7 km (rzeka Stuchowska Struga i kanał Strzeżewo – Radawka).

Rzeka Świniec przebiegająca częściowo po zachodniej granicy gminy zasilana jest przez rzeki Stuchowska Struga i Wołcza oraz liczne kanały i drobne ciekі przecinające rozległe obniżenia użytków zielonych z enklawami lasów.

Zagrożenie dla czystości wód rzeki Stuchowska Struga jako odbiornika ścieków stanowi oczyszczalnia ścieków w Świerznie i Stuchowie.

Użytkownikami obszarów zmeliorowanych i obiektów melioracyjnych w gminie w większości jest **ANR** oraz użytkownicy indywidualni.

Programem inwestycji melioracyjnych, projektami i nadzorem nad ich realizacją zajmuje się Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych – Rejon Kamień Pomorski.

Na terenie gminy wykonana jest:

- ▲ melioracja gruntów rolnych ogółem 5987,0 ha, a w tym:
- ▲ gruntów ornych – 2636,0 ha,
- ▲ użytków zielonych – 3351,0 ha,
- ▲ zdrenowanie – 2273,0 ha ogółem;
- ▲ budowa jazów – 11 szt.;
- ▲ budowa zastawek – 29 szt.;
- ▲ budowa syfonów – 4 szt.;
- ▲ budowa przepustów – 411 szt.

Na terenie gminy długość rowów melioracyjnych wynosi 361,4 km, świadczy to o dużym nasyceniu obszaru rowami i budowlami wodnymi. Niezależnie od powyższych danych, należy stwierdzić, że stan techniczny istniejących urządzeń i obiektów melioracyjnych jest niezadowolający. W przeciągu ostatnich 20 lat inwestycje w zakresie melioracji nie były realizowane. Pozostałe urządzenia melioracyjne na terenie gminy pochodzą z lat przedwojennych.

Kierunki rozwoju

Podstawowym elementem mającym wpływ na sposób zagospodarowania obszarów jest:

- ▲ regulacja rzek,
- ▲ regulacja kanałów poprzez modernizację jazów,
- ▲ retencja wody na bazie podpiętrzenia istniejących jezior: Jatkowskiego i Chomino dla nawodnienia użytków rolnych i hodowli ryb,
- ▲ melioracja użytków zielonych o powierzchni – 165,0 ha,
- ▲ zakaz zabudowy terenów przybrzeżnych rzek i innych cieków wodnych w pasie gruntu o szerokości 6,0 m dla umożliwienia modernizacji lub konserwacji tych urządzeń,

- ⤴ konserwacja bieżąca istniejących rowów melioracyjnych konieczna jest zarówno dla uzyskania wysokich plonów z terenów zmeliorowanych jak i zachowania odpowiednich stanów i przepływów w ciekach,
- ⤴ ochrona wód powierzchniowych przed zrzutem ścieków nieoczyszczonych oraz spływem z pól nawozów i środków ochrony roślin, szczególnie w miejscowościach: Gostyniec, Jatki, Chomino, Duniewo, Krzepocin.

Możliwości rozwoju funkcji turystycznej na terenach przywodnych warunkowana jest zagrożeniem możliwości podtopienia terenu.

Trwałą zabudowę należy lokalizować na terenach o rzędnej powyżej 2,0 m n.p.m.

Za zadanie pierwszoplanowe w ochronie wód należy uznać uporządkowanie gospodarki ściekowej na obszarze gminy.

5.5. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy Świerzno zaopatrzeniem w gaz z sieci gazowej średniego ciśnienia objęte są miejscowości: Gostyń, Gostyniec, Świerzno, Stuchowo, Sulikowo, Starza, Trzebieradz, Kępica, Ciesław.

Gaz ziemny wysokometanowy GZ-50 do gminy doprowadzony jest gazociągiem średniego ciśnienia o średnicy 125 mm z rur PE z kierunku Pobierowa do miejscowości Gostyń i dalej do w/w miejscowości rurami o średnicy 125 mm, 90 mm i 63 mm. Łączna długość gazociągów ś/c przesyłowych na terenie gminy wynosi ok. 26,6 km.

Gaz ziemny wykorzystywany jest do celów grzewczych oraz socjalno-bytowych w zabudowie wielorodzinnej, jednorodzinnej i zagrodowej.

Pozostała część gminy zaopatrywana jest w gaz płynny w butlach.

Kierunki rozwoju

Zgodnie z opracowanym programem gazyfikacji gminy przewiduje się dokończenie inwestycji zaopatrzenie gminy Świerzno w gaz przewodowy. Gaz przewodowy doprowadzony będzie do miejscowości położonych w zachodnio-południowej części gminy.

Zasilanie odbiorców przewiduje się gazociągami średniego ciśnienia doprowadzonymi do miejscowości: Jatki, Margowo, Chomino, Osieczy, Krzepocin, Duniewo, Kaleń.

Kolejność budowy gazociągów średniego ciśnienia zależy będzie od efektywności ekonomicznej inwestycji. W planach zagospodarowania przestrzennego należy przewidzieć lokalizacje gazociągów średniego ciśnienia wzdłuż dróg według tras schematycznie zaznaczonych na **rysunku Studium (Programowana sieć gazowa nie znajduje się w Planie rozwoju O/ZG Szczecin na lata 2001-2004)**.

5.6. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy Świerzno brak scentralizowanych systemów ciepłowniczych obsługujących poszczególne jednostki osadnicze lub ich zespoły. Ciepło jest wytwarzane przez źródła indywidualne lub lokalne opalane paliwem gazowym z sieci lub gazowym płynnym oraz paliwem stałym.

Planowana gazyfikacja gminy, przewidująca w 100% pokrycie potrzeb ciepłych nośnikiem gazowym, wyklucza możliwość budowy ciepłowni centralnej i sieci ciepłej.

Nie należy wykluczać użytkowania innych nośników energii do celów grzewczych. Decyzje w tym względzie powinni podejmować użytkownicy w oparciu o własne kalkulacje ekonomiczne.

Wielkości jednostek osadniczych i charakter zagospodarowania nie predysponuje żadnej miejscowości do lokalizacji ujęć ciepła geotermalnego.

5.7. Elektroenergetyka

Gmina Świerzno zasilana jest napięciem SN-15 kV z sieci energetyki zawodowej ze stacji transformatorowo-rozdzielczych 110/15 kV zlokalizowanych w Kamieniu Pomorskim, Golczewie.

Sieć elektroenergetyczna SN-15 kV napowietrzna, wyprowadzona z powyższych stacji zasilają stacje transformatorowe zlokalizowane we wszystkich miejscowościach gminy, stacje te zasilają odbiorców na niskim napięciu 0,4 kV.

Istniejący układ sieci SN-15 kV jest wystarczający dla zasilania podwojonej ilości mieszkańców (bez dużego energochłonnego przemysłu).

Przebiegająca w południowej części gminy pomiędzy miejscowościami: Margowo, Chomino, Osiecze, Krzepocin, Ciesław linia napowietrzna 110 kV przechodzi przez gminę tranzytowo z Kamienia Pomorskiego do Gryfic. Obszar ograniczonego użytkowania wzdłuż istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia WN-110 kV wynosi 2x20m.

Uwzględniając wytyczne planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego dopuszcza się w północnej części gminy Świerzno przebieg planowanej napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia WN-110 kV Kamień Pomorski – Niechorze, z obszarem ograniczonego użytkowania o szerokości 40 m (po 20 m na stronę od osi linii).

Razem na terenie gminy funkcjonuje 49 stacji 15/0,4 kV, z przewagą stacji słupowych. Stacje zasilane są liniami napowietrznymi. Stan sieci SN-15 kV jest ogólnie dobry. Ilość i rozmieszczenie stacji 15/0,4 kV przeważnie zapewniają odpowiednie długości linii odbiorczych niskiego napięcia obsługujących istniejącą zabudowę.

Kierunki rozwoju

Jeżeli nie pojawią się w gminie szczególnie energochłonne inwestycje, to przez okres 15-20 lat możliwe będzie wykorzystanie istniejącego zasilania gminy napięciem 15 kV ze stacji 110/15 kV położonych w Kamieniu Pom. i Golczewie.

Należy umożliwić dysponentowi sieci 15 kV jej dostosowanie do narastających potrzeb, poprzez wymianę przewodów na większe przekroje, popierając realizację nowych odcinków zapewniających dwustronne zasilanie poszczególnych miejscowości oraz realizację nowych stacji 15/0,4 kV (m. in. w tym celu wyznaczono - obszar rozwoju infrastruktury technicznej – elektroenergetyka (1ITe) w miejscowości Chomino). Wskazuje się na celowość zamknięcia pierścienia linii 15 kV w Świerznie, Chominie i Gostyniu.

Dopuszcza się przebudowę istniejących linii 110 kV, w tym wyposażenie ich w amortyzatory drgań lub skablowanie.

Gmina posiada dobre warunki dla lokalizacji energetyki wykorzystującej siłę wiatru. W oparciu o wyniki analiz przyrodniczych, zawarte w opracowaniu "Waloryzacja przyrodnicza gminy Świerzno" wykluczono następujące obszary gminy lokalizowania elektrowni wiatrowych:

- ▲ na wzniesieniu pomiędzy Stuchowska Strugą a drogami nr 103 i 105,
- ▲ na krawędzi pradoliny pomorskiej pomiędzy drogą PGR Rybice-Gostyń-Janowo a Łądkowskim Kanałem.

Ponadto w obszarach krawędziowych leżących na pograniczu pradoliny pomorskiej i wysoczyzny morenowej należy wykluczyć lokalizacje farm liczących ponad 5 wiatraków. Minimalna odległość od siebie lokalizacji takich farm w tym obszarze powinna wynosić 3-5 km.

Na obszarze gminy, w rejonie miejscowości Rybice – Gostyń – Sulikowo oraz Stuchowo – Starza – Kępica – Ciesław wskazano tereny dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami uciążliwości oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą (stacje elektroenergetyczne WN/SN w rejonie obu terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych, odcinki linii napowietrznych 110 kV do przyłączenie powyższych stacji do sieci istniejącej, linie kablowe SN). Na krawędzi pradoliny pomorskiej pomiędzy drogą Stuchowo – Starza – Witno a Stuchowską Strugą dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych tylko po południowej stronie drogi, wzdłuż której przebiega granica proponowanego obszaru chronionego krajobrazu OChK-1. Wyznaczono obszary dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych (R/EW) w obrębach geodezyjnych Margowo, Chomino, Osieczce, Będziszewo, Krzepocin. Wyklucza się możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych w granicach obszaru Natura 2000. Lokalizacja elektrowni wiatrowych na terenie gminy będzie możliwa, pod warunkiem uwzględnienia wszelkich uwarunkowań z tym związanych, opracowania dla każdego obszaru lokalizacji elektrowni wiatrowych studium wpływu siłowni wiatrowych na krajobraz z uwzględnieniem powiązań widokowych, sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, którego wyniki mogą warunkować możliwość i dopuszczalny zakres realizacji inwestycji.

Wytyczne dot. lokalizacji farm lub pojedynczych elektrowni wiatrowych zawarte są w obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego.

Dla obszarów R/EW - obszary dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych ustala się:

1) kierunki zagospodarowania:

- a) tereny rolnicze,
- b) możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z urządzeniami towarzyszącymi, placami, dojazdami itp. oraz pozostałą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną,
- c) zakaz zalesiania, zadrzewiania, lokalizacji zbiorników wodnych oraz lokalizacji budynków mieszkalnych;

2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy:

- a) maksymalna powierzchnia zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej i maksymalna wysokość zabudowy - na zasadach ustalanych indywidualnie, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Przy lokalizowaniu elektrowni wiatrowych należy uwzględnić poniższe ustalenia:

- 1) wymagania wynikające z położenia fragmentu obszaru w strefie ochrony archeologiczno-konserwatorskiej W III nr 21, 75, 65 (częściowo), 70 (częściowo), 71 (częściowo),

- 2) wymagania wynikające z sąsiedztwa zabytkowego zespołu dworsko-parkowego wsi Margowo - elektrownie nie mogą dominować w tle zabytkowego zespołu dworsko-parkowego w widoku z drogi prowadzącej do miejscowości i z alei prowadzącej do dworu
- 3) wymagania wynikające z możliwości wystąpienia niekorzystnych i słabokorzystnych warunków gruntowych (w zagłębieniach wytopiskowych, rynnach subglacialnych w dolinie rzeki Wołczy i równinach rzeczno-rozlewiskowych wód roztopowych związane z występowaniem gruntów nienośnych lub słabonośnych o płytkim zwierciadle wód gruntowych)
- 4) wymagania dla napowietrznych sieci elektroenergetycznych; dopuszcza się ich przebudowę, w tym w tym wyposażenie ich w amortyzatory drgań, skablowanie, szczególnie na odcinkach kolidujących,
- 5) wszelkie projektowane elektrownie wiatrowe o wysokości równej i większej od 50 m n.p.t. podlegają przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, zgłoszeniu do właściwego organu nadzoru nad lotnictwem wojskowym, a powyżej 100m zgłoszeniu do właściwego organu nadzoru nad lotnictwem cywilnym i oznakowaniu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,

Ustalenia dla stref ochronnych:

W strefie SO1 obowiązuje zakaz ustalony dla strefy SO2 oraz zakazuje się:

- ⤴ lokalizacji nowych zalesień i zadrzewień,
- ⤴ lokalizacji nowych zbiorników wodnych.

W strefie SO2 zakazuje się lokalizacji budynków mieszkalnych.

Dla obszarów ITe - obszary infrastruktury technicznej – elektroenergetyka ustala się:

- 1) kierunki zagospodarowania - stacje elektroenergetyczne z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi;
- 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy - maksymalna powierzchnia zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej i maksymalna wysokość zabudowy - na zasadach ustalanych indywidualnie, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5.8. Telekomunikacja

W gminie Świerzno funkcjonuje 396 abonentów telefonicznych obsługiwanych przez centralę zlokalizowaną w Świerznie. Centrala swoim zasięgiem obsługuje obszar całej gminy. Średnio na 100 mieszkańców przypada 6,2 linii abonenckich, co jest wskaźnikiem niskim w skali województwa.

Gmina znajduje się w strefie obsługi telefonii bezprzewodowej. Zależnie od zapotrzebowania mogą być lokalizowane na terenie gminy stacje bazowe tej telefonii.

Zagadnienia telekomunikacji nie stanowią problemów do rozwiązywania w Studium. Urządzenia centralowe nie zajmują obecnie terenów o znaczących powierzchniach a sieci telekomunikacyjne mieszczą się w pasach drogowych, co należy uwzględniać w projektach budowlanych dróg. Strategia rozwoju telekomunikacji powinna uwzględniać wprowadzenie konkurencyjnych operatorów zarówno telefonii przewodowej jak i bezprzewodowej, co w konsekwencji prowadzi do wyższej jakości i niższych cen usług telekomunikacyjnych.

Trasy kabli międzycentralowych pokazano na mapach. Trasy te będą biegły wzdłuż dróg i powinny być uszanowane w planach i projektach przebudowy dróg.

6. Prace planistyczne i inne opracowania specjalistyczne

Proponowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w gminie Świerzno stanowią konsekwencję proponowanych w niniejszym "Studium" ...:

- ▲ form ochrony cennych obszarów przyrodniczych,
- ▲ zachowania zabytkowych układów przestrzennych z zakresu dóbr kultury materialnej,
- ▲ wyznaczenia terenów pod rozwój funkcji osadniczych, rekreacyjnych, terenów aktywności gospodarczej – usług komercyjnych,
- ▲ określonych systemów budowy lub rozbudowy urządzeń infrastruktury technicznej gminy.

Proponuje się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego następujących obszarów gminy:

1. Terenów przeznaczonych pod zalesienie, wyznaczonych na załączniku graficznym.
2. Ze względu na stosunkowo dobrze zachowane historyczne układy urbanistyczne zabudowy i wartość zabytkową obiektów oraz w celu ograniczenia postępującego procesu destrukcji historycznych układów zabudowy postuluje się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla następujących miejscowości: Gostyń, Margowo (w granicach proponowanych stref "A" i "B" ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów); Świerzno, Kępica i Stuchowo (w granicach proponowanych stref "A" ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów), Chomino, Starza, Sulikowo, Jatki, Kaleń (w obszarach proponowanych stref "B" - ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów).
3. Dla terenów przyrodniczych, proponowanych do ochrony, z chwilą ich ustanowienia: Obszar Chronionego Krajobrazu położony w północnej i centralnej części gminy obejmujący dolinę przymorską oraz dolinę Stuchowskiej Strugi wraz z fragmentami terenów przyległych (zalecenie utworzenia jednego międzygminnego OChK).
4. Dla terenów dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami uciążliwości oraz dla obszarów dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami ochronnymi.
5. Dla wskazanych stref rozwoju funkcji osadniczo-mieszkaniowej i stref rozwoju funkcji aktywności gospodarczej w miejscowościach:
  - a) *Świerzno* - teren w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków pod funkcje aktywności gospodarczej oraz lokalizacja miejsca obsługi podróżnych (MOP) przy drodze wojewódzkiej nr 103 po

zachodniej stronie Świerzna, wraz ze stacją paliw oraz parkingiem dla samochodów ciężarowych i osobowych.

- b) *Gostyń* - tereny pod lokalizację funkcji osadniczej (w południowej części wsi, po zachodniej stronie drogi powiatowej nr **0031Z** w kierunku Gostyńca) oraz w zachodniej części wsi (przy drodze powiatowej nr **0023Z** w kierunku Rybic) oraz strefę rozwoju funkcji aktywności gospodarczej w sąsiedztwie istniejących terenów.
- c) *Chomino* - tereny pod rozwój osadnictwa przy drodze powiatowej nr **0026Z** w kierunku Jatek oraz tereny pod lokalizację funkcji aktywności gospodarczej położone przy drodze powiatowej nr **0042Z** w kierunku Świerzna.
- d) *Sulikowo* - tereny pod funkcje osadnicze w sąsiedztwie istniejącej zabudowy na terenie miejscowości oraz tereny w zachodniej części miejscowości pod rozwój funkcji aktywności gospodarczej.
- e) *Gostyniec* - tereny pod funkcje osadnicze (przy skrzyżowaniu dróg gminnych nr 4153002 i 4153004 oraz po wschodniej stronie drogi powiatowej nr **0031Z** w kierunku wsi Gostyń oraz tereny lokalizacji funkcji aktywności gospodarczej wskazane na zapleczu istniejącej zabudowy, po przeciwnej stronie drogi gruntowej przebiegającej przy **nieczynnym** wyrobisku złoża kruszywa naturalnego.
- f) *Jatki* - tereny pod lokalizację funkcji osiedleńczej w sąsiedztwie istniejącej zabudowy w centrum miejscowości oraz w północnej części wsi, po zachodniej stronie drogi powiatowej nr **0021Z** w kierunku na Ugory. Tereny lokalizacji strefy rozwoju aktywności gospodarczej przy drodze wojewódzkiej nr 103 Kamień Pomorski – Świerzno, **a także dla obszaru "strefy rozwoju funkcji osadniczo-mieszkaniowej" położonego przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina.**
- g) *Krzepocin* - lokalizacja funkcji osadniczo-mieszkaniowej w sąsiedztwie istniejącej zabudowy (po obu stronach drogi gruntowej w kierunku Krzemykowa) oraz teren pod lokalizację strefy rozwoju funkcji aktywności gospodarczej przy drodze powiatowej nr **0025Z** w kierunku Chomina.
- h) *Kaleń* - rezerwa terenu pod lokalizację strefy aktywności gospodarczej na południe od drogi wojewódzkiej nr 103 Świerzno – Kamień Pomorski oraz tereny pod lokalizację strefy rozwoju funkcji osadniczo-mieszkaniowej po obu stronach drogi powiatowej nr 0034Z na wschód od miejscowości.
- i) *Rybice* - tereny rozwoju funkcji osadniczej i mieszkaniowej (w tym letniskowej) położone po wschodniej stronie drogi powiatowej nr **0023Z** w kierunku wsi Białobudź i tereny rozwoju funkcji aktywności gospodarczej położone po zachodniej stronie tej drogi.
- j) *Ugory* - rezerwa terenu pod lokalizację strefy rozwoju funkcji osadniczo-mieszkaniowej, położone po zachodniej stronie drogi powiatowej nr **0021Z** przebiegającej przez wieś.
- k) *Redliny* - tereny pod lokalizację funkcji osadniczo-mieszkaniowej (w tym tereny letniskowe) po wschodniej stronie drogi gminnej nr 4153001 w kierunku wsi Gostyń.
- l) *Dąbrowa* - rezerwa terenu pod lokalizację strefy rozwoju funkcji osadniczo-mieszkaniowej po zachodniej stronie drogi gminnej nr 4153001 przebiegającej przez wieś.

6. Obszary, dla których sporządzenie planów miejscowych jest obowiązkowe dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

a) przebiegi tras rowerowych:

- ▲ trasa nr 1, o przebiegu równoleżnikowym – Kamień Pomorski – Świerzno. Trasa we wschodnim fragmencie przebiega po śladzie zlikwidowanej linii kolejowej i dalej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 103, przy której wskazana byłaby budowa wydzielonej ścieżki rowerowej. Następnie do miejscowości Gostyniec wzdłuż drogi powiatowej **0031Z** i dalej wzdłuż drogi leśnej i po śladzie zlikwidowanej linii kolejowej (poza granicami gminy) w kierunku miejscowości Karnice.
- ▲ trasa nr 2 północ – południe – od granicy gminy Golczewo poprzez Krzepocin, Kępicę, Stuchowo i dalej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 105, nr 103 i drogi powiatowej **0031Z** do miejscowości Gostyniec. Dalszy przebieg drogą gminną 4153001 i wzdłuż drogi powiatowej **0100Z** do Pobierowa i połączenie z trasą nadmorską.
- ▲ trasa nr 3 północ – południe, stanowi uzupełnienie trasy nr 2. Trasa przebiega od miejscowości Kępica poprzez Będziszewo i Jatki i dalej wzdłuż drogi powiatowej **0021Z** i po dawnej drodze zakładowej do miejscowości Sulikowo i tam rozgałęzia się w kierunku wschodnim, wzdłuż drogi powiatowej **0100Z** do połączenia z trasą nr 2 w Gostyniu i w kierunku zachodnim do Strzeżewka (poza granicami gminy) i dalej do Łukęcina.

b) budowa systemów kanalizacji sanitarnej w gminie:

- ▲ północnego opartego na przesyle ścieków do kanalizacji sanitarnej w Pobierowie,
- ▲ północno-południowego opartego na przesyle ścieków na oczyszczalnię w Świerznie, wraz z budową na obszarze gminy głównych ciągów przesyłowych:
- ▲ jednego „ciągu” związanego z systemem północnym i przesylem na oczyszczalnię w Świerznie:
  - 1. Dąbrowa – Redliny – Gostyniec – Świerzno;
- ▲ trzech „ciągów” związanych z systemem wschodnim i przesylem na oczyszczalnię w Świerznie:
  - 1. Kaleń – Świerzno,
  - 2. Ciesław - Starza – Stuchowo – Świerzno,
  - 3. Będziszewo – Kępica – Stuchowo – Świerzno;
- ▲ trzech „ciągów” związanych z systemem zachodnio-południowym i przesylem na oczyszczalnię w Świerznie:
  - 1. Krzepocin – Osiecze – Chomino – Jatki – Świerzno,
  - 2. Duniewo – Osiecze,
  - 3. Margowo – Chomino;

c) rozbudowa systemu gazociągów średniego ciśnienia do miejscowości: Jatki, Margowo, Chomino, Osiecze, Krzepocin, Duniewo, Kaleń.

7. Tereny, dla których opracowanie planów jest wymagane z uwagi na przepisy szczególne, w tym tereny, na których występują grunty rolne klasy I-III lub tereny leśne, a na których dopuszcza

się lokalizację elektrowni wiatrowych oraz innych funkcji nierolniczych i nieleśnych będą wymagały uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, oraz dla projektowanej infrastruktury technicznej, której przebieg określono na załączniku graficznym

8. Obszary dla realizacji funkcji komercyjnych:

- a) rozbudowa istniejącej stacji paliw w Chominie (wskazana lokalizacja parkingu),
- b) lokalizacja miejsca obsługi podróżnych (MOP) przy drodze wojewódzkiej nr 103 po zachodniej stronie Świerzna, wraz ze stacją paliw oraz parkingiem dla samochodów ciężarowych i osobowych.

Opracowania specjalistyczne

Proponuje się wykonanie następujących opracowań specjalistycznych:

- ⤴ ekspertyzy dotyczące właściwości leczniczych wód zasolonych o mineralizacji chlorkowo-sodowo-żelazistej występujących w pasie Jatki – Chomino – Mechowo,
- ⤴ projekt rekultywacji wyrobiska w Gostyńcu,
- ⤴ ekspertyzy dotyczące ekologicznych i ekonomicznych aspektów eksploatacji, surowców mineralnych (zgodnie z danymi pkt. 2.1.1.3),
- ⤴ opracowanie gminnego planu gospodarki odpadami,
- ⤴ studia lokalizacyjne farm elektrowni wiatrowych z uwzględnieniem ich wpływu na krajobraz,
- ⤴ raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia polegającego na budowie farm elektrowni wiatrowych na środowisko.

7. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany studium⁵ przyjętego Uchwałą Nr XV/101/2016 Rady Gminy Świerzno z dnia 29 kwietnia 2016 roku,

Przyjęte rozwiązania i ustalenia zostały zainicjowane Uchwałą Nr XXXII/208/06 Rady Gminy Świerzno z dnia 20 czerwca 2006 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno. Przedmiotem zmiany jest przeznaczenie terenów w obrębach: Rybice, Sulikowo, Dąbrowa, Gostyń, Kaleń, Kępica, Krzepocin, Ciesław, Stuchowo i Starza na cele lokalizacji elektrowni wiatrowych z infrastrukturą towarzyszącą.

Procedura opracowania zmiany studium spełnia wymogi Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. Nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

---

5 dotyczy zmiany studium zainicjowanej Uchwałą Nr XXXII/208/06 Rady Gminy Świerzno z dnia 20 czerwca 2006 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno przyjętej uchwałą nr XIV/ 62/ 2007 Rady Gminy Świerzno z dnia 10 grudnia 2007 r. w sprawie przyjęcia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno. Przedmiotem zmiany jest przeznaczenie terenów w obrębach: Rybice, Sulikowo, Dąbrowa, Gostyń, Kaleń, Kępica, Krzepocin, Ciesław, Stuchowo i Starza na cele lokalizacji elektrowni wiatrowych z infrastrukturą towarzyszącą

Energetyka wiatrowa jest jedną z najszybciej rozwijających się branż produkujących energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii.

Biorąc pod uwagę troskę o środowisko naturalne oraz nasze zobowiązania związane z ratyfikacją Protokołu z Kioto oraz przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, Minister Gospodarki zobowiązał zakłady energetyczne do zakupu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. W 2007 roku udział energii odnawialnej musi wynieść 5,1 % całkowitej sprzedaży energii odbiorcom finalnym. Udział ten jest corocznie zwiększany i ma osiągnąć 10,4 % w latach 2010-2014.

W celu ochrony obszarów przylegających do terenów dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych, w studium zapisano konieczność opracowania planów miejscowych dla obszarów obejmujących tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefą oddziaływania elektrowni (pas terenu o szerokości około 400 m od zewnętrznych elektrowni wiatrowych wchodzących w skład danej farmy wiatrowej) na tereny działek sąsiednich – strefa uciążliwości, gdzie będzie obowiązywał zakaz zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi. Zgodnie z wytycznymi, dot. lokalizacji farm lub pojedynczych elektrowni wiatrowych, zawartymi w planie zagospodarowania przestrzennego woj. zachodniopomorskiego, obowiązuje zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych w istniejących i projektowanych przyrodniczych obszarach chronionych, m.in. w obszarach Natura 2000 i obszarach chronionego krajobrazu.

Ustalone obszary dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych zostaną zweryfikowane w oparciu o raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Lokalizacja farm wiatrowych będzie miała też wymiar ekonomiczny dla gminy Świerzno, inwestor będzie płacił podatki przez cały okres ich użytkowania.

7a. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany studium

1. Przyjęte rozwiązania przestrzenne zmiany studium.

W okresie obowiązywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerzno (lata 2001 - 2016) nie zanotowano istotnych przekształceń w zagospodarowaniu przestrzennym. W roku 2016 na obszarze gminy obowiązuje 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części Gminy Świerzno dla obszaru działki nr 17 położonej w obrębie ewidencyjnym Redliny, przyjęty uchwałą NR XXV/195/2013 Rady Gminy Świerzno z dnia 30 kwietnia 2013 r.

Wprowadzana zmiana studium służy możliwości realizacji "strefy rozwoju funkcji osadniczo mieszkaniowej" na obszarze obejmującym teren przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina.

2. Synteza zmiany studium.

Ustalenia zmiany studium obejmują punktową zmianę na obszarze obejmującym teren przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 103 z drogą powiatową nr 0026Z w kierunku Chomina w zakresie wyznaczenia dodatkowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z usługami towarzyszącymi z pozostawieniem w sąsiedztwie rzeki Wołczy terenów zielonych "użytków zielonych średniokorzystnych" stanowiących "tereny bytowania zwierząt i występowania roślin gatunków chronionych i

rzadkich oraz ważnych dla zachowania bioróżnorodności i walorów krajobrazowych". Przedmiotowa zmiana studium nie spowoduje ujemnego oddziaływania na środowisko przy zachowaniu warunków wynikających z przepisów szczególnych dla całości inwestycji.

- 3. Analiza bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, wykazała dotychczasowe zagęszczenie mieszkań i niezadowalający stan techniczny zabudowy oraz wskazała na zapotrzebowanie w perspektywie 30 lat na 207 działek przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną w obrębie czterech najbliższych miejscowości. W związku z powyższym wskazanym jest opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie objętym zmianą studium. Obszar objęty opracowaniem obejmuje powierzchnię 14,8 ha, co po odjęciu terenów zielonych w dolinie rzeki i niezbędnej obsługi komunikacyjnej daje około 10 ha pod zabudowę, co z kolei przy przyjęciu średniej wielkości działki od 800 do 1200 m² daje przybliżoną ilość około 100 nowoprojektowanych działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Ww. szacowana ilość terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną mieści się w granicach zapotrzebowania oszacowanym w przedmiotowym bilansie na 207 działek, pomimo, że w wyniku przeprowadzonej analizy nie uwzględniono również faktu bliskości pasa nadmorskiego, która stwarza warunki do specjalizacji gospodarstw w kierunku rozwoju turystyki, a także możliwości realizacji tzw. "drugich domów" dla mieszkańców innych rejonów kraju, a więc potencjalne zwiększone zapotrzebowanie na nowe tereny inwestycyjne.*

Przez pojęcie "drugich domów" należy rozumieć domy lub mieszkania nie stanowiące głównego miejsca zamieszkania, natomiast służące celom rekreacyjnym i wypoczynkowym dla mieszkańców innych rejonów kraju. Tak, więc, jeśli stałe miejsce zamieszkania („pierwszy dom”) i jego sąsiedztwo nie stwarza warunków do rozwijania aktywności rekreacyjnej, to wśród społeczności dużych miast ujawnia się potrzeba posiadania tzw. „drugiego domu”, który kompensować będzie brak ww. możliwości. Nadmienia się również, że jednym z czynników kształtujących, pobudzających i wzmacniających proces tzw. "drugich domów" jest wzrost poziomu zamożności niektórych grup społecznych, a także posiadanych zasobów wolnego czasu, jak również występująca sytuacja społeczno - demograficzna, czy moda.